

Úřad práce ČR

Úřad práce České republiky, Krajská pobočka v Brně

Zpráva o situaci na krajském trhu práce, o realizaci APZ v roce 2018 a strategie APZ pro rok 2019

Obsah

1	Zaměstnanost	3
1.1	Celková situace v zaměstnanosti kraje	3
1.2	Zaměstnanost u nejvýznamnějších zaměstnavatelů a u zaměstnavatelů, kteří zaznamenali nejvýraznější personální pohyb	9
1.3	Stručná charakteristika stavu a vývoje poptávky zaměstnavatelů po pracovní síle	11
2	Nezaměstnanost	15
2.1	Vývoj nezaměstnanosti v kraji v roce 2018	16
2.2	Hlavní příčiny nezaměstnanosti v kraji	24
2.3	Územní rozložení registrované nezaměstnanosti	26
3	Charakteristika problémových skupin na krajském trhu práce a problémových regionů kraje z hlediska rozvoje zaměstnanosti	51
3.1	Problémové skupiny	51
3.2	Problémové regiony	61
4	Cizinci na trhu práce	62
5	Prognóza vývoje trhu práce na rok 2019	73
6	Realizace aktivní politiky zaměstnanosti v roce 2019	75
6.1	Realizace jednotlivých nástrojů APZ v roce 2018	78
6.2	Rekvalifikace, poradenství a pracovní rehabilitace	89
6.3	Projekty ESF	96
6.4	Vyhodnocení cílů APZ stanovených na rok 2018	105
7	Cíle APZ pro rok 2019	107
8	PŘÍLOHY	108

1 Zaměstnanost

1.1 Celková situace v zaměstnanosti kraje

Podle údajů Výběrových šetření pracovních sil bylo v roce 2017 (průměrné celoroční stavy; údaj za rok 2018 ještě není k dispozici) v Jihomoravském kraji zaměstnáno celkem 578,1 tis. pracovníků, z toho bylo 320,3 tis. mužů a 257,8 tis. žen. Sektorová skladba zaměstnanosti v kraji je následující: primární sféra ekonomiky se nyní na úhrnné zaměstnanosti v kraji podílí 3,1 %, sekundární sféra 36,9 %, zastoupení terciární sféry v roce 2017 dosahovalo 60,0 %. Muži se na úhrnné zaměstnanosti podílejí 55,4 %, zatímco ženy 44,6 %. Krajská sektorová skladba zaměstnanosti v zásadě odpovídá celostátnímu průměru s tím, že v kraji je nyní mírně nižší zaměstnanost v sekundární sféře ekonomiky (průměr za ČR je 38,1 %), zatímco v terciární sféře je naopak zaměstnanost vyšší (průměr ČR činí 59,1 %). Zaměstnanost v zemědělství v Jihomoravském kraji se téměř shoduje s celostátním průměrem (průměr ČR činí 2,8 %).

Tab. 1: Vývoj v sektorové skladbě zaměstnanosti v národním hospodářství Jihomoravského kraje v letech 2008 – 2017

Sektor NH	Počet pracovníků*		Změna počtu (v tis.)	Podíl na celkové zaměstnanosti (%)		Index změny**
	2017	2008		2017	2008	
Počet pracovníků úhrnem (v tis.)						
I. sektor (zemědělství, lesnictví)	17,9	17,3	0,6	3,1	3,2	103,5
II. sektor (průmysl, stavebnictví)	213,4	221,1	-7,7	36,9	41,2	96,5
III. sektor (ostatní odvětví NH)	346,8	298,6	48,2	60,0	55,6	116,1
Celkem	578,1	537,0	41,1	100,0	100,0	107,7

Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil - roční průměry 2017, ČSÚ Praha, 2018

*...průměrné celoroční stavy

**...bazický index (stav 2008 = 100 %)

Z údajů VŠPS vyplývá, že počet zaměstnaných v Jihomoravském kraji se mezi lety 2008 a 2017 zvýšil o 41,1 tis. osob. Nešlo však o pozvolný mírný nárůst, ale o poměrně dynamický vývoj. V důsledku ekonomické krize nejprve v letech 2008 až 2009 počet zaměstnaných klesl o 13,5 tis. osob. V letech 2010 až 2011 se počet zaměstnaných pohyboval kolem 530 tis. osob, v roce 2012 narostl na 537,7 tis. osob, dále v letech 2013-2014 vzrostl o dalších 20 tis. osob na 557,5 tis. osob, v období 2014-2015 došlo k nárůstu o 12 tis. osob na 569,1 tis. osob a v roce 2016 opět počet zaměstnaných vzrostl o 8,8 tis. osob. V roce 2017 vzrostl počet zaměstnaných dle VŠPS již jen nepatrně (o 0,2 tis.) na 578,1 tis. osob. Vývoj v jednotlivých sektorech ekonomiky je však rozdílný. Počet pracujících v sekundární sféře ekonomiky se ve sledovaném období snížil, a to o 3,5 %, zaměstnanost v priméru a terciéru naopak vzrostla o 3,5 %, resp. o 16,1 %.

Jelikož roční průměry za rok 2018 nejsou ještě (v době zpracování této zprávy) dostupné, jsou v následující tabulce uvedeny průměry za první tři čtvrtletí daného roku a jejich srovnání s hodnotami v roce 2017. Dle těchto údajů meziročně došlo k nárůstu zaměstnaných v Jihomoravském kraji o 5 tis. osob, přičemž lze spatřit odlišný vývoj v jednotlivých odvětvích NH. Zatímco v priméru počet pracovníků meziročně poklesl o 9,6 %, v sekundéru se jejich počet de facto nezměnil a v terciéru došlo k mírnému nárůstu o 0,9 %.

Tab. 2: Vývoj v sektorové skladbě zaměstnanosti v národním hospodářství Jihomoravského kraje v letech 2017 a 2018 (údaje za 1. – 3. čtvrtletí daného roku)

Sektor NH	Počet pracovníků*		Změna počtu (v tis.)	Podíl na celkové zaměstnanosti (%)		Index změny**
	1. - 3. čtvrtletí 2018	1. - 3. čtvrtletí 2017		1. - 3. čtvrtletí 2018	1. - 3. čtvrtletí 2017	
Počet pracovníků úhrnem (v tis.)						
I. sektor (zemědělství, lesnictví)	16,3	18,0	-1,7	2,8	3,1	90,4
II. sektor (průmysl, stavebnictví)	212,0	212,1	-0,1	36,4	36,7	100,0
III. sektor (ostatní odvětví NH)	354,3	347,4	7,0	60,8	60,1	102,0
Celkem	582,6	577,7	5,0	100,0	100	100,9

Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil – čtvrtletní údaje (1. – 3. čtvrtletí 2017 a 1. – 3. čtvrtletí 2018), ČSÚ Praha, 2017 a 2018

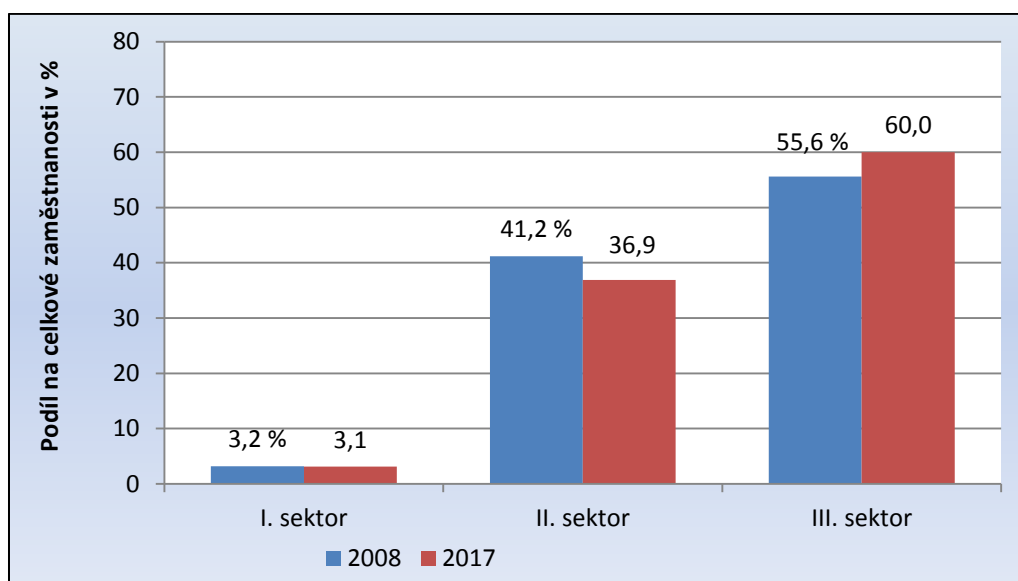
*...průměrné stavy za 1. – 3. čtvrtletí

**...bazický index (stav 2017 = 100 %)

V sekundárním sektoru se odlišně vyvíjel stav pracovníků v průmyslu a ve stavebnictví. Průmysl zasáhla velmi výrazně ekonomická krize, která zapříčinila mezi lety 2008 a 2009 výrazný pokles počtu zaměstnaných v tomto odvětví o 27,1 tis. (z 164,8 tis. na 138,7 tis. osob). V letech 2010 a 2011 se počet pracovníků v průmyslu zvýšil na zhruba 145 tis. a v roce 2012 už uvádělo VŠPS 152,4 tis. osob zaměstnaných v průmyslu. Následně v roce 2013 počet zaměstnaných v průmyslu mírně poklesl na 149,5 tis. osob, aby v roce 2014 opět vzrostl na 160,7 tis. osob, během roku 2015 tento počet mírně poklesl na 158,9 tis. osob a v roce 2016 opět vrostl na 160,7 tis. osob. V roce 2017 růst počtu zaměstnaných v průmyslu pokračoval na 162,2 tis. osob.

Oproti tomu počet pracovníků ve stavebnictví mezi lety 2008 a 2009 ještě mírně rostl. Propad nastal až v roce 2010 (pokles o 4,6 tis. osob) a následně se početní stavy pracovníků ve stavebnictví stabilizovaly na hodnotě kolem 46 tis. osob. V roce 2015 dosahoval počet zaměstnaných ve stavebnictví 46,3 tis. osob a v roce 2016 prudce vzrostl na 53,6 tis. osob. V roce 2017 jsme zaznamenali mírný pokles na 51,2 tis. osob.

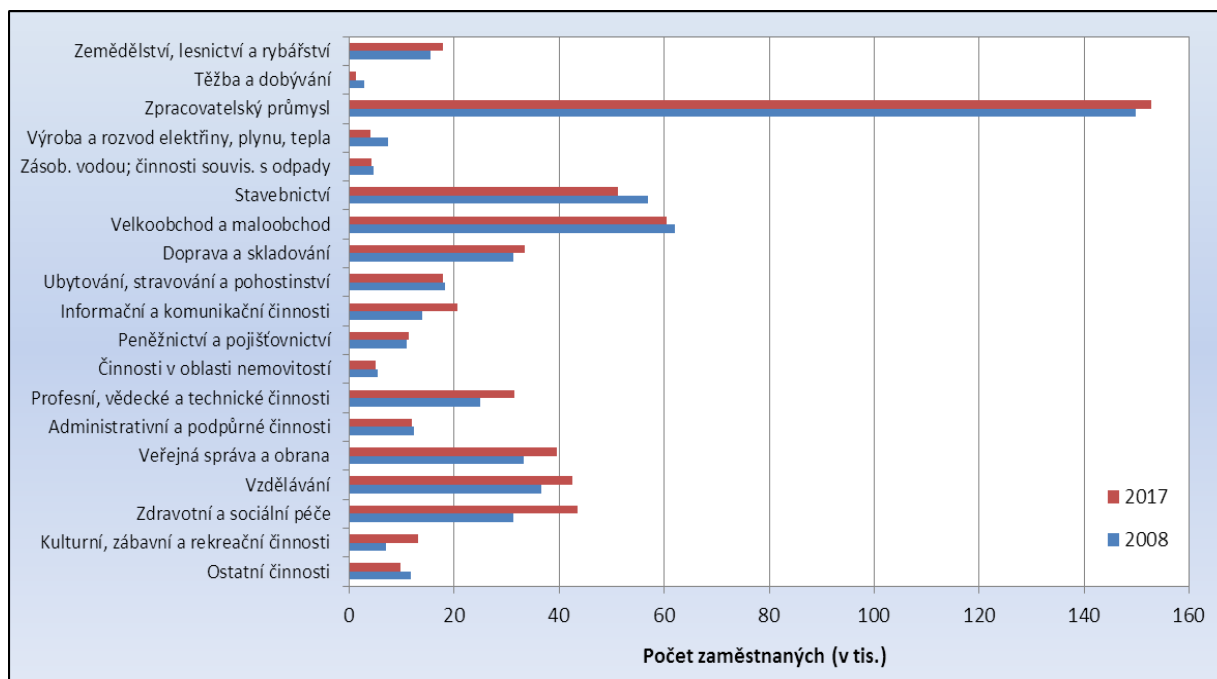
Vývoj zaměstnanosti v sekundéru a konečně i celkové zaměstnanosti v Jihomoravském kraji ovlivnil především zpracovatelský průmysl. Toto odvětví vykázalo mezi lety 2008 a 2009 strmý propad, a to o 23,9 tis. (z 149,9 tis. na 126,0 tis.) osob, tedy více, než průmysl či sekundér celkově. Od roku 2010 se pak počet pracovníků ve zpracovatelském průmyslu opět postupně zvyšoval až na hodnotu 139,6 tis. v roce 2012. V roce 2013 počet zaměstnaných ve zpracovatelském průmyslu mírně poklesl na 131,4 tis. osob. V nadcházejícím roce 2014 dosahoval počet zaměstnaných ve zpracovatelském průmyslu 145,5 tis. osob a v roce 2015 146,4 tis. osob. V průběhu roku 2016 se počet zaměstnaných ještě zvýšil na 149,1 tis. osob, tento nárůst pokračoval i v roce 2017, kdy počet zaměstnaných ve zpracovatelském průmyslu dosáhl 152,7 tis. osob.

Obr. 1: Struktura zaměstnanosti v Jihomoravském kraji v roce 2008 a 2017 podle hlavních sektorů ekonomiky

Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil - roční průměry 2017, ČSÚ Praha, 2018)

Výslednou úroveň zaměstnanosti v kraji vylepšuje terciární sektor; v tomto odvětví NH se počet zaměstnaných od roku 2008 do roku 2017 zvýšil o 48,2 tis. osob. Ve struktuře zaměstnanosti Jihomoravského kraje, členěné podle jednotlivých odvětví národního hospodářství, stále dominuje zpracovatelský průmysl, jehož zastoupení na celokrajské zaměstnanosti v roce 2017 dosahovalo 26,4 %. Další v pořadí, avšak s výrazně nižším podílem je odvětví obchodu (10,5 %), vysoké je stále také zastoupení stavebnictví (8,9 %). Na dalších významných pozicích se v kraji umisťují již výhradně jen odvětví terciární sféry: zdravotnictví (7,5 %), vzdělávání (7,4 %), veřejná správa a obrana (6,9 %), doprava a skladování (5,8 %) a profesní, vědecké a technické činnosti. (5,4 %).

Obr. 2: Struktura zaměstnanosti v Jihomoravském kraji v letech 2008 a 2017 podle odvětví

Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil - roční průměry 2017, ČSÚ Praha, 2018

V kraji jsou výrazné rozdíly v sektorové skladbě zaměstnanosti mužů a žen. V odvětvích terciární sféry je nyní zaměstnáno 74,9 % žen, v primární sféře pracuje 1,7 % žen a 23,4 % zbývá v sekundárním sektoru ekonomiky. Mužů je v terciární sféře zaměstnáno 48,0 %, v sekundéru pak pracuje 47,8 % mužů. V průběhu hospodářské recese ztratila sekundární sféra v souboru mužů pozici nejdůležitějšího zaměstnavatele. Primární sektor ekonomiky není z hlediska zaměstnanosti příliš významný ani pro muže; poskytuje zaměstnání pouze 4,2 % mužů.

Tab. 3: Zaměstnanost v národním hospodářství Jihomoravského kraje a České republiky podle stupně vzdělání (KKOV) v roce 2017

Stupeň vzdělání	Jihomoravský kraj		ČR	
	počet (v tis.)	%	počet (v tis.)	%
Základní (včetně nedokončeného)	20,7	3,6	223,8	4,3
Střední bez maturity	189,8	32,8	1768,2	33,9
Střední s maturitou	199,7	34,6	1945,2	37,2
Vysokoškolské	167,8	29,0	1283,0	24,6
Celkem	578,1	100	5 221,6	100

Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil - roční průměry 2017, ČSÚ Praha, 2018

V hospodářské struktuře Jihomoravského kraje bylo v roce 2017 zaměstnáno 167,8 tis. pracovníků s vysokoškolskou kvalifikací (tj. 29,0 % z celkového úhrnu), dále 199,7 tis. pracovníků se vzděláním úplným středním s maturitou (34,6 %), 189,8 tis. zaměstnanců

(tj. 32,8 %) má výuční list a 20,7 tis. pracovníků (3,6 %) vykazuje pouze základní vzdělání. Maturitní a vyšší vzdělání má tak v současné době necelých 64 % z celkového úhrnu pracovních sil kraje.

Jak v Jihomoravském kraji, tak v celorepublikovém měřítku vzrostl v roce 2017 meziročně podíl zaměstnaných se základním vzděláním (vč. nedokončeného). Oproti celostátnímu průměru je v kraji zaměstnáno o více než 4 % více vysokoškoláků, podíl pracovníků se vzděláním středním s maturitou je v Jihomoravském kraji mírně nižší než v ČR jako celku, stejně tak je nepatrně nižší i podíl vyučenců. Celkovou úroveň vzdělání pracovní síly v Jihomoravském kraji pozitivním způsobem formuje krajské město Brno, jehož pracovní síla je v České republice úrovní kvalifikace po Praze druhá nejlepší.

Podobně jako kvalifikační struktura i zaměstnanecká skladba pracovních sil v Jihomoravském kraji je oproti celostátnímu průměru příznivější. Podstatné je především to, že hospodářská základna kraje využívá více než je tomu na ostatním území státu práci vysoce kvalifikovaných specialistů. Kategorie „vědečtí a odborní duševní pracovníci“ se na úhrnné zaměstnanosti v kraji podílejí téměř jednou pětinou (109,6 tis. osob), což je nejvíce ze všech tříd v kraji. Nadprůměrné je v kraji i zastoupení pracovníků v kategorii „zákonodárci, vedoucí a řídicí pracovníci“.

Tab. 4: Zaměstnanost v národním hospodářství Jihomoravského kraje a České republiky podle hlavních tříd kategorie zaměstnání v roce 2017

Kategorie zaměstnání	Hlavní třída CZ-ISCO	Jihomoravský kraj		ČR	
		počet	%	počet	%
Zákonodárci, vedoucí a řídicí pracovníci	1	33,9	5,9	250,2	4,8
Vědečtí a odborní duševní pracovníci	2	109,6	19,0	802,5	15,4
Techn., zdravot. a pedagog. pracovníci	3	95,5	16,5	930,1	17,8
Nižší administrativní pracovníci (úředníci)	4	58,4	10,1	509,3	9,8
Provozní pracovníci ve službách a obchodě	5	78,8	13,6	785,5	15,0
Kvalifikovaní dělníci v zemědělství a lesnictví	6	7,8	1,4	68,8	1,3
Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci	7	93,3	16,1	965,0	16,6
Obsluha strojů a zařízení	8	63,3	11,0	715,7	13,7
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	9	36,0	6,2	276,7	5,3
Příslušníci armády	0	1,4	0,2	16,6	0,3
Celkem		578,1	100	5 221,6	100

Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil - roční průměry 2017, ČSÚ Praha, 2018

V oblasti dělnických profesí je situace v Jihomoravském kraji v zásadě obdobná jako na ostatním území státu. V kategorii „řemeslníci a kvalifikovaní výrobci“ je v kraji zaměstnáno 93,3 tis. osob, což představuje 16,1 % z celkového počtu zaměstnaných (pro srovnání: podíl řemeslníků v celé ČR je mírně vyšší; v roce 2017 dosahoval 16,6 %). V méně kvalifikačně náročné hlavní třídě 8 CZ-ISCO tj. „obsluha strojů a zařízení“ je v Jihomoravském kraji zaměstnáno 63,3 tis. osob, což představuje 11,0 % z celokrajského úhrnu zaměstnanosti (v ČR to je ale 13,7 %).

V důsledku vývoje v posledních deseti letech se podíl kvalifikovaných dělníků v zemědělství a lesnictví snížil o polovinu a jejich zastoupení v zaměstnanecké skladbě Jihomoravského kraje (1,4 %) bylo v roce 2017 téměř na stejné úrovni jako v ČR jakožto celku (1,3 %).

Podíl pracovníků nekvalifikovaných (třída CZ-ISCO 9) se v kraji v devadesátých letech 20. století prudce snižoval, po roce 2000 ale už spíše jen stagnuje na velmi nízké úrovni. V souboru mužů přitom počet nekvalifikovaných v posledních deseti letech ubývá pomaleji, než v souboru žen. Na celokrajském úhrnu zaměstnanosti se v roce 2017 tato nejnižší kvalifikační skupina podílí 6,2 % (v ČR 5,3 %), což představuje v Jihomoravském kraji mírný nárůst oproti roku 2016 (5,4 %).

1.2 Zaměstnanost u nejvýznamnějších zaměstnavatelů a u zaměstnavatelů, kteří zaznamenali nejvýraznější personální pohyb

Tab. 5: TOP 20 největších zaměstnavatelů (nevýrobní sféra) v Jihomoravském kraji (stav k 31. 12. 2018)

Pořadí	Název zaměstnavatele	Předmět činnosti CZ-NACE		Kategorie počtu zaměstnanců	Hlavní provoz v okrese
1	Česká pošta, s.p.	53	poštovní a kurýrní činnosti	6000 - 6999	Brno-město
2	Fakultní nemocnice Brno	86	zdravotní péče	6000 - 6999	Brno-město
3	Masarykova univerzita	85	vzdělávání	5000 - 5999	Brno-město
4	Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje	84	veřejná správa	4000 - 4999	Brno-město
5	IBM Global Services Delivery Cent. Cz. Rep. s.r.o.	62	IT	3000 - 3999	Brno-město
6	Vysoké učení technické v Brně	85	vzdělávání	3000 - 3999	Brno-město
7	Fakultní nemocnice u sv. Anny	86	zdravotní péče	3000 - 3999	Brno-město
8	Dopravní podnik města Brna, a.s.	49	Osobní přeprava	2000 - 2499	Brno-město
9	Finanční ředitelství v Brně	84	veřejná správa	1500 - 1999	Brno-město
10	Mendelova univerzita v Brně	85	vzdělávání	1500 - 1999	Brno-město
11	Tesco Stores ČR a.s.	47	maloobchod	1500 - 1999	Brno-město
12	AHOLD Czech Republic, a.s.	47	maloobchod	1500 - 1999 (odhad)	Brno-město
13	Správa železniční dopravní cesty, státní org.	68	provoz železniční dopravní cesty	1000 - 1499	Brno-město
14	AT&T	62	IT	1000 - 1499	Brno-město
15	Úřad práce České republiky	84	veřejná správa	1000 - 1499	Brno-město
16	Nemocnice Kyjov	86	zdravotní péče	1000 - 1499	Hodonín
17	Kaufland ČR v.o.s.	47	maloobchod	1000 - 1499	Brno-město
18	Nemocnice Znojmo	86	zdravotní péče	1000 - 1499	Znojmo
19	Red Hat Czech, s.r.o.	62	IT	500 - 999	Brno-město
20	Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraj	84	veřejná správa a ochrana ob.	500 - 999	Brno-město

Tab. 6: TOP 20 největších zaměstnavatelů (výrobní sféra) v Jihomoravském kraji (stav k 31. 12. 2018)

Pořadí	Název zaměstnavatele	Předmět činnosti CZ-NACE		Kategorie počtu zaměstnanců	Hlavní provoz v okrese
1	Tyco Electronics Czech, s.r.o.	27	výroba elektrosoučástek	2000 - 2499	Brno-venkov
2	ABB s.r.o.	27	výroba el. zařízení	1500 - 1999	Brno-město
3	Gebauer a Griller Kabeltechnik, spol. s r.o.	27	výroba kabelů, elektrosoučástek	1000 - 1499	Břeclav
4	Honeywell, spol. s.r.o.	27	výroba a vývoj elektrických zař.	1000 - 1499	Brno-město
5	European Data Project s.r.o.	27	výroba elektr. zařízení	1000 - 1499	Vyškov
6	HARTMANN – RICO, a.s. – Veverská Bítýška	21	výroba textil. výrobků pro zdrav.	1000 - 1499	Brno-venkov
7	Nová Mosilana, a.s.	13	výroba textilií	500 - 999	Brno-město
8	GUMOTEX, akciová společnost	22	výroba plátů a pryže	500 - 999	Břeclav
9	OHL ŽS	42	stavebnictví	500 - 999	Brno-město
10	IFE – CR, a.s.	25	kovoobrábění	500 - 999	Brno-venkov
11	DHL Supply Chain, s.r.o.	52	skladování, distribuce, přep.	500 - 999	Brno-venkov
12	Vodňanská drůbež, a.s. – Modřice	10	výroba potravin	500 - 999	Brno-venkov
13	Siemens Electric Machines, s.r.o.	27	výroba elektrosoučástek	500 - 999	Brno-město
14	MINERVA BOSKOVICE, a.s.	14	výroba průmyslov. šicích strojů	500 - 999	Blansko
15	Ademco CZ s.r.o.	27	výroba elektrických zařízení	500 - 999	Brno-město
16	Bioveta a.s.	21	výroba a prodej veter. preparátů	500 - 999	Vyškov
17	ZETOR TRACTORS a.s.	28	výroba strojů a zařízení	500 - 999	Brno-město
18	KORDÁRNA Plus, a.s.	13	výroba výstužných tech. tkanin	500 - 999	Hodonín
19	AVX Czech Republic s.r.o.	26	výroba elektronických součástek	500 - 999	Hodonín
20	Lohmann & Rauscher, s.r.o.	21	výroba textil. výrobků pro zdrav.	500 - 999	Vyškov

Tab. 7: TOP 5 největších zaměstnavatelů v jednotlivých okresech Jihomoravského kraje (stav k 31. 12. 2018)

Název zaměstnavatele		Předmět činnosti CZ-NACE	Kategorie počtu zaměstnanců
okres Blansko			
MINERVA BOSKOVICE, a.s.	14	výroba šicích strojů	500 - 999
Nemocnice Boskovice s.r.o.	86	zdravotní péče	500 - 999
Česká pošta, s.p.	53	poštovní a kurýrní činnosti	500 - 999
Novibra Boskovice s.r.o.	28	strojírenská výroba	500 - 999
Nemocnice Blansko	86	zdravotní péče	250 - 499
okres Brno-město			
Fakultní nemocnice Brno	86	zdravotní péče	6000 - 6999
Masarykova univerzita	85	vzdělávání	5000 - 5999
IBM Global Services	62	IT	3000 - 3999
Vysoké učení technické	85	vzdělávání	3000 - 3999
Česká pošta, s.p.	53	poštovní a kurýrní činnosti	3000 - 3999
okres Brno-venkov			
Tyco Electronics Czech, s.r.o.	27	výroba elektrosoučástek	2000 - 2499
IFE – CR, a.s.	25	kovoobrábění	500 - 999
DHL Supply Chain, s.r.o.	52	skladování, distribuce, přeprava	500 - 999
HARTMANN – RICO, a.s. – PROVOZOVNA Veverská Bítýška	21	výroba zdravot. a hygienic. výrobků	500 - 999
Vodňanská drůbež, a.s. – PROVOZOVNA Modřice	10	výroba potravin	500 - 999
okres Břeclav			
Gebauer a Griller Kabeltechnik, spol. s r.o.	27	výroba kabelů, elektrosoučástek	1000 - 1499
GUMOTEX, akciová společnost	22	výroba z plastu a pryže	500 - 999
Nemocnice Břeclav, příspěvková organizace	86	zdravotní péče	500 - 999
Jednota, spotřební družstvo v Mikulově	47	maloobchod	500 - 999
Česká pošta, s.p.	53	poštovní a kurýrní činnosti	500 - 999
okres Hodonín			
Nemocnice Kyjov, příspěvková organizace	86	zdravotní péče	1000 - 1499
KORDÁRNA Plus, a.s.	13	výroba výtzužných tech. tkanin	500 - 999
AVX Czech Republic s.r.o.	26	výroba elektronických součástek	500 - 999
VAG s. r.o.	28	výroba vodáren. a průmysl. armatur	500 - 999
Jednota, spotřební družstvo Hodonín	47	maloobchod	500 - 999
okres Vyškov			
European Data Project s.r.o.	26	výroba elektronických zařízení	1000 - 1499
Nemocnice Vyškov, příspěvková organizace	86	zdravotní péče	500 - 999
Bioveta a.s.	21	výroba a prodej veterin. preparátů	500 - 999
Lohmann & Rauscher, s.r.o.	21	výroba textil. výrobků pro zdravotnictví	500 - 999
Fritzmeier s.r.o.	25	výroba kabin, karoserií	500 - 999
okres Znojmo			
Nemocnice Znojmo, příspěvková organizace	86	zdravotní péče	1000 - 1499
SAINT-GOBAIN ADFORS CZ, s.r.o	23	výroba skelného vlákna	500 - 999
EGSTON SYSTEM ELECTRONIC, spol. s r.o.	26	výroba elektronických součástek	250 - 499
Česká pošta, s.p.	53	poštovní a kurýrní činnosti	250 - 499
LAUFEN CZ s.r.o.	23	výroba sanitární keramiky	250 - 499

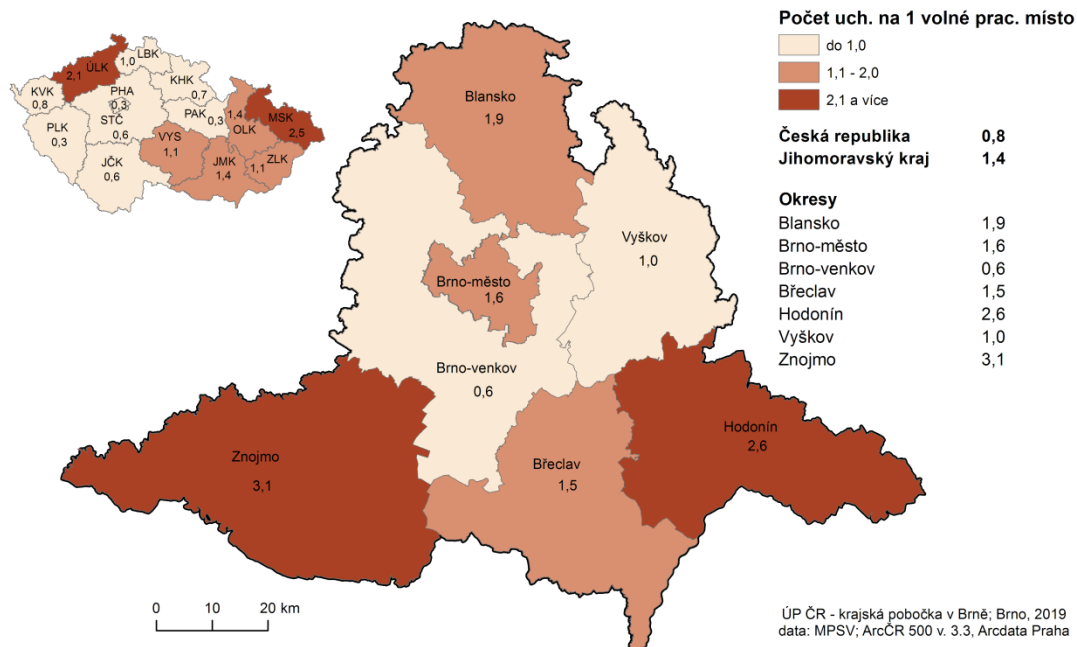
1.3 Stručná charakteristika stavu a vývoje poptávky zaměstnavatelů po pracovní síle

Počet volných pracovních míst nabízených v Jihomoravském kraji se v roce 2018 pohyboval v průměru okolo 23,1 tis. Proti loňskému průměrnému měsíčnímu stavu počet nabízených míst výrazně vzrostl (o 7 894 míst, z 15 180 v roce 2017 na 23 074 v roce 2018). Největší počet volných míst byl nabízen v listopadu a to 25 062, nejméně naopak v lednu – 18 787 míst. Z regionálního hlediska bylo v roce 2018 nejvíce míst evidováno v Brně-městě, a to v měsíčním průměru 7 896 (tj. 34,2 %). Nejméně v absolutních hodnotách bylo uchazečům nabízeno volných míst v okresech Blansko (1 137, tj. 4,9 %) a Znojmo (1 341, tj. 5,8 %).

V roce 2018 na jedno volné pracovní místo připadlo v kraji v měsíčním průměru 1,4 nezaměstnaných, což je hodnota převyšující celorepublikový průměr (0,8). Nejnižší disproporce mezi nabídkou a poptávkou je evidována v okrese Brno-venkov, kde o každé z nabízených míst se aritmeticky uchází 0,6 nezaměstnaných, naopak nejvyšší je tato disproporce v okrese Znojmo (na každé z nabízených míst v obou okresech připadá 3,3 nezaměstnaných).

POČET UCHAZEČŮ NA 1 PRACOVNÍ MÍSTO

v Jihomoravském kraji v roce 2018 (roční průměr)

Obr. 3: Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo v Jihomoravském kraji v roce 2018 (roční průměr)

Ve struktuře volných pracovních míst podle požadovaného stupně vzdělání došlo v průběhu roku 2018 k nárůstu počtu hlášených volných pracovních míst ve všech kategoriích vzdělání. Nejvyšší počet volných míst byl zaznamenán v kategorii základní

vzdělání a bez vzdělání, a to 15 627 míst. Tato kategorie zaznamenala ve srovnání s rokem 2017 nárůst o 7 086 míst. Ostatní kategorie vzdělání nezaznamenaly takto výrazný nárůst. Počet volných míst pro osoby s výučním listem v meziročním srovnání vzrostl o 297 míst (v roce 2018 nabízeno v průměru 4 610 míst měsíčně). Osobám se středoškolským vzděláním s maturitou bylo průměrně v roce 2018 nabízeno 2 051 volných pracovních míst (nárůst o 349 míst). Nejméně míst je stále evidováno pro osoby s vysokoškolským a vyšším odborným vzděláním (průměrně měsíčně v letošním roce pouze 719 míst pro VŠ a 67 pro VOŠ). Skutečná nabídka těchto míst na trhu práce je výrazně vyšší, zaměstnavatelé však často nemají zájem vysoce kvalifikovaná místa zveřejňovat prostřednictvím úřadů práce.

Porovnání uchazečů a volných míst není ve struktuře dle vzdělání úplně přesné. Zaměstnavatelé ve volných místech udávají nejnižší požadované vzdělání, takže např. pokud je na volné místo požadováno vzdělání s maturitou, pravděpodobně se zaměstnavatelé nebudou bránit ani uchazečům s vyšším odborným či vysokoškolským vzděláním.

Tab. 8: Struktura volných míst v Jihomoravském kraji podle stupně vzdělání

Stupeň vzdělání	Rok 2018		Rok 2017	
	Počet a podíl volných pracovních míst		Počet a podíl volných pracovních míst	
	celkem	%	celkem	%
základní a bez vzdělání (A -E)	15627	67,7	8 541	56,3
učňovské a střední bez maturity (H, J)	4610	20,0	4 313	28,4
střední s maturitou (K, L, M)	2051	8,9	1 702	11,2
vyšší a vysokoškolské (N, R, T, V)	786	3,4	624	4,1
Celkem	23074	100	15 180	100

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistika struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2018

V průběhu roku 2018, stejně jako v předchozím období, se úřadům práce nedařilo dlouhodobě obsazovat některá volná pracovní místa. Důvodem je zčásti struktura nabízených volných pracovních míst, která je odlišná od skladby uchazečů a jejich profesního zaměření, u míst s nízkou požadovanou kvalifikací pak nezájem ze strany uchazečů, většinou z důvodu nízké nabízené mzdy (často v kombinaci s fyzicky namáhavou prací).

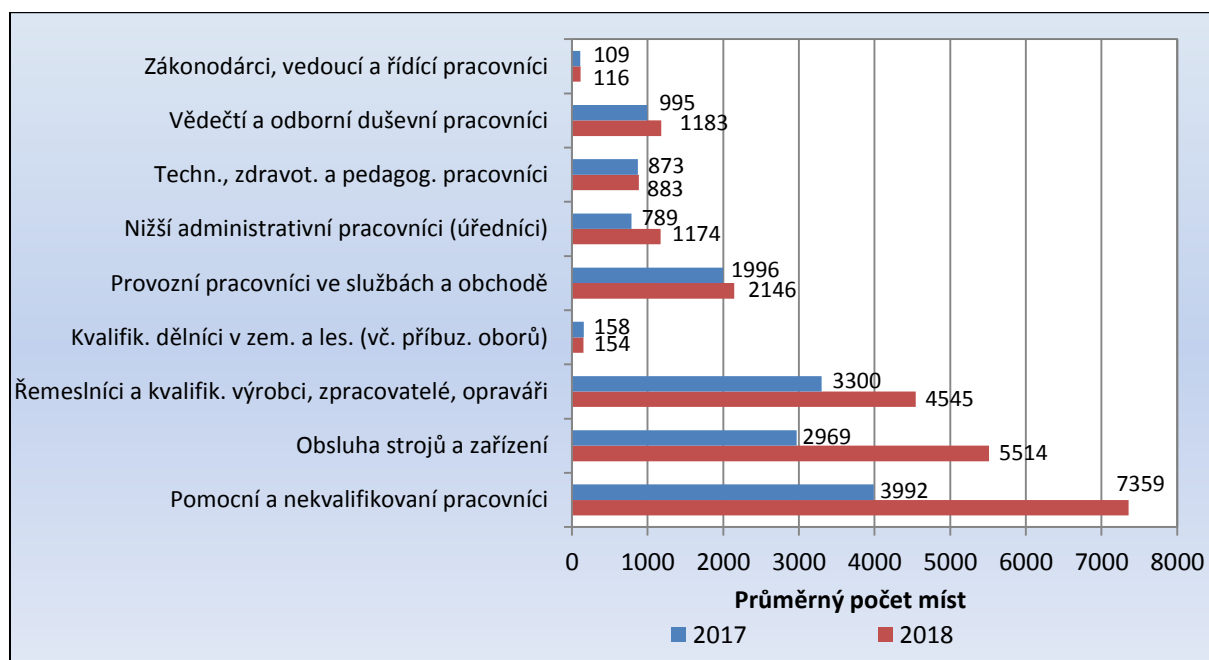
V evidenci volných míst převažují z hlediska kategorií zaměstnání především místa vhodná pro profese manuální. V hlavních třídách 5 - 9 CZ-ISCO bylo v roce 2018 průměrně měsíčně evidováno 19 718 pracovních míst, tj. více než čtyři pětiny všech nabízených míst. Z toho kvalifikovaným profesím v 5. – 7. hlavní třídě CZ-ISCO bylo nabízeno 6 845 volných pracovních míst. Vůbec nejžádanější třídou CZ-ISCO s průměrným počtem 7 359 nabízených pracovních míst se stala tř. 9 CZ-ISCO – Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci, kde byl také zaznamenán nejvýraznější nárůst nabídky volných pracovních míst (nárůst o 3 367 míst). Nárůst poptávky po pracovní síle

jsme však v uplynulém roce zaznamenali téměř ve všech třídách (viz Obr. 4) vyjma tř. 6 – Kvalifikovaní dělníci v zemědělství a lesnictví (vč. příbuzných oborů), kde je průměrný počet volných míst 154, což je o 4 volná místa méně, než v roce 2017.

Tab. 9: Struktura volných míst v Jihomoravském kraji podle hlavních tříd kategorie zaměstnání (CZ-ISCO)

Kategorie zaměstnání	Hlavní třída CZ-ISCO	Průměrný počet volných pracovních míst v roce 2018	
		celkem	v %
Zákonodárci, vedoucí a řídicí pracovníci	1	116	0,5
Vědečtí a odborní duševní pracovníci	2	1183	5,1
Techn., zdravot. a pedagog. pracovníci	3	883	3,8
Nižší administrativní pracovníci (úředníci)	4	1174	5,1
Provozní pracovníci ve službách a obchodě	5	2 146	9,3
Kvalifik. dělníci v zem. a les. (vč. příbuz. oborů)	6	154	0,7
Řemeslníci a kvalifik. výrobci, zpracovatelé, opraváři	7	4 545	19,7
Obsluha strojů a zařízení	8	5 514	23,9
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	9	7 359	31,9
Pracovníci armády	0	0	0
Celkem		23 074	100

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistika struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2018

Obr. 4: Změna průměrného počtu hlášených volných míst v Jihomoravském kraji podle hlavních tříd kategorie zaměstnání (CZ-ISCO) v letech 2017 a 2018

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2018

Dle jednotlivých profesí byli v uplynulém roce nejčastěji žádáni zejména pracovníci ve výrobě, řidiči nákladních automobilů a tahačů, uklízeči, dělníci v oblasti výstavby budov, seřizovači a obsluha strojírenských strojů, svářeči, montážní dělníci, zedníci, kuchaři, číšníci a servírky, pracovníci ostrahy a vrátní, obchodní zástupci, prodavači v prodejnách všeobecní administrativní pracovníci, realitní makléři, programátoři počítačových aplikací, skladníci a obsluha manipulačních vozíků či pracovníci v zákaznických centrech.

U řady z těchto profesí však dochází k velké fluktuaci pracovníků – jako např. prodavači, kuchaři, číšníci, uklízeči, obchodní zástupci, pracovníci ostrahy, pracovníci call center apod., kde je sice na jedné straně velká nabídka pracovních míst, ale na druhé straně i vysoká nabídka pracovní síly.

Dlouhodobě žádané a zároveň nedostatkové jsou technické profese – zejména ve strojírenství (např. obráběči kovů, svářeči a řezači plamenem, seřizovači a obsluha CNC, ale i technici) a také řidiči nákladních automobilů. Trvalá nabídka pracovních míst je i pro specialisty v oblasti IT technologií (programátoři, vývojáři softwaru apod.)

Stále roste poptávka po zahraniční pracovní síle, především v dělnických profesích. Důvodem je zejména neochota domácí pracovní síly přijmout hůře placená pracovní místa, či fyzicky namáhavou práci.

V této souvislosti je nutno zmínit, že rekordně vysoké počty evidovaných volných pracovních míst v roce 2018 (nejvyšší počty v historii sledování od roku 1993) do značné míry souvisí právě s poptávkou po zahraniční pracovní síle. Vzhledem k složitým a zdoluhavým administrativním procesům při vyřizování zaměstnaneckých karet rostou počty evidovaných tzv. "volných" pracovních míst, která nelze z evidence vyřadit, přestože reálně tato místa již českým uchazečům o zaměstnání nabízet nelze. (Místa spojená s požadavkem na zaměstnaneckou kartu nelze vyřadit bez doloženého obsazení cizincem nebo bez písemného souhlasu zaměstnavatele). Zároveň zaměstnavatelé hlásí nadhodnocené počty volných míst, aby si vytvořili „rezervu“, pokud jim všechny požadavky na zaměstnání cizince nebudou schváleny. A konečně tato místa hlásí ještě opakovaně pro žádost o krátkodobé pracovní povolení, které má překlenout období do vyřízení zaměstnanecké karty.

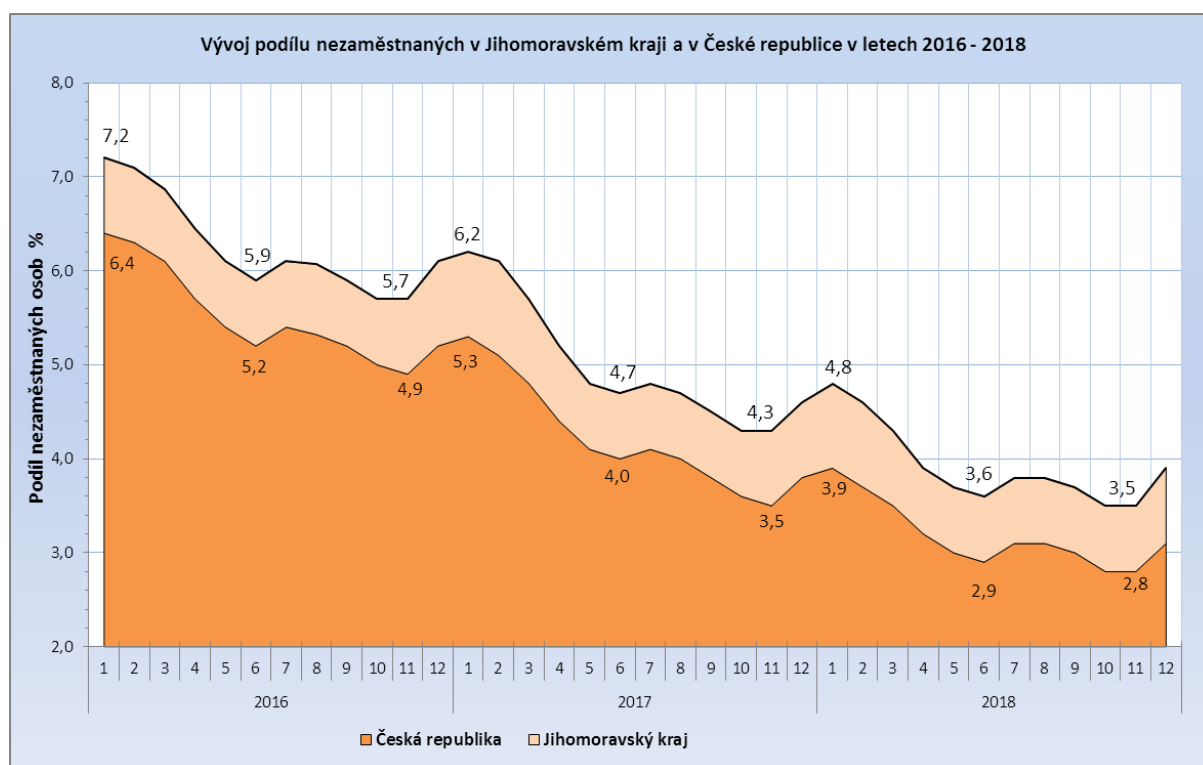
V kraji byla ke konci roku 2018 více než polovina míst nabízena pro cizince, v Brně to byly téměř dvě třetiny míst. Reálná nabídka dostupných volných míst v kraji je tedy nižší minimálně o 50-60 %.

2 Nezaměstnanost

K 31. 12. 2018 bylo v Jihomoravském kraji evidováno 32 042 uchazečů o zaměstnání. Počet uchazečů na konci roku 2018 byl o cca 5,2 tis. osob nižší než na konci roku 2017 a o téměř 17 tis. nižší než v prosinci 2016.

Po stagnaci v roce 2012 a výrazném nárůstu nezaměstnanosti v roce 2013 a na počátku roku 2014 se v roce 2014 projevilo oživení ekonomiky a nezaměstnanost poprvé od roku 2011 začala klesat. Tento trend pokračoval i v následujících letech a průměrný počet evidovaných uchazečů každoročně klesal o 7-10 tis. osob. **V roce 2018 klesl oproti roku 2017 o cca 8 tis. osob.**

Ve srovnání s Českou republikou ovšem situace v kraji stále není příznivá; podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu 15-64 let je zde dlouhodobě oproti celostátnímu průměru o 0,7 až 0,9 procentního bodu vyšší. K 31. 12. 2018 dosáhl tento podíl v Jihomoravském kraji hodnoty 3,9 %, zatímco v rámci celé ČR byla průměrná hodnota 3,1 %.

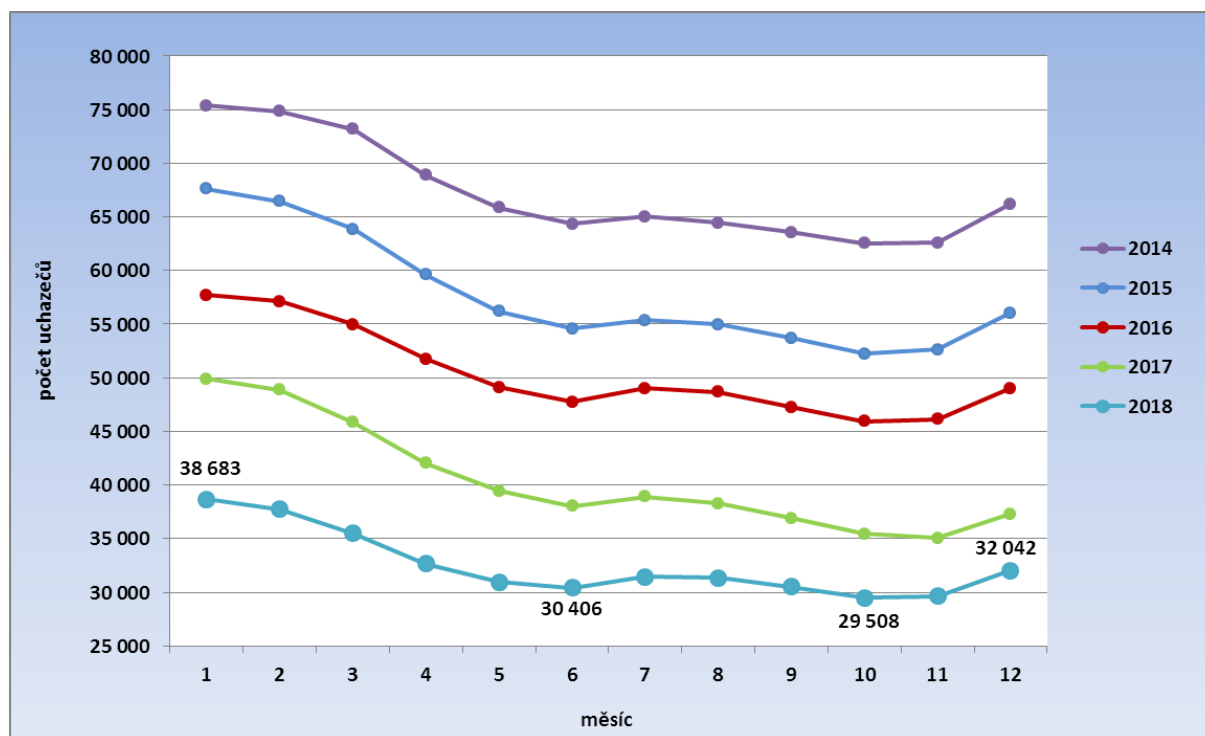
Obr. 5: Srovnání vývoje podílu nezaměstnaných v Jihomoravském kraji a v České republice v letech 2016 - 2018

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2018

2.1 Vývoj nezaměstnanosti v kraji v roce 2018

Vývoj nezaměstnanosti v roce 2018 měl obdobný průběh jako v předchozích letech, kdy nezaměstnanost po většinu roku klesala a výraznější sezónní nárůst se projevil až v posledním měsíci roku.

Křivka znázorňující vývoj počtu uchazečů o zaměstnání, se od roku 2014 vyvíjí souhlasně s nastoleným trendem. Po mírném nárůstu počtu nezaměstnaných v lednu 2018 (ve srovnání s prosincem 2017), kdy počet nezaměstnaných na počátku roku činil 38,7 tis. osob, docházelo v následujících měsících k jejich poklesu a ke konci května bylo v evidenci o 7,7 tis. osob méně než na začátku roku. V souladu s obvyklým sezónním vývojem došlo k stagnaci nezaměstnanosti během letních měsíců, ale již v září byl počet nezaměstnaných nižší než v květnu a během října a listopadu jejich počet klesl na 29,5, resp. 29,6 tis. osob. V prosinci 2018 opět došlo k navýšení tak, že bylo evidováno 32 tis. osob, což však bylo o 5,2 tis. méně než ve stejném období předchozího roku.

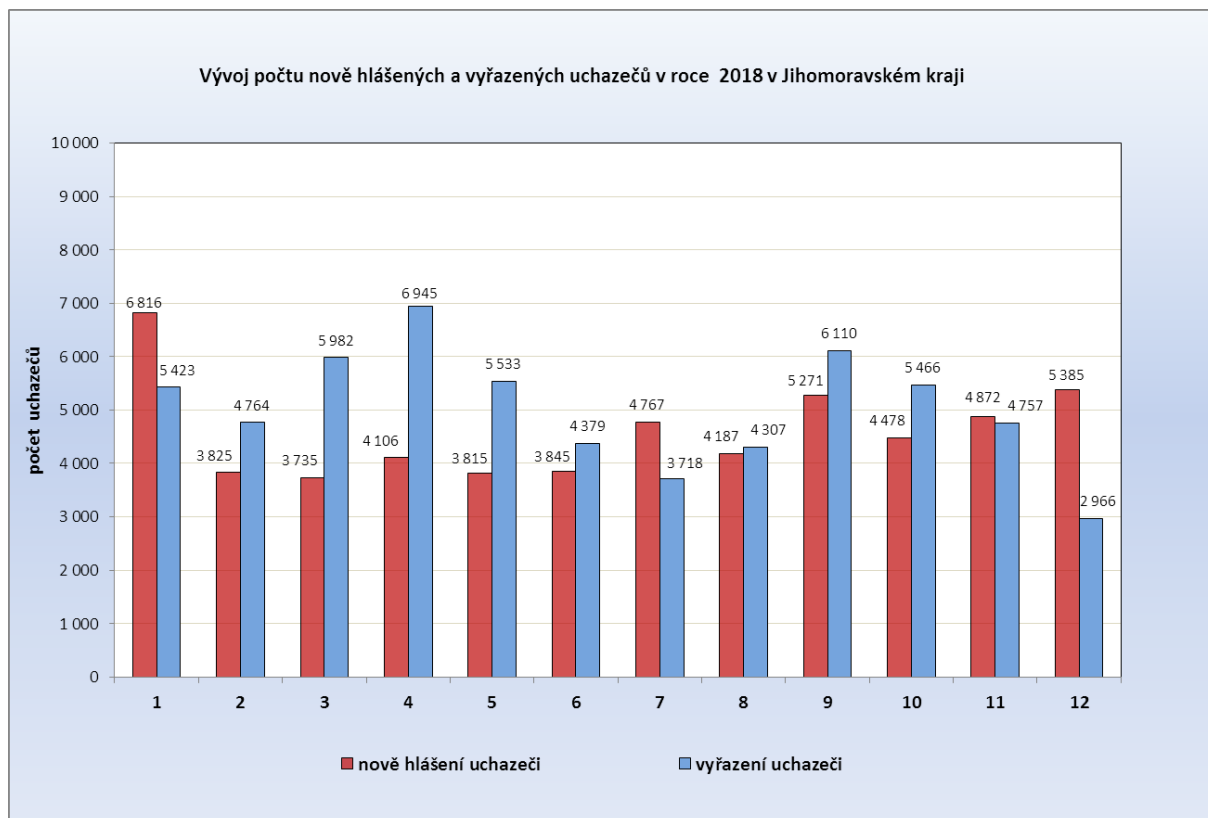

Obr. 6: Roční vývoj počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji v letech 2014 - 2018

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2018

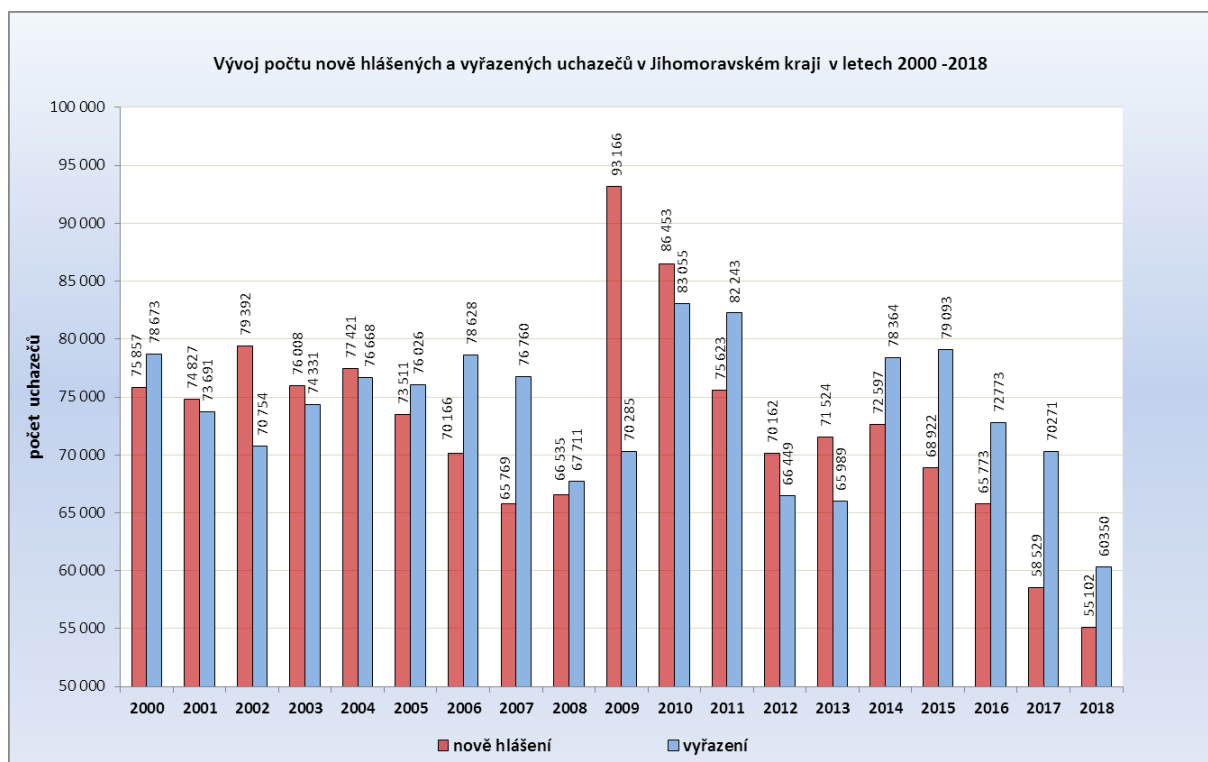
Významný pokles nezaměstnaných v jarních měsících byl způsoben kombinací vysokého počtu ukončených evidencí a zároveň nízkými počty nově přichozích uchazečů do evidence.

Výše zmíněná prázdninová stagnace počtu uchazečů je spojena částečně se vstupem absolventů na trh práce, částečně s ukončováním pracovních poměrů na dobu určitou ve školství, ale také s jistým útlumem aktivit a „odkládáním“ hledání pracovního místa po dobu prázdnin a dovolených na straně uchazečů i zaměstnavatelů. Již v srpnu začalo opět uchazečů ubývat a nejméně jsme jich zaznamenali v říjnu (to bylo 29 508 tis. osob).

Obr. 7: Vývoj počtu nově hlášených a vyřazených uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji v průběhu roku 2018

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2018

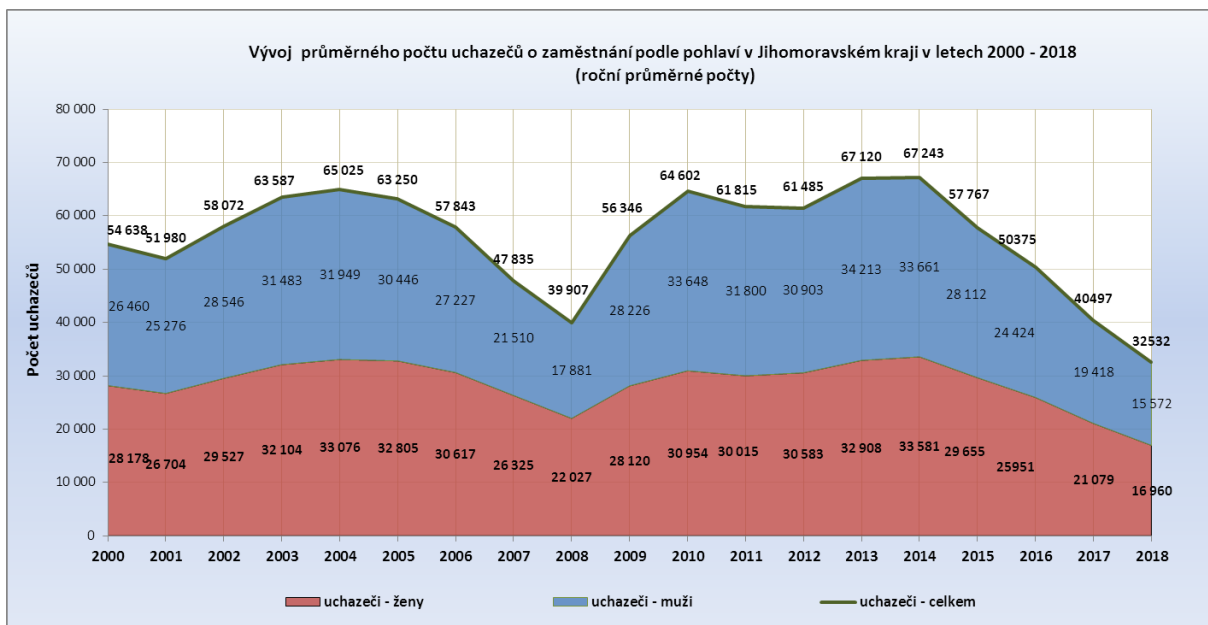
Obr. 8: Tok nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji v letech 2000 - 2018

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2018

V září se jako obvykle zvýšil tok uchazečů spojený se vstupem absolventů na trh práce a oživením pracovního trhu po období prázdnin. Do evidence ÚP vstoupilo téměř 5,3 tis. nových uchazečů, ale zároveň uchazeči poměrně rychle evidenci opouštěli a nezaměstnanost, podobně jako v loňském roce, dále klesala. Ročního minima 29 508 evidovaných uchazečů bylo dosaženo v říjnu (k 31. 10. 2018). V závěru roku 2018 již nezaměstnanost v kraji rostla, avšak pouze srovnatelně s rokem 2017, kdy byl nárůst nejmenší od roku 2007. V průběhu roku 2018 se na úřadech práce Jihomoravského kraje nově zaregistrovalo 55,1 tis. uchazečů, naopak vyřazeno z evidence bylo 60,4 tis. osob.

V souvislosti s poklesem počtu evidovaných uchazečů poklesl v kraji i **podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15 - 64 let**, který se ze 4,6 % na konci roku 2017 snížil na **3,9 % v prosinci 2018**. V celoročním průměru pak podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15 - 64 let meziročně klesl o 1,1 p. b. (v celé ČR tento podíl klesl taktéž o 1,1 p. b.). Pokles nezaměstnanosti v jednotlivých okresech kraje byl v prosinci 2018 velmi vyrovnaný, meziročně nejméně poklesla v okresech Břeclav a Vyškov (shodně o 0,6 p. b.), nejvíce pak v okrese Hodonín (pokles o 1,0 p. b.).

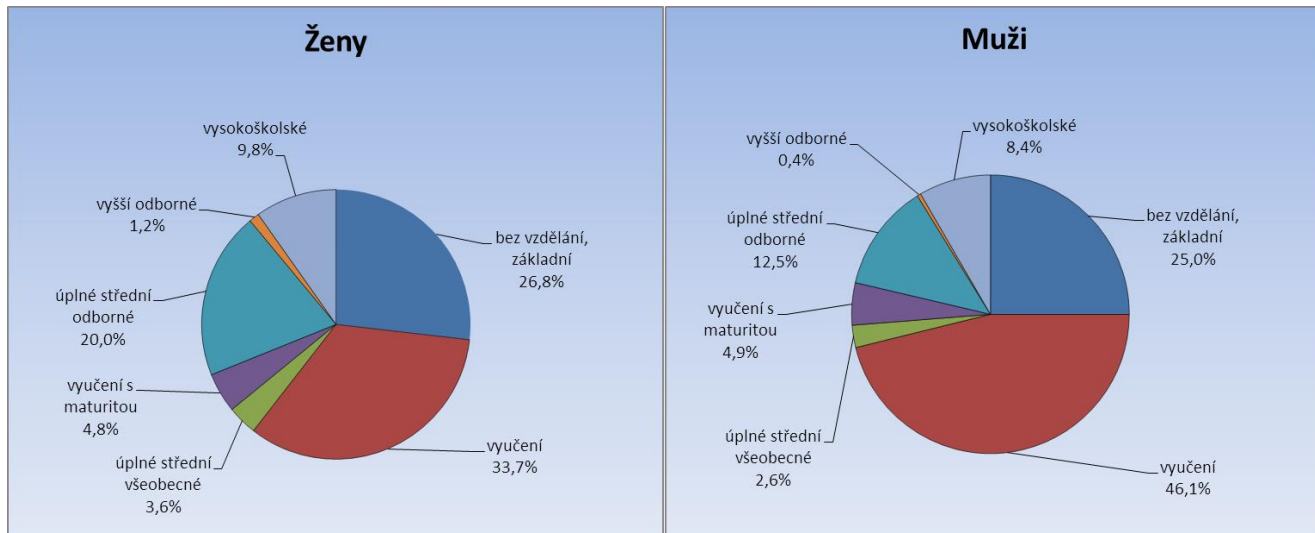
Z hlediska pohlaví klesala nezaměstnanost žen i mužů v roce 2018 podobně, u mužů se v meziročním průměru snížila o 1,0 p. b., u žen pak o 1,1 p. b. – u mužů ze 4,7 % na 3,7 %, u žen z 5,3 % na 4,2 %. Podíl žen na celkovém počtu uchazečů se meziročně nezměnil a zůstal na 52,1 %. K 31. 12. 2018 bylo na úřadech práce v Jihomoravském kraji evidováno 15 563 mužů a 16 479 žen.

Obr. 9: Vývoj průměrného počtu uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji podle pohlaví v letech 2000 – 2018 (roční průměry)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2018

Z hlediska **kvalifikační struktury** jsou v Jihomoravském kraji nejpočetnější skupinou uchazečů o zaměstnání osoby s výučním listem (celkem 39,8 %), následují je uchazeči se základním vzděláním (25,9 %) a osoby se středním odborným vzděláním s maturitou (16,4 %). Zastoupení jednotlivých kategorií je však u mužů a u žen rozdílné, jak je patrné z následujícího obrázku.

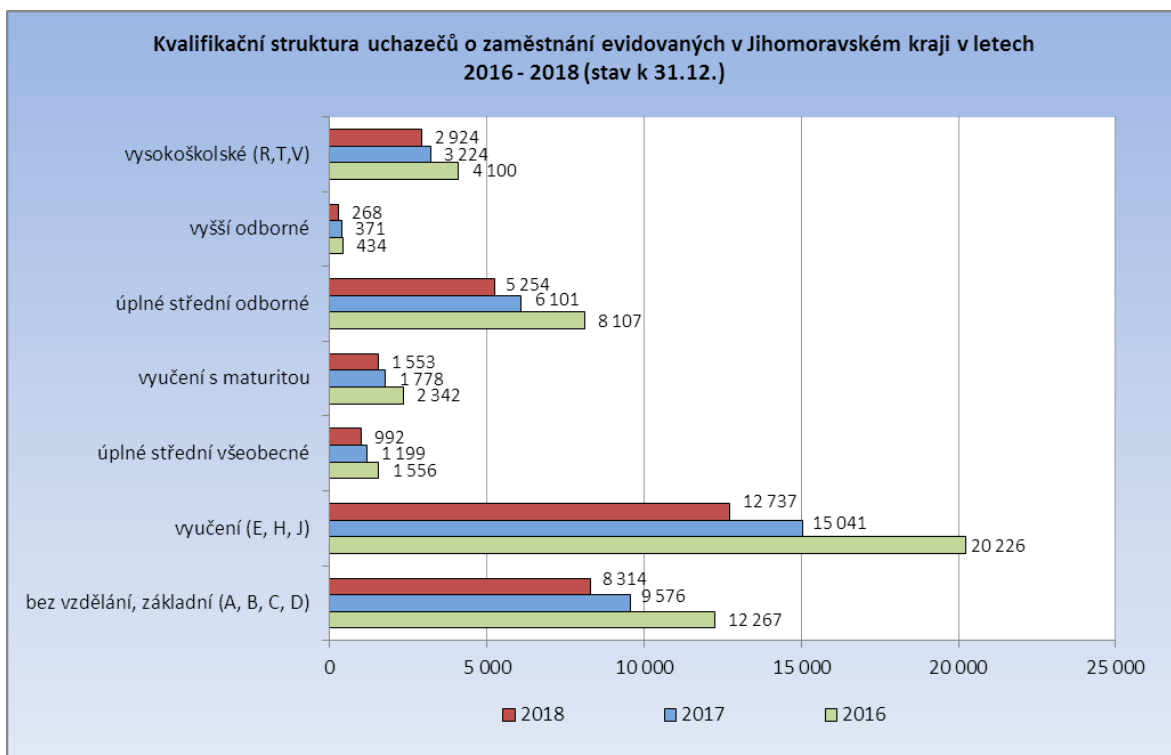

Obr. 10: Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2018

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2018

Zatímco mezi muži výrazně převažují vyučení, kteří tvoří téměř polovinu (46,1 %) všech uchazečů, kvalifikační struktura u žen je vyrovnanější a také celkově vyšší než u mužů. Střední vzdělání s maturitou má 28,4 % uchazeček - žen (u uchazečů - mužů jen 20,0 %) a také podíl uchazečů s vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním je mezi ženami vyšší (11,0 %) než mezi muži (8,8 %).

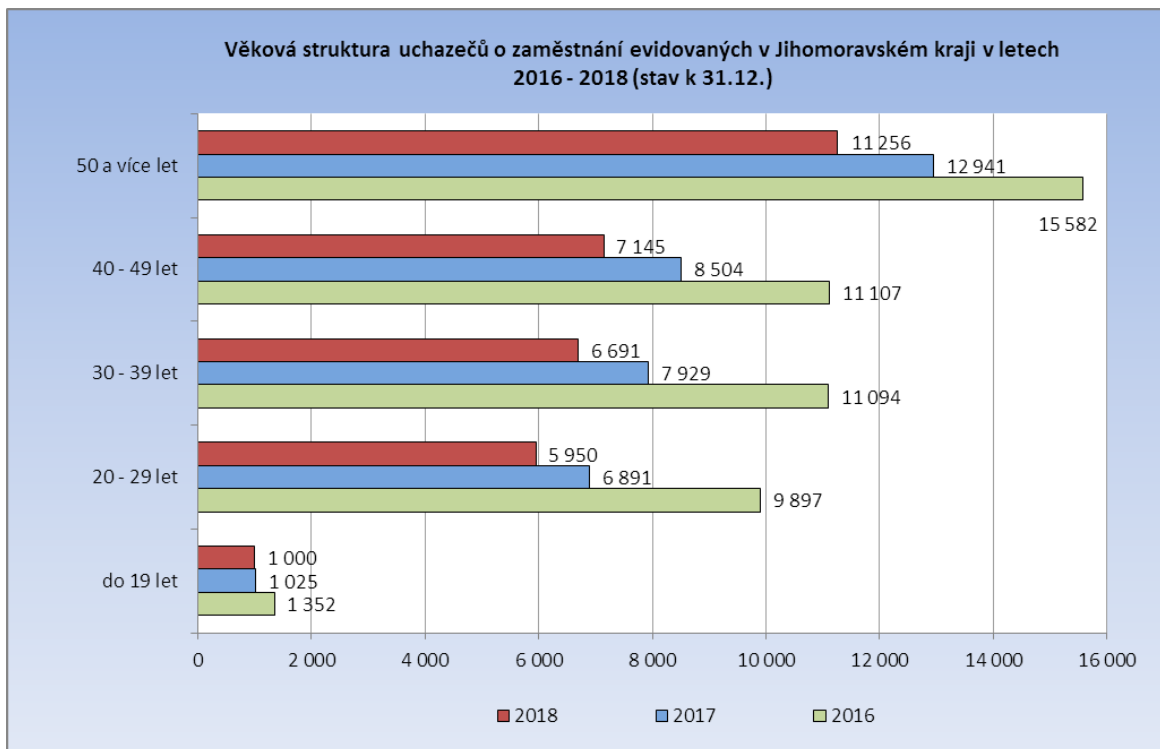
Meziročně v kraji poklesl počet evidovaných uchazečů o zaměstnání ve všech sledovaných vzdělanostních kategoriích. Absolutně nejvíce ubylo uchazečů **v nejpočetněji zastoupené kategorii „vyučení“**, v níž se počet uchazečů snížil o 2 304 osob, tj. o 15,3 % původního stavu (z 15 041 osob na konci roku 2017 na 12 737 osob k 31. 12. 2018). Počty uchazečů s úplným středním odborným vzděláním se mezitím snížily o 13,9 %, počty osob s úplným středním všeobecným vzděláním klesly o 17,3 %, u osob vyučených s maturitou došlo k mezigodnímu poklesu o 12,7 %, u vysokoškoláků tento pokles činil 9,3 %, počty uchazečů se základním vzděláním klesly o 13,2 % a počet uchazečů s vyšším odborným vzděláním se snížil o 27,8 %.

Obr. 11: Kvalifikační struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji v letech 2016 – 2018 (stav k 31. 12. daného roku)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2018

Z hlediska **věkové struktury** jsou nezaměstnaností nejvíce postiženou kategorií osoby ve věku nad 50 let, tyto uchazeči představují aktuálně 35,1 % uchazečů o zaměstnání.

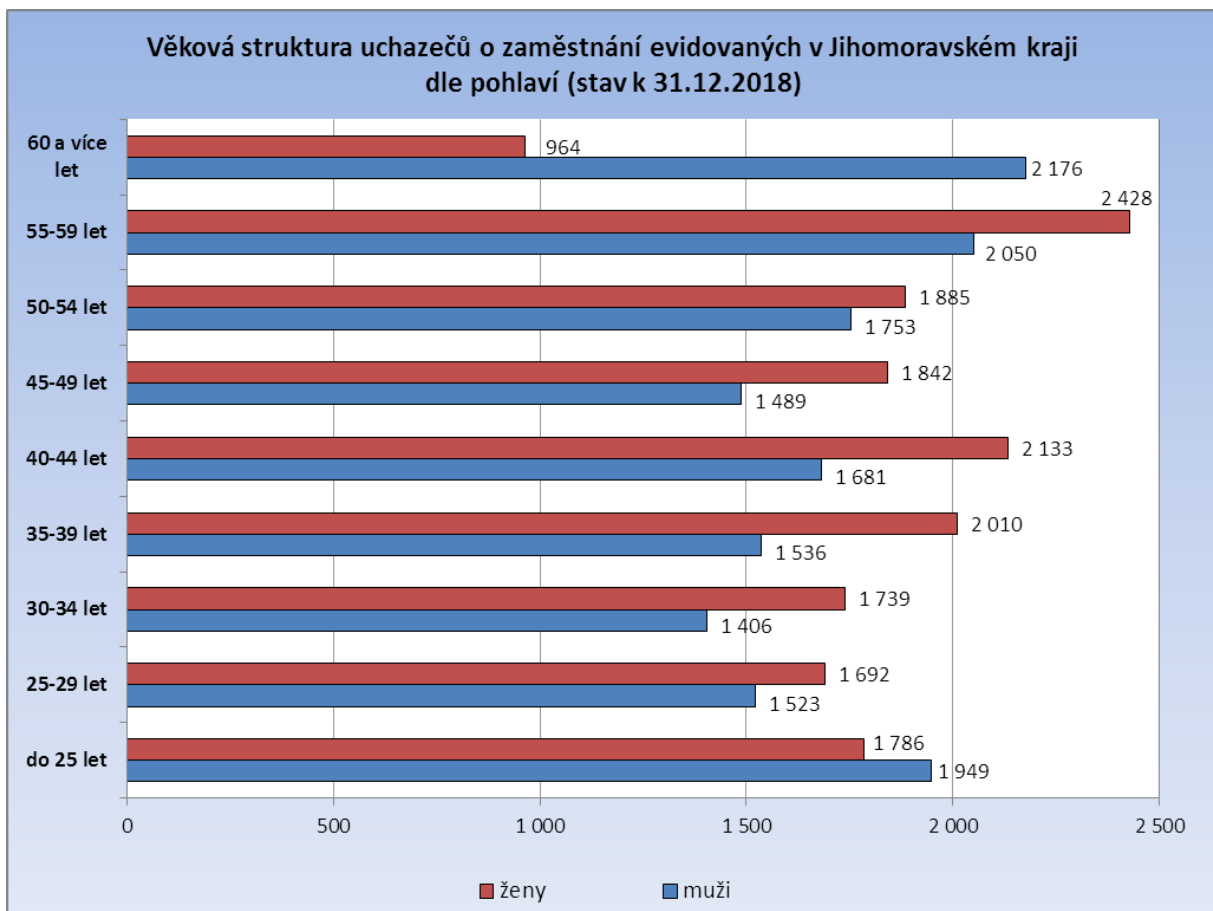

Obr. 12: Věková struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji v letech 2016 – 2018 (stav k 31. 12. daného roku)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2018

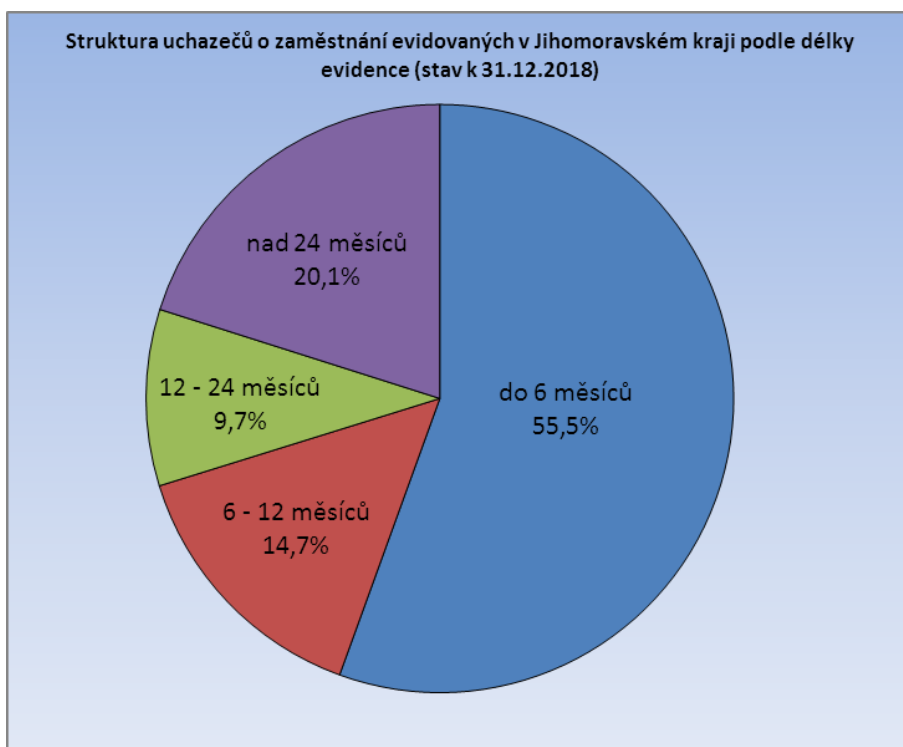
Ve struktuře nezaměstnaných dle věku jsou přítomné zjevné genderové rozdíly, dané jak rozdílným věkem odchodu do důchodu pro jednotlivá pohlaví, tak omezeními žen na trhu práce v období péče o děti a rodinu. Zatímco v kategoriích do 25 let a nad 60 let převažují muži, ve věkové kategorii 25 – 29 let se situace obrací a ženy převažují ve všech zbývajících kategoriích, nejvýrazněji ve věku mezi 35 a 45 lety.

Meziročně se v kraji snížil počet nezaměstnaných ve všech věkových kategoriích, nejmenší meziroční pokles byl zaznamenán v kategorii do 19 let, kde se počet nezaměstnaných snížil o pouhých 25 osob. Nejvýznamněji v roce 2018 poklesl počet evidovaných uchazečů ve věkových kategoriích 40 – 44 let a 50 – 54 let, kde se jejich počet oproti roku 2017 snížil o shodných 17,9 %. U věkových kategorií do 39 let došlo k poklesu v rozmezí od 10,3 % do 16,3 %. Nejmenší pokles byl zaznamenán v kategorii uchazečů nad 60 let uchazečů, a to o 6,2 %. Dominantní postavení stejně jako v předchozím roce získala skupina osob starších 50 let, jejíž podíl na úhrnné nezaměstnanosti k 31. 12. 2018 dosáhl 35,2 %. Na druhém místě se ocitla věková kategorie 40 - 49 let, kterou tvoří 22,3 % všech UoZ. Skupina 30 – 39 let se na celkovém počtu uchazečů podílí 20,9 %. Věková kategorie 20 – 29 let tvoří 18,5 % uchazečů a 3,1 % připadají na uchazeče do 20 let. Meziročně se průměrný věk nezaměstnaných v Jihomoravském kraji nezměnil, k datu 31. 12. 2018 dosáhl hodnoty 42,7 let.

Obr. 13: Věková struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji dle pohlaví (stav k 31. 12. 2018)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistika struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2018

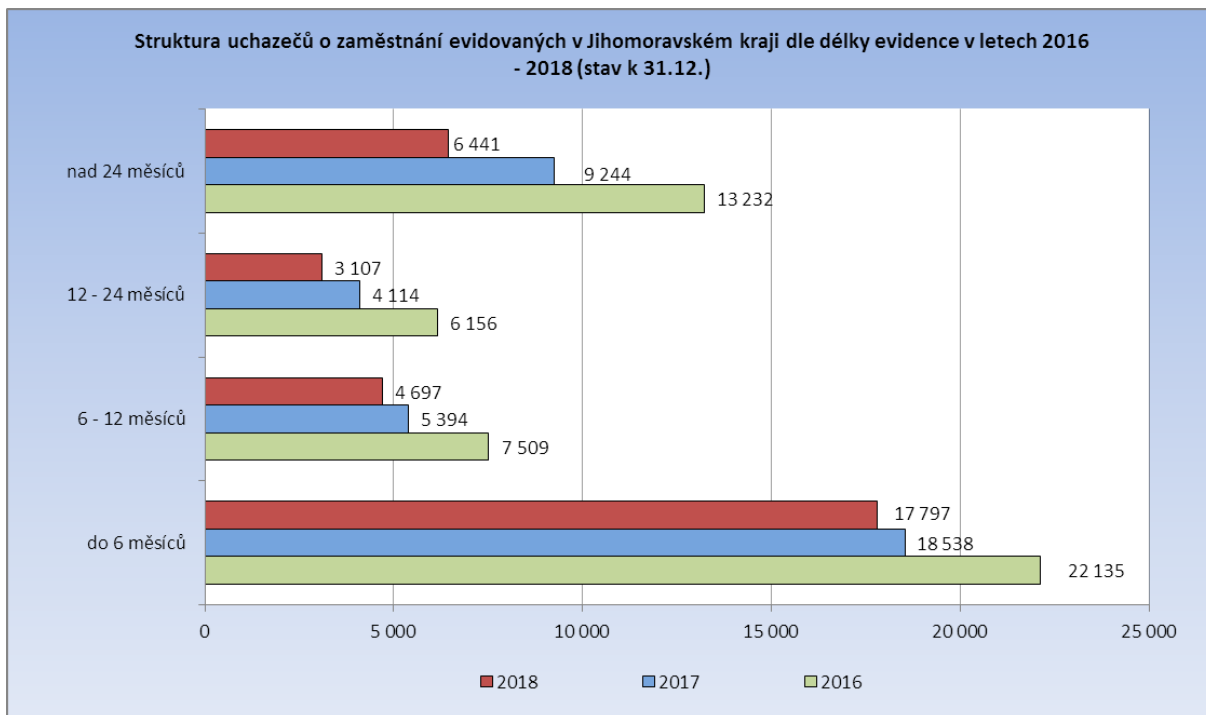
Obr. 14: Struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji podle délky evidence (stav k 31. 12. 2018)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistika struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2018

Kromě celkového poklesu nezaměstnanosti se v roce 2018 zlepšila v kraji jako celku i **struktura evidovaných uchazečů dle délky evidence**. Počet dlouhodobě evidovaných uchazečů (nad 12 měsíců) klesl o 28,5 % (o 3 810 osob), a to zejména díky intenzivnímu uplatňování nástrojů APZ. Podíl dlouhodobě evidovaných uchazečů (nad 12 měsíců) se tak v kraji snížil z 35,9 % na 29,8 %, což v kontextu s celkovým poklesem úrovně nezaměstnanosti lze hodnotit jako výsledek pozitivní, neboť v obdobích ekonomického růstu a poklesu celkové úrovně nezaměstnanosti podíl těchto skupin uchazečů v evidenci zpravidla narůstá.

Za uplynulý rok došlo k poklesu dlouhodobé nezaměstnanosti také v krajském městě. Brno-město má stále nejvyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných ze všech okresů v Jihomoravském kraji, avšak meziročně zde došlo k poklesu tohoto podílu o 7,6 p. b. (ze 44,4% na 36,8%). Tento meziroční pokles je srovnatelný s poklesem celorepublikovým a větší než pokles na krajské úrovni. Důvodem vysokého podílu dlouhodobě nezaměstnaných v okrese Brno- město jsou především podmínky velkoměsta (zejména větší možnosti čerpání sociálních dávek a nelegální práce), které umožňují setrvávat uchazečům ve „chtěné“ nezaměstnanosti. V ostatních okresech Jihomoravského kraje meziročně klesl počet dlouhodobě nezaměstnaných cca o pětinu (v okresech Blansko a Hodonín přibližně o šestinu).

Celokrajský ukazatel průměrné délky evidence se proti roku 2017 snížil na hodnotu 615 dní a stále se pohybuje nad průměrem ČR (573 dnů).

Obr. 15: Struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji dle délky evidence v letech 2016 – 2018 (stav k 31. 12. daného roku)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistika struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2018

2.2 Hlavní příčiny nezaměstnanosti v kraji

Úroveň nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji je v současné době výrazně regionálně diferencovaná. Ke 31. 12. 2018 byl rozdíl mezi okresem s nejnižší (Vyškov 2,2 %) a nejvyšší nezaměstnaností (Znojmo, 5,9 %) 3,7 p. b.

Okres Vyškov patří k okresům s nejnižší nezaměstnaností v rámci celé ČR, a úroveň nezaměstnanosti se zde již blíží přirozené míře. Také v okresech Blansko a Brno-venkov je nezaměstnanost pod celorepublikovým průměrem. Naopak výrazně **nadprůměrná úroveň nezaměstnanosti** je v příhraničních okresech **Znojmo** a **Hodonín**, a také v krajském městě (okres **Brno-město**) je stále nad průměrem ČR i kraje.

Důvody vysoké nezaměstnanosti v okresech Znojmo a Hodonín jsou jednak geografické (vzdálenost od center, horší dopravní dostupnost a tudíž malá atraktivita pro investory), jednak historicko-ekonomické (tradičně vyšší podíl zemědělské výroby, rozpad navazujícího zpracovatelského průmyslu po r. 1989, absence významných zaměstnavatelů). U okresu Hodonín navíc hraje roli geografická blízkost Slovenska umožňující denní pracovní dojížděku, což dále zvyšuje konkurenci na místním pracovním trhu.

Pro oba okresy je charakteristický výrazný sezónní vývoj zaměstnanosti, který je v případě okresu Znojmo umocňován i sezónním pracovním uplatněním v sousedním Rakousku. Avšak i v těchto okresech jsou již zaměstnavatelé nuceni řešit potřebu sezónních pracovníků importem zahraniční pracovní síly, která - na rozdíl od domácích uchazečů – je ochotna akceptovat minimální mzdu a často fyzicky náročné pracovní podmínky.

V případě krajského města pak úroveň nezaměstnanosti ovlivňuje faktorů více.

- Významně je propojený trh práce mezi městem a jeho zázemím, v důsledku čehož pracovní síla dojíždějící do města zdařile konkuruje místní pracovní síle.
- Relativně vysoký je podíl cizinců na trhu práce. Geografická blízkost Slovenska přitahuje tamější pracovní sílu. Absolventi VŠ pak často po studiu zůstávají pracovat v Brně.
- Velký počet studentů studujících na zdejších vysokých školách již při studiu pracuje formou brigád, zejména v obchodě a ve službách, a opět tak konkurují místní pracovní síle.
- Je zde výrazná koncentrace osob sociálně vyloučených, které ztratily nebo ani nikdy neměly pracovní návyky.
- Specifické podmínky a anonymita velkoměsta, umožňují setrvávat ve „chtěné“ nezaměstnanosti (možnosti nelegální práce, vysoký podíl nájemního bydlení podporující snadný přístup k sociálním dávkám)

Lze říci, že **nezaměstnanost je v současné době** vedle objektivních důvodů v příhraničních regionech **podmíněna především poměrem nabízených, resp. dosažitelných legálních pracovních příjmů k úrovni sociálních dávek.**

Základní příčinou nezaměstnanosti v případech, které nejsou objektivně podmíněny (zdravotní či jiné handicapy) je v současné době nesoulad mezi výší sociálních dávek a potenciální výší mezd, kterou by v průměru uchazeči o zaměstnání evidovaní na ÚP ČR obdrželi, pokud by pracovali. Pro velkou část nezaměstnaných je z ekonomického hlediska výhodnější pobírat v nečinnosti sociální dávky než pracovat v (legálním) pracovním poměru za mzdu/plat. Nezaměstnaní se tedy chovají v zásadě ekonomicky a je nutno poznamenat, že administrativními zásahy je velmi obtížné s ekonomickými zákonitostmi takovéto povahy bojovat.

2.3 Územní rozložení registrované nezaměstnanosti

Vzhledem k velikosti sídel, geografické poloze, dopravní obslužnosti a s tím spojené odlišně atraktivitě pro zaměstnavatele (rozložení průmyslu a zemědělství) vykazují okresy rozdílnou nezaměstnanost.

Dle administrativního členění se území Jihomoravského kraje člení na 7 okresů, na 21 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a na 35 obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem. Celkem se v kraji nachází 673 obcí, z nichž 49 má statut města. Jediné z nich - krajské město Brno - je statutárním městem. Z hlediska vnitřní struktury ÚP zahrnuje krajská pobočka v Brně celkem 20 tzv. kontaktních pracovišť.

Tab. 10: Charakteristika okresů Jihomoravského kraje k 31. 12. 2018

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Volná pracovní místa	Počet uchazečů na 1 volné místo	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Blansko	1 951	959	992	113	1 056	1,8	2,5
Brno-město	11 521	5 317	6 204	475	8 245	1,4	4,3
Brno-venkov	3 988	1 901	2 087	187	7 519	0,5	2,6
Břeclav	2 931	1 538	1 393	143	1 865	1,6	3,7
Hodonín	5 670	2 952	2 718	292	2 172	2,6	5,2
Vyškov	1 436	681	755	48	1 698	0,8	2,2
Znojmo	4 545	2 215	2 330	206	1 459	3,1	5,9
Jihomoravský kraj	32 042	15 563	16 479	1 464	24 014	1,3	3,9
Česká republika	231 534	113 712	117 822	10 257	324 410	0,7	3,1

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2018

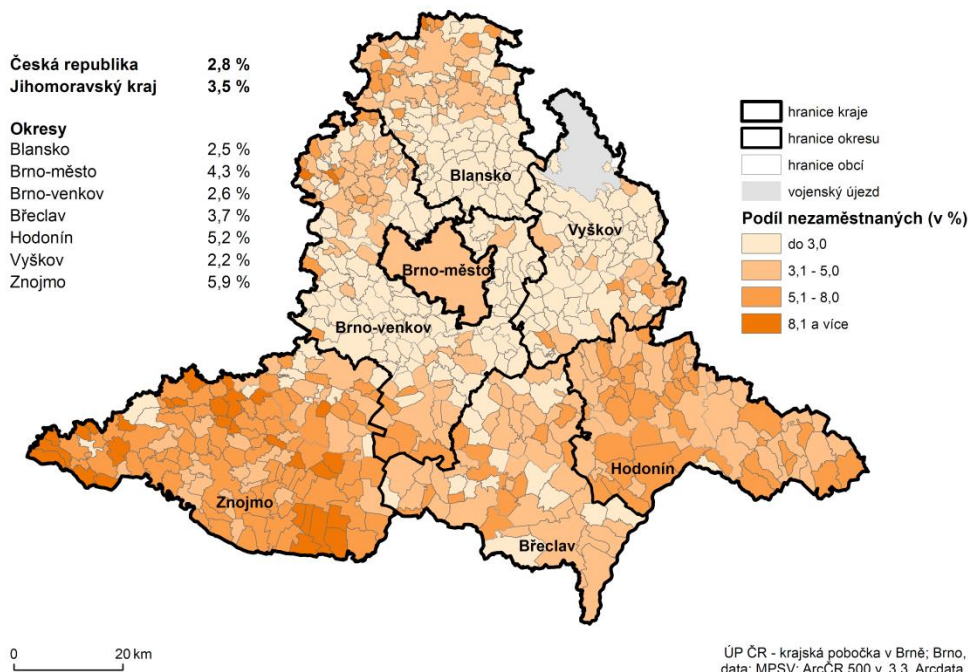
Úroveň nezaměstnanosti ve venkovských okresech kraje je významně ovlivňována průběhem sezónních prací v zemědělství, stavebnictví a cestovním ruchu, což se promítá do celkového vývoje nezaměstnanosti v průběhu roku na úrovni celého kraje. Nejvyšší nezaměstnanost je zaznamenávána v zimních měsících, v roce 2018 v lednu (4,8 %). Naopak nejnižší hodnota byla zjištěna v letošním roce v říjnu a listopadu (3,5 %). Nejvýrazněji se tyto sezónní výkyvy projevují v okrese Znojmo, kde vedle významného podílu zaměstnanosti v místní zemědělské výrobě hraje roli i příhraniční sezónní zaměstnanost v sousedním Rakousku.

Dále v textu uváděné údaje se (pokud není uvedeno jinak) vztahují k 31. 12. 2018.

Vzhledem ke konstrukci ukazatele úrovně nezaměstnanosti (podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15-64 let) není jeho vypovídací hodnota zejména na úrovni malých obcí vždy zcela objektivní, přesto však jistý obraz o územním rozložení nezaměstnanosti podává (viz obr. 16, podrobněji popsáno v rámci jednotlivých okresů). Srovnání na úrovni okresů znázorňuje obr. 17.

PODÍL NEZAMĚŠTNANÝCH NA OBYVATELSTVU VE VĚKU 15 - 64 LET

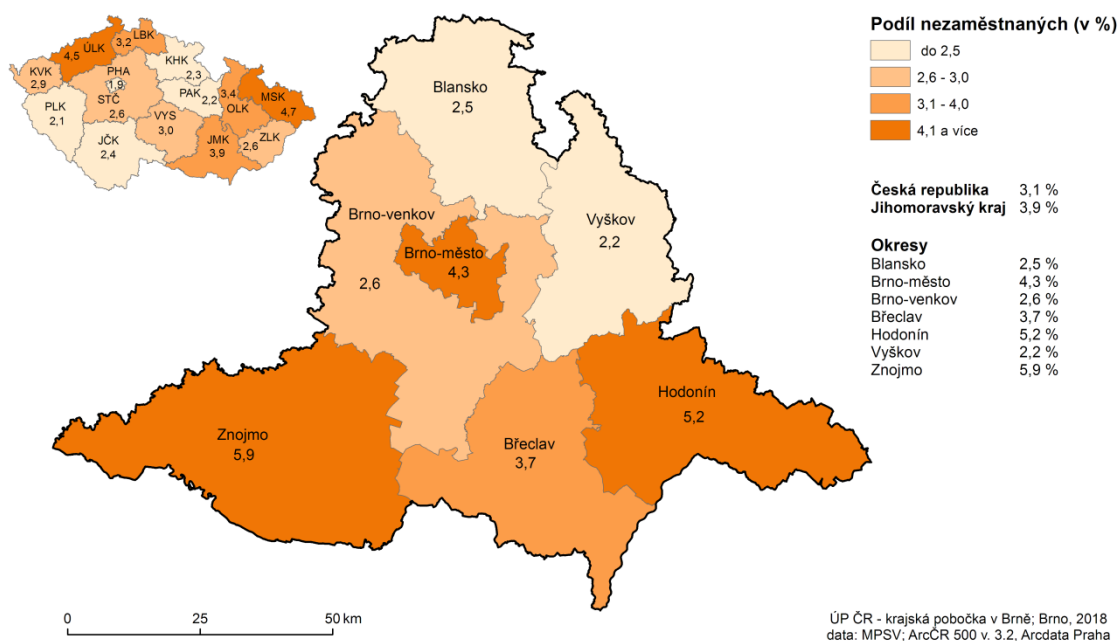
v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2018

Obr. 16: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu ve věku 15-64 v obcích Jihomoravského kraje (stav k 31. 12. 2018)

PODÍL NEZAMĚŠTNANÝCH NA OBYVATELSTVU VE VĚKU 15 - 64 LET

v Jihomoravském kraji ke 31.12.2018

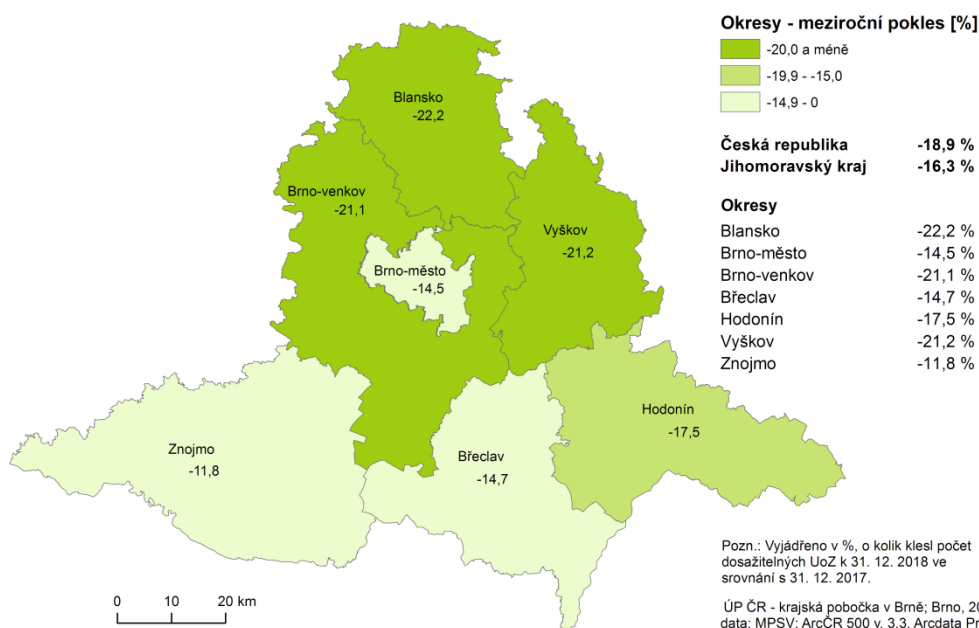
Obr. 17: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu ve věku 15-64 v jednotlivých okresech Jihomoravského kraje (stav k 31. 12. 2018)

Nejvyšší podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2018 byl zaznamenán v obci Rojetín (17,0 %) na Tišnovsku, v obci Prokopov (16,7 %) a v obci Stálky (15,5 %) na Znojemsku. Naopak nulová nezaměstnanost byla zaznamenána ve vojenském újezdu Březina na Vyškovsku (0,0 %) a v obcích Čermákovice (0,0 %), Lhota u Olešnice (0,0 %), Lubě (0,0 %), Lubné (0,0 %), Makov (0,0 %), Milonice (0,0 %), Nové Sady (0,0 %), Zhoř (0,0 %) a Žernovík (0,0 %).

Následující mapa vyjadřuje meziroční změnu (2017 – 2018) v počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání v jednotlivých mikroregionech Jihomoravského kraje, kdy došlo ve všech správních obvodech obcí s pověřeným obecním úřadem k poklesu evidovaných uchazečů (vyjma vojenského újezdu Březina na Vyškovsku, kde je změna nulová, neboť zde nebyli a nejsou evidováni žádní uchazeči). K nejmenšímu poklesu (uváděnému v %) počtu uchazečů došlo v okrese Znojmo (-11,8 %). Naopak nejvýraznější úbytek uchazečů v evidenci (o více než pětinu) zaznamenal okres Blansko (-22,2 %). Z hlediska úrovně celého kraje došlo k meziročnímu poklesu dosažitelných uchazečů o zaměstnání o 16,3 % (v rámci celé ČR o 18,9 %).

MEZIROČNÍ ZMĚNA POČTU UCHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ

v okresech Jihomoravského kraje (změna mezi 2017 a 2018 - údaje k 31. 12.)

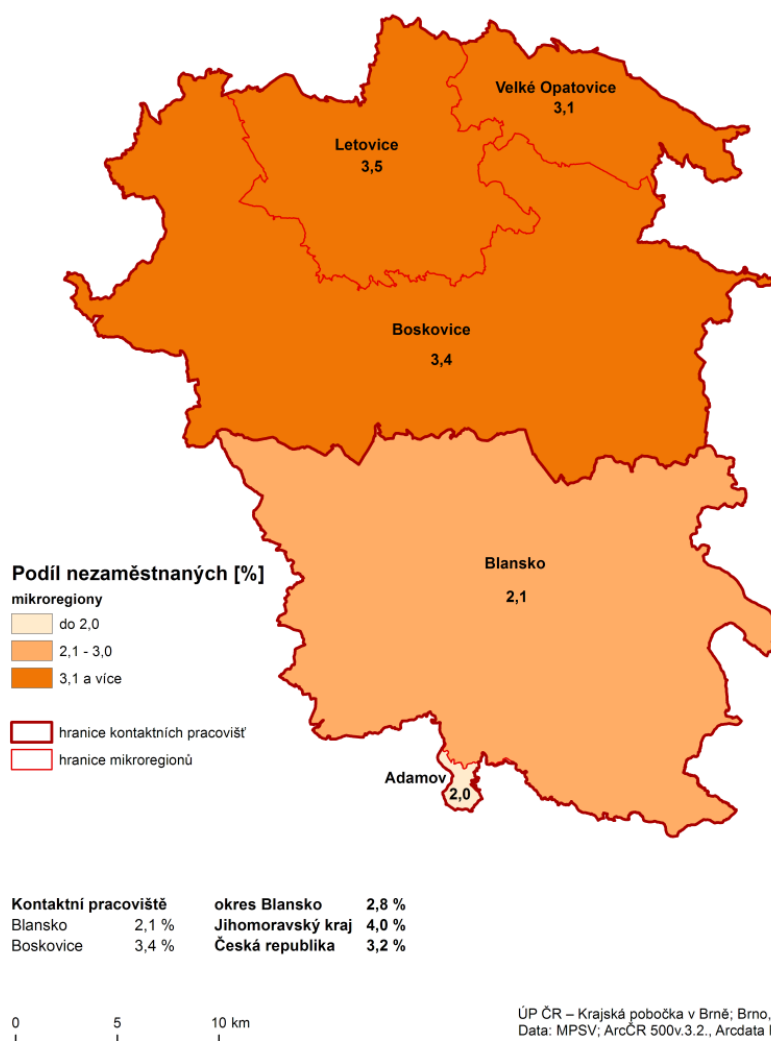

Obr. 18: Meziroční změna počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání v letech 2017 – 2018 (stav k 31. 12.) - vyjádřeno v %

Okres Blansko

Okres Blansko je okresem s dlouhodobě druhou až třetí nejnižší úrovní nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji (v roce 2018 hodnoty podílu nezaměstnaných osob na stejné úrovni s okresem Brno - venkov). Podíl nezaměstnaných osob se dlouhodobě pohybuje nejen pod celokrajským, ale i pod celorepublikovým průměrem. V roce 2018 dosáhl průměrné roční hodnoty 2,8 % (krajský průměr byl 4,0 %, celorepublikový 3,2 %).

Krajská pobočka úřadu práce je v tomto okrese zastoupena dvěma kontaktními pracovišti: v Blansku a Boskovicích.

Obr. 19: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 v okrese Blansko (průměr za rok 2018)

Silné stránky okresu

- staletá tradice strojírenské výroby
- existence nově vybudovaných průmyslových zón
- kvalifikovaná pracovní síla
- dobrá vzdělanostní úroveň
- dobrá silniční i železniční dostupnost regionu
- atraktivní oblast z hlediska rozvoje cestovního a turistického ruchu

Slabé stránky okresu

- omezená nabídka volných pracovních míst
- podprůměrná úroveň mezd
- přetíženost silnice 1. tř. č. 43
- špatná silniční dostupnost mikroregionu Adamov, Kunštát a Olešnice

Tab. 11: Charakteristika mikroregionů v okrese Blansko k 31. 12. 2018

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Adamov	43	18	25	1	9	64	1,2
Blansko	669	311	358	42	154	347	1,8
Boskovice	819	414	405	50	172	413	3,2
Letovice	287	151	136	15	63	149	3,9
Velké Opatovice	124	59	65	4	33	52	3,0
<i>uchazeči z jiných okresů</i>	9	6	3	1	2	31	-
Okres Blansko	1 951	959	992	113	433	1056	2,5

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2018

Adamovsko

Kdysi průmyslové centrum Jihomoravského kraje. ADAST zaměstnával přes 5 tisíc zaměstnanců. Tiskařské stroje se značkou vyvážel podnik do 30 zemí. Po pádu komunismu nebyly schopny kvalitou konkurovat nejmodernějším polygrafickým strojům, což znamenalo konec výroby. Stejně dopadla i rozsáhlá přísně utajovaná vojenská výroba protitankových stříel Tandem. K 31. 12. 2018 bylo v celém mikroregionu evidováno 43 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 1,2 %, což je nejnižší hodnota podílu nezaměstnaných osob v rámci kraje. Nejvýznamnější zaměstnavatel je společnost Adast Systems, a.s. a společnost Tenza cast, a.s.

Blanensko

Mikroregion Blansko má průmyslový charakter. Svou polohou je součástí brněnské průmyslové aglomerace. Převažujícím odvětvím se staletou tradicí je zde strojírenství, následováno textilní výrobou, elektrotechnickým, potravinářským a dřevozpracujícím průmyslem. Nejvýznamnější průmyslové podniky regionu jsou rozmístěny převážně ve význačných sídlech, v těsné blízkosti železniční tratě Brno - Česká Třebová. V Blansku jsou to například firmy ČKD Blansko Holding, a.s., ERNST LEOPOLD s.r.o. a PYROTEK CZ, s.r.o. V Ráječku sídlí výrobce elektrických rozvodných a kontrolních zařízení společnost Tyco Fire & Security Czech Republic s.r.o. K 31. 12. 2018 bylo v celém mikroregionu evidováno 669 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 1,8 %, což je v rámci kraje hned po Adamovsku a Rousínovsku třetí nejnižší hodnota.

Boskovicko

Jedná se o mikroregion, v němž se vzájemně výrazně ovlivňuje průmyslové centrum regionu (Boskovice) a jeho venkovské zázemí, a v jehož zaměstnanecké struktuře je výrazně zastoupeno zemědělství. V mikroregionu je mnohem více rozvinuto živnostenské podnikání než v jiných částech okresu. Specifickou částí mikroregionu je oblast Olešnicka. Hlavním důvodem je omezené množství pracovních příležitostí (sezónní práce zejména v zemědělství), chybějící infrastruktura a velké vzdálenosti (k vyjíždce za prací) do průmyslových center. K 31. 12. 2018 bylo v celém mikroregionu evidováno 819 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 3,2 %. K významným zaměstnavatelům patří Minerva Boskovice, a.s., NOVIBRA Boskovice s.r.o., Nemocnice Boskovice, Jednota Boskovice, ITAB Shop Concept CZ, a.s. a společnost ALPS Electric Czech, s.r.o. v Sebranicích.

Letovicko

Letovicko je průmyslový mikroregion s částečným podílem zemědělství na celkové zaměstnanosti. K významným zaměstnavatelům patří firmy Letovické strojírny, s.r.o, Tylex Letovice a.s., LETOPLAST s.r.o., Ledeko a.s., Keramika Letovice, spol. s r.o. Sídli zde i množství menších firem. Větší část regionu má dobré dopravní spojení jak po silnici, tak i po železnici, problémovou oblastí se špatnou dopravní dostupností je však oblast Kunštátu s převažujícím zemědělským charakterem a absencí nových podnikatelských aktivit. K největším zaměstnavatelům patří firma Best Bussines, a.s. (v Kunštátě). K 31. 12. 2018 bylo v uvedeném mikroregionu evidováno 287 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 3,9 %.

Velkoopatovicko

Jedná se o průmyslově - zemědělský region s jediným dominantním zaměstnavatelem (tím je společnost P–D Refractories CZ a.s.) a několika menšími – VOS zemědělců, a.s., GERBRICH s.r.o, Interkontakt, spediční a obchod. servis, spol. s r.o. a Molat spol. s r.o. K 31. 12. 2018 bylo v tomto mikroregionu evidováno celkem 124 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 3,0.

Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích okresu ke 31. 12. 2018 je znázorněn v kartogramu viz Příl. 2.

Okres Brno-město

Město Brno je správním, ekonomickým a kulturním centrem Jihomoravského kraje. Zaměstnanost ve městě je rozložena do širokého spektra odvětví, přičemž žádné z nich nemá na trhu práce dominantní postavení. Největší zaměstnavatelé ve městě vyvíjejí činnost v odvětvích terciární sféry (nemocnice, vysoké školy, dopravní organizace). V důsledku vysokého počtu pracovníků ve veřejné správě (úřady, policie, soudy), školství, zdravotnictví a sociální péči je podíl státu na zaměstnanosti ve městě značný. Takto vázaná pracovní síla je stabilní a méně ohrožena nezaměstnaností, což je při výrazných turbulencích na trhu práce pokládáno za značnou výhodu.

Úroveň nezaměstnanosti v krajském městě se však dlouhodobě pohybuje nad celorepublikovým, a v posledních šesti letech dokonce i nad celokrajským průměrem.

V roce 2018 dosáhl podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu 15-64 let průměrné roční hodnoty 4,6 % (kraj 4,0 %, ČR 3,2 %).

Tento stav je podmíněn několika faktory. Jednak je pracovní trh města úzce provázán s jeho zázemím, kdy z okolních okresů denně do města dojíždí za prací cca 60 tis. osob a zdařile tak konkuruje místní pracovní síle, ale zejména je zde výrazná koncentrace osob sociálně vyloučených, které ztratily nebo ani nikdy neměly pracovní návyky. Specifické podmínky a anonymita velkoměsta pak umožňují setrvávat ve „chtěné“ nezaměstnanosti (možnosti nelegální práce, vysoký podíl nájemního bydlení podporující snadný přístup k sociálním dávkám)

Významnou roli hraje i relativně vysoký je i podíl cizinců na trhu práce. Geografická blízkost Slovenska přitahuje tamější pracovní sílu. Také velký počet studentů studujících na zdejších vysokých školách již při studiu pracuje formou brigád, zejména v obchodě a ve službách, a absolventi VŠ pak často po studiu zůstávají pracovat v Brně.

Silné stránky okresu

- rozsáhlý pracovní potenciál
- kvalitní střední, vyšší a vysoké školství
- kvalifikovaná pracovní síla
- kvalitní infrastruktura pro rozvoj inovativního podnikání a klastrů
- možnost využití vědeckovýzkumného potenciálu města Brna
- rozvoj průmyslových zón

Slabé stránky okresu

- nepříznivá demografická struktura obyvatel města
- vysoká koncentrace osob ohrožených sociální exkluzí a jejich slabá motivace k pracovnímu uplatnění

Tab. 12: Charakteristika okresu Brno-město k 31. 12. 2018

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Okres Brno-město	11 521	5 317	6 204	475	1 324	8 245	4,3

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2018

V roce 2018 bylo v Brně průměrně měsíčně evidováno celkem 7 896 volných pracovních míst. O každé z nich se tedy průměrně ucházelo 1,6 nezaměstnaných. Vzhledem k tomu, že se jedná o krajské, a zároveň druhé největší město ČR je to hodnota stále vysoká, neboť aktuální průměr celé ČR za rok 2018 dosahuje 0,8 nezaměstnaných osob na jedno volné pracovní místo.

V jihomoravské metropoli získávají díky zahraničním investicím na převaze pracovní místa vyžadující vyšší kvalifikaci. Není proto překvapením skutečnost, že odvětvím, které navýšilo nejvíce zaměstnanost, bylo odvětví informačních a komunikačních činností.

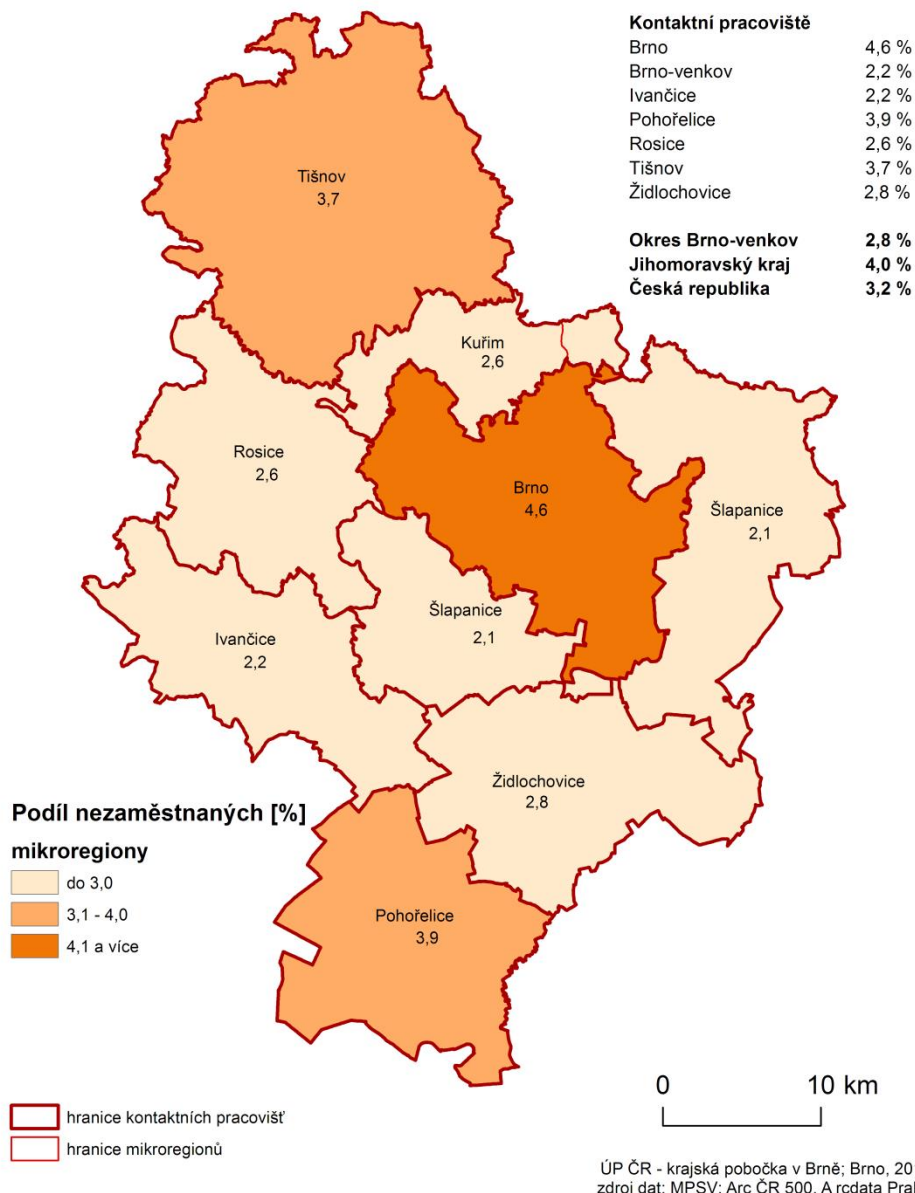
Rovněž v brněnských průmyslových zónách rostl počet zaměstnaných i v období krize. V největší zóně Černovická terasa se zvýšil počet pracujících během posledních let na 8 tis., jsou zde lokalizovány např. firmy Daikin Device Czech Republic, Honeywell, ModusLink Czech Republic, a další. V Technologickém parku Brno je již zaměstnáno přes 5 tis. osob. Zde má na nárůstu počtu zaměstnanců největší podíl společnost IBM Global Services Delivery Center Czech Republic. Brněnské centrum IBM se zaměřuje na podporu databázového a systémového programového vybavení. Kromě tohoto zaměstnavatele je v CTP Brno lokalizováno dalších 20 zaměstnavatelů mezi nimi např. Y Soft Corporation, Vodafone Czech Republic, MANN & HUMMEL (CZ), ice – industrial services, SILICON GRAPHICS, Red Hat Czech. Navíc díky své výhodné poloze v sousedství kampusu Vysokého učení technického v Brně a výzkumných center CEITEC (Středoevropský technologický institut) a AdMaS (Advanced Materials, Structures and Technologies) nabízí prostor parku zdejšími zaměstnavatelům výhody nejen v podobě vysoce kvalifikované pracovní síly „na dosah ruky“, ale také příležitosti ke spolupráci na rozvojových a výzkumných projektech ať už s univerzitou tak i s výše uvedenými výzkumnými centry. Mnoho firem přesídluje do areálu Univerzitního kampusu Masarykovy univerzity v Bohunicích. Nejrychleji rostoucí firma je zde AT&T působící v oblasti informačních a telekomunikačních technologií a Kiwi.com s.r.o., která se zabývá prodejem letenek.

Okres Brno-venkov

Okres je tvořen nejbližším zázemím krajského města. Má průmyslový charakter, dříve relativně vysoký podíl zaměstnaných v zemědělství v posledních letech neustále klesá. Díky své poloze má okres Brno-venkov značnou intenzitu dopravy. Silniční doprava (dálnice Brno-Praha-Bratislava-Ostrava) i železniční trasy zákonitě procházejí jeho územím a tím kladně ovlivňují hospodářství i rozvoj podnikatelských aktivit.

Úroveň nezaměstnanosti má okres dlouhodobě pod celorepublikovým průměrem a až do roku 2013 měl i nejnižší nezaměstnanost v kraji (nyní třetí nejnižší po okrese Vyškov a Blansko). Okres těží ze své geografické polohy. Jednak velká část obyvatel dojíždí za prací do krajského města Brna, jednak řada investorů využila výhodné polohy těsně za hranicemi města a okres díky tomu disponuje i relativně vysokým počtem nabízených volných pracovních míst. V roce 2018 dosáhl podíl nezaměstnaných průměrné roční hodnoty 2,8 % (krajský průměr byl 4,0 %, celorepublikový 3,2 %). Počet uchazečů na jedno nahlášené pracovní místo na konci roku 2018 byl 0,5 osoby na 1 nahlášené pracovní místo, což je nejnižší hodnota v rámci celého Jihomoravského kraje a je i velmi příznivá z hlediska celorepublikového srovnání (počet uchazečů na 1 VPM v rámci ČR byl ke konci roku 2018 0,7 osob).

Úřad práce Brno-venkov sídlí v Brně. Další kontaktní pracoviště jsou umístěna ve městech okresu Brno-venkov (Ivančice, Pohořelice, Rosice, Tišnov a Židlochovice).

Obr. 20: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 v okrese Brno-město a Brno venkov (průměr za rok 2018)

Silné stránky okresu

- rozmach průmyslových zón
- významné podnikatelské subjekty se zahraničním kapitálem na území okresu
- značný počet kvalifikované pracovní síly
- nižší cena pozemků oproti městu Brnu, což také ovlivňuje vstup zahraničních investorů
- významná tranzitní funkce okresu
- dobrá dopravní dostupnost obyvatel okresu do krajského centra Brna
- sousedství s univerzitním městem Brnem, které je rovněž sídlem řady středních a vyšších odborných škol, tedy dostatečná kapacita škol v dojížděkové vzdálenosti

Slabé stránky okresu

- dlouhodobě podprůměrná úroveň mezd
- nedostatečná mobilita pracovní síly
- nerovnoměrné rozložení pracovních příležitostí na okrese
- větší vliv sezónní zaměstnanosti na trh práce

Tab. 13: Charakteristika mikroregionů v okrese Brno-venkov k 31. 12. 2018

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Ivančice	356	158	198	21	71	180	1,9
Kuřim	377	183	194	12	75	1023	2,4
Pohořelice	427	209	218	13	99	780	4,1
Rosice	429	209	220	19	80	636	2,3
Šlapanice	952	414	538	50	134	1502	2,0
Tišnov	738	387	351	35	205	430	3,6
Židlochovice	612	293	319	32	103	552	2,8
<i>uchazeči z jiných okresů</i>	97	48	49	4	14	2416	-
Okres Brno-venkov	3 988	1 901	2 087	187	781	7 519	2,6

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2018

Okres Brno-venkov se skládá z následujících mikroregionů:

Ivančicko

Ivančicko je průmyslově - zemědělským regionem, který byl stejně jako sousední region Rosicko v minulosti postižen útlumem hornictví. K tomu se přidává dlouhodobě horší dopravní obslužnost, zejména málo intenzivní napojení na Brno a malý počet významnějších zaměstnavatelů. Nemaý vliv na stav nezaměstnanosti v tomto regionu má i sousedství s okresy Znojmo a Třebíč, což jsou okresy s vyšší podílem nezaměstnaných osob než okres Brno-venkov. Nejvýznamnějším zaměstnavatelem byla v roce 2018 Nemocnice Ivančice. V Oslavanech je významný zaměstnavatel společnost Metaldyne Oslavany spol. s r.o. a Strojírna Oslavany, spol. s r.o. K 31. 12. 2018 bylo v celém mikroregionu evidováno 356 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 1,9 %.

Kuřimsko

Naopak Kuřimsko je průmyslovým regionem s jednou nejnižších úrovní nezaměstnaností v kraji. Na trhu práce se kladně projevuje přítomnost většího počtu středních a velkých zaměstnavatelů a dobré dopravní spojení s Brnem. V Kuřimi sídlí nejvýznamnější zaměstnavatel v okrese Brno-venkov, společnost Tyco Electronics Czech (výrobce

elektrosoučástek pro automobilový průmysl). Ve Veverské Bítýšce sídlí výrobce zdravotnických a hygienických výrobků společnost Hartmann - Rico, a.s. Dalším významným zaměstnavatelem v mikroregionu je akciová společnost Slévárna Kuřim a výrobce nástrojových brusek společnost Walter s.r.o. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 377 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 2,4 %.

Pohořelicko

Pohořelicko má průmyslově - zemědělský charakter i proto, že se jedná o vinařskou oblast. Pro zaměstnanost na území mikroregionu mělo významnou roli vybudování průmyslové zóny Pohořelice - Dolní Štignary. Tato skutečnost kladně ovlivňuje situaci na trhu práce v celém regionu, i přesto je však tento mikroregion oblastí s nejvyšší nezaměstnaností v okrese Brno-venkov. Mezi významné zaměstnavatele patří firmy DHL Supply Chain s.r.o, papírenský výrobce CPI Moravia Books s.r.o. a francouzská společnost zabývající se lisováním a svařováním kovových dílů pro automobilový průmysl s. n. o. p. cz . V Branišovicích sídlí spediční společnost Cross Speed s.r.o. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 427 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 4,1 %.

Rosicko

Rosicko bylo v minulosti charakteristické především těžbou černého uhlí v Rosicko-oslavanské pánvi. Těžba však byla na počátku 90. let shledána nerentabilní a doly byly v roce 1992 uzavřeny. Těžební průmysl ustoupil do pozadí a největším zaměstnavatelem se stala strojírenská společnost METALPRES s.r.o. se sídlem v Zastávce u Brna. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 429 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 2,3 %.

Šlapanicko

Šlapanicko je regionem s velmi nízkou nezaměstnaností. Na trhu práce se kladně projevuje přítomnost většího počtu středních a velkých zaměstnavatelů a dobré dopravní spojení s Brnem. V roce 1996 byla založena v Modřicích průmyslová zóna CTP Project Incest, ve které mají sídlo nejvýznamnější zaměstnavatelé regionu, ale i Jihomoravského kraje. Mezi významné zaměstnavatele v Modřicích patří následující společnosti: IFE CR, IMI Norgren, akciová společnost Vodňanská drůbež a Kovolit, a.s. Mezi další významné zaměstnavatele regionu patří JULI Motorenwerk, s.r.o se sídlem v Moravanech a společnost Českomoravský cement, a.s. se sídlem v Mokrá-Horákov. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 952 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 2,0 %.

Tišnovsko

Tišnovsko je průmyslovým regionem, který dříve patřil v rámci okresu Brno-venkov k oblastem s nižší nezaměstnaností. Na trhu práce se kladně projevuje přítomnost většího počtu středních a velkých zaměstnavatelů a dobré dopravní spojení s městem Brnem. Situace v mikroregionu se zhoršila od roku 2005, kdy bylo k tomuto mikroregionu přiřazeno 24 převážně menších obcí s vyšší mírou nezaměstnanosti z okresu Žďár nad Sázavou. Z významných zaměstnavatelů v okrese, kteří v tomto mikroregionu působí, lze

uvést firmy: Siemens Electric Machines s.r.o. v Drásově, ČSAD Tišnov s.r.o. v Tišnově, Steinhauser s.r.o. v Tišnově. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 738 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 3,6 %.

Židlochovicko

K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 612 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 2,8 %. Nejvýznamnější zaměstnavatel je výrobce pekárenských a cukrárenských výrobků společnost Karlova pekárna s.r.o. se sídlem v Židlochovicích.

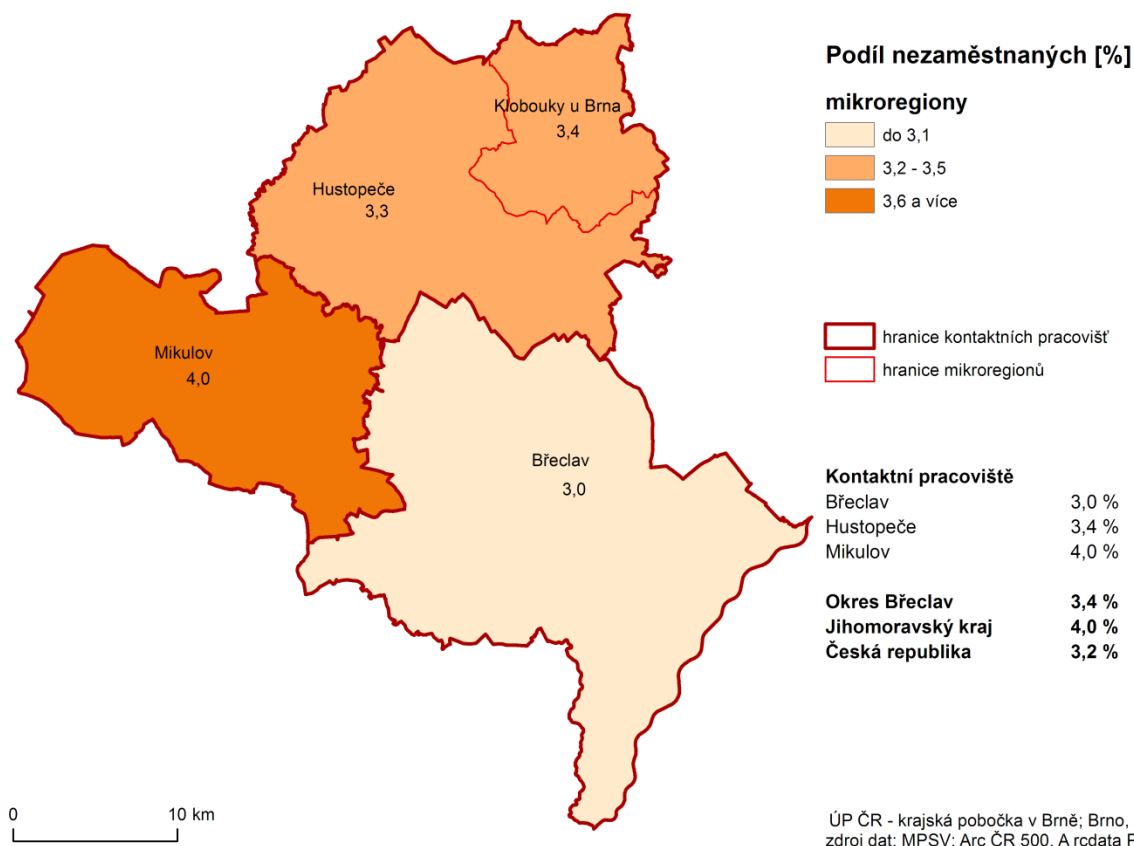
Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích okresu ke 31. 12. 2018 je znázorněn v kartogramu viz Příl. 3.

Okres Břeclav

Okres má průmyslově-zemědělský charakter, dříve poměrně významný podíl zemědělské výroby na hospodářství okresu se však postupně snižuje. Nezaměstnanost zde v minulosti bývala vždy nad průměrem ČR a tvrdě se zde projevily i dopady hospodářské krize v letech 2009-2010, kdy drobní subdodavatelé zahraničních firem přišli o zakázky. Okres má však relativně výhodnou polohu při hlavních dopravních tazích do Rakouska a na Slovensko, což se v poslední době příznivě odráží v rozvoji podnikatelských aktivit a nabídce pracovních míst.

Za uplynulých pět let se nezaměstnanost v okrese výrazně snížila. Průměrný podíl nezaměstnaných osob za rok 2018 dosáhl hodnoty 3,4 % a dostal se tak pod krajský průměr. Na konci roku 2018 bylo v okrese Břeclav evidováno celkem 1 865 volných pracovních míst. O každé z nich se tedy ucházelo 1,6 nezaměstnaných osob.

Krajská pobočka úřadu práce je v tomto okrese zastoupena třemi kontaktními pracovišti – Břeclav, Hustopeče a Mikulov.

Obr. 21: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 v okrese Břeclav (průměr za rok 2018)

Silné stránky okresu

- fungující spolupráce mezi obcemi (mikroregiony)
- existence nově vybudovaných průmyslových zón
- významný podíl malého a středního podnikání
- tradice vinařství a ovocnářství

Slabé stránky okresu

- nesoulad mezi profesní kvalifikační strukturou nabídky a poptávkou na trhu práce
- nízká kvalifikace pracovních sil
- nízká úroveň vzdělanosti obyvatelstva
- nedostatečná dopravní síť a dopravní dostupnost mezi malými obcemi

Tab. 14: Charakteristika mikroregionů v okrese Břeclav k 31. 12. 2018

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Břeclav	1 448	756	692	94	224	744	3,5
Hustopeče	717	363	354	29	146	331	3,7
Mikulov	179	97	82	11	40	88	4,2
Klobouky u Brna	581	318	263	9	125	664	3,4
<i>uchazeči z jiných okresů</i>	6	4	2	0	1	38	-
Okres Břeclav	2 931	1 538	1 393	143	536	1865	3,7

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2018

Břeclavsko

Z hlediska odvětví poskytuje nejvíce pracovních míst v okrese odvětví obchodu, dále pak zpracovatelský průmysl a odvětví stavebnictví. Největší průmyslový podnik břeclavského regionu s více než polovinou produkce určenou pro export je akciová společnost Gumotex, která zaměstnává okolo 1 tisíce pracovníků. Dalším významným zaměstnavatelem regionu je Nemocnice Břeclav, dále pak výrobce výtahů a eskalátorů OTIS, či společnost BORS Břeclav zabývající se automobilovou dopravou. Zaměstnavatelé ze zemědělských firem a družstev řeší situaci na trhu práce se zaměstnanci tak, že je vždy ke konci roku propouštějí, posílají na úřad práce a s příchodem jarních měsíců je opětovně přijímají do zaměstnání na sezónní zemědělské práce. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 1 448 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 3,5 %.

Hustopečsko

Hustopečsko má průmyslově - zemědělský charakter. Vzhledem ke geografické poloze regionu a dojezdovým vzdálenostem je v mikroregionu silná i vrstva živnostníků zabývajících se prvovýrobou a službami. Nejvýznamnějším zaměstnavatelem regionu je MOSS logistics s.r.o. zabývající automobilovou dopravou. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 717 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 3,7 %.

Kloboucko

K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 179 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 3,4 %. Nejvýznamnější zaměstnavatel je výrobce plastových oken PRAMOS, a.s.

Mikulovsko

Mikulovsko má vzhledem ke specifickému postavení v rámci okresu Břeclav tradičně nejvyšší nezaměstnanost. Tato situace je dána i tím, že jde o region s relativně významnou zaměstnaností v odvětví zemědělství, což se odráží v zaměření podnikatelských aktivit. Vzhledem k přírodním podmínkám je v regionu rozšířen

pěstování vinné révy a její následné zpracování. Na tuto oblast podnikání je úzce navázána i agroturistika, další aktivity v oblasti cestovního ruchu a rozvoj služeb s ním spojených. Ve výše uvedených případech však jde převážně o sezonní aktivity, které významně ovlivňují nezaměstnanost pouze v některých obdobích kalendářního roku. Nejvýznamnějším zaměstnavatelem je rakouská společnost na výrobu kabelů a kabelových svazků Gebauer a Griller Kabeltechnik. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 581 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 4,2 %.

Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích okresu ke 31. 12. 2018 je znázorněn v kartogramu viz Příl. 4.

Okres Hodonín

Okres Hodonín patří úrovni nezaměstnanosti k nejvíce postiženým okresům v rámci celé ČR. Do roku 2014 byl okresem s nejvyšší průměrnou hodnotou podílu nezaměstnaných osob v Jihomoravském kraji, až v roce 2015 byl „předstižen“ okresem Znojmo. V roce 2018 dosáhl podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu 15-64 let průměrné roční hodnoty 5,1 % (kraj 4,0 %, ČR 3,2 %), což je devátá nejvyšší úroveň nezaměstnanosti v rámci ČR.

Okres Hodonín je zároveň charakterizován relativně vysokým počtem uchazečů na jedno pracovní místo, na konci roku 2018 tento poměr činil 2,6 osob, což je vysoko nad krajským (1,3) i celorepublikovým průměrem (0,7). Tato situace je dána zejména historickým vývojem, kdy zde po roce 1989 zanikla řada významných zaměstnavatelů a v současné době investoři nejeví o tuto oblast příliš velký zájem díky okrajové poloze regionu. Nezanedbatelným faktorem je také poměrně vysoký počet občanů Slovenska na místním pracovním trhu, kteří využívají možnosti denní dojížděky a konkurují tak domácí pracovní síle. Úroveň nezaměstnanosti v okrese Hodonín je také výrazně ovlivňována průběhem sezónních prací v zemědělství. Nejvíce volných míst bývá proto hlášeno v letních měsících.

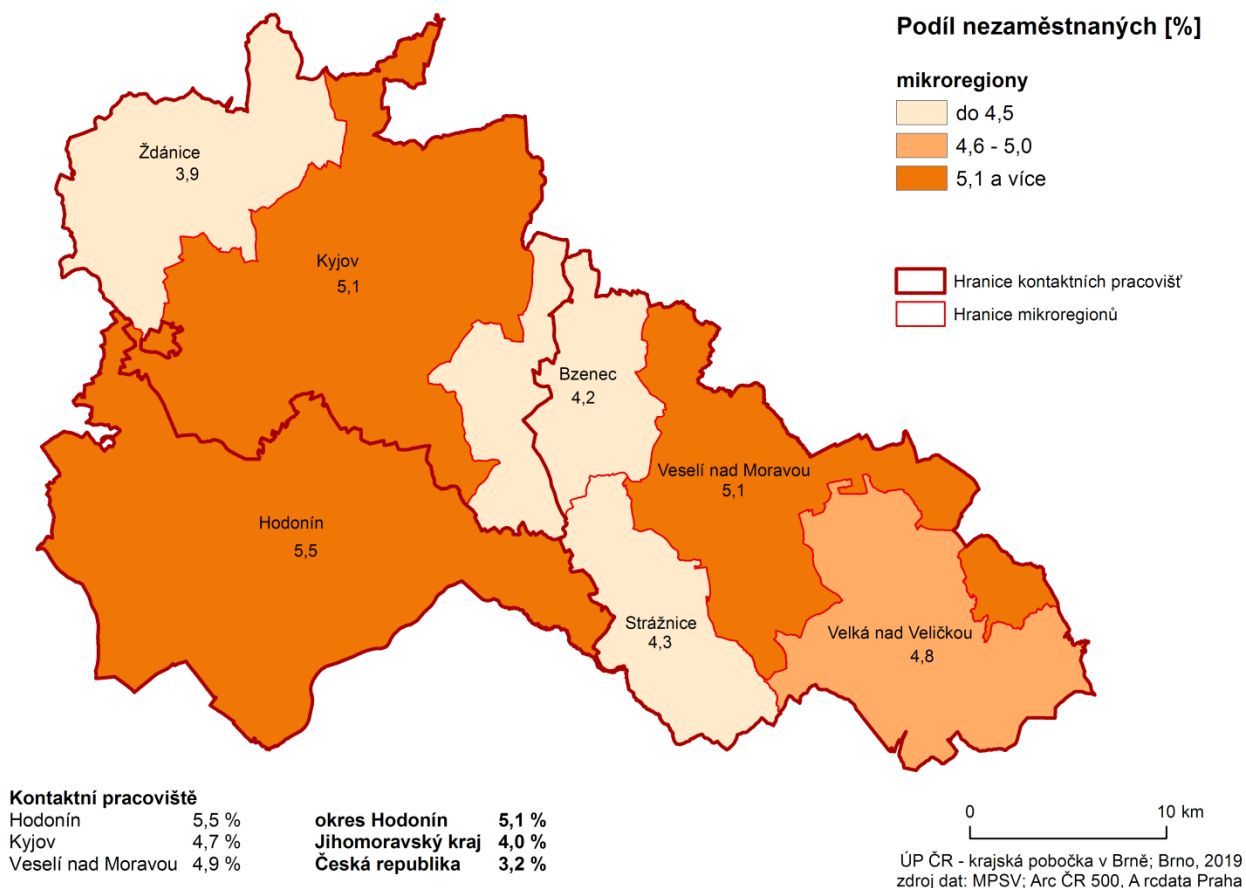
Krajská pobočka úřadu práce je v tomto okrese zastoupena třemi kontaktními pracovišti: v Hodoníně, Kyjově a ve Veselí nad Moravou.

Silné stránky okresu

- blízkost dálnice D2 a hustá síť dopravní infrastruktury (ovšem jen pro část území)
- vysoká podpora zvyšování zaměstnanosti z národních i evropských zdrojů
- příhodné podmínky pro zemědělství
- tradice průmyslové výroby

Slabé stránky okresu

- okrajová příhraniční poloha regionu a horší dopravní dostupnost části území
- nadprůměrná nezaměstnanost
- na rozlohu okresu atypicky vysoký počet obyvatel, a tudíž i vysoká pracovní síla, pro kterou v periferním regionu republiky trh práce negeneruje dostatek pracovních příležitostí
- sezónnost trhu práce
- nízká úroveň vzdělanosti obyvatelstva
- nízká úroveň mezd

Obr. 22: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 v okrese Hodonín (průměr za rok 2018)

Tab. 15: Charakteristika mikroregionů v okrese Hodonín k 31. 12. 2018

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Bzenec	373	207	166	20	74	312	4,2
Hodonín	2 425	1268	1 157	115	491	897	5,5
Kyjov	1 282	645	637	75	257	366	5,2
Strážnice	228	120	108	14	37	102	4,4
Veselí nad Moravou	812	407	405	36	174	203	4,9
Velká nad Veličkou	278	163	115	20	74	204	4,8
Ždánice	250	132	118	12	49	15	4,1
<i>uchazeči z jiných okresů</i>	22	10	12	0	4	73	-
Okres Hodonín	5 670	2 952	2 718	292	1 160	2172	5,2

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2018

Bzenecko

V mikroregionu Bzenecka je soustředěno několik středně velkých i velkých firem. Největší zaměstnavatelem je výrobce automobilových konektorů společnost AVX Czech Republic, která je zároveň druhý největší zaměstnavatel okresu. Mezi významné zaměstnavatele v mikroregionu patří konzervářská společnost PIKA a.s., výrobce plastových výrobků společnost WMW a.s. a výrobce zahradního kovového nábytku společnost UNIKOV Steel. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 373 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 4,2 %.

Hodonínsko

Hodonínsko je průmyslový mikroregion s významnou zemědělskou produkcí a vysokou hustotou zalidnění. Pro sídelní strukturu je typický častý výskyt městysů a velkých obcí s několika tisíci obyvateli. Hodonínsko bylo ze všech regionů v okrese nejvíce postiženo restrukturalizací hospodářství. V Hodoníně a okolí byla v minulosti nezvykle vysoká koncentrace zaměstnavatelů s několika stovkami, příp. i více než tisícem zaměstnanců. Tyto podniky však během poměrně krátké doby buď zanikly, nebo prošly radikálním snížením stavů zaměstnanců a do dnešní doby za ně nevznikla adekvátní náhrada vytvořením obdobného počtu volných míst v jiných odvětvích. V současné době mezi nejvýznamnější zaměstnavatele v mikroregionu Hodonín patří společnost VAG s.r.o., Jednota spotřební družstvo Hodonín, Nemocnice TGM Hodonín, Delimax, a.s. Groz-Beckert Czech s.r.o., The Candy Plus Sweet Factory, s.r.o. a MND Drilling&Services, a.s. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 2 425 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 5,5 %, což je nejvyšší hodnota v rámci celého okresu Hodonín a zároveň čtvrtá nejvyšší hodnota v rámci Jihomoravského kraje (po Vranovsku, Znojmsku a Hrušovsku v okrese Znojmo).

Kyjovsko

Kyjovsko je průmyslově - zemědělský region vyplňující severní část okresu. Většina ekonomických aktivit je soustředěna do osy Kyjov - Bzenec podél hlavní silnice protínající

tento region. Na okresní poměry nadprůměrnou nezaměstnanost vykazuje samotné město Kyjov (5,0 %). Na území mikroregionu se nachází obce, kde podíl nezaměstnaných osob je více než 7 % (Strážovice, Hýsly, Mouchnice a Nechvalín). Nejvýznamnějším zaměstnavatelem v mikroregionu je Nemocnice Kyjov. Významným zaměstnavatelem je také společnost Vetropack Moravia Glass, a.s. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 1 282 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 5,2 %.

Strážnicko

Strážnicko je mikroregionem s relativně významným zastoupením zemědělství. Význam zemědělství je však v posledních letech menší, než tomu bývalo dříve. Ekonomickým centrem je město Strážnice. Sídlí zde největší podniky. Jedním z největších zaměstnavatelů je zemědělský podnik Žerotín, a.s., který sídlí ve Strážnici. V Mikroregionu se nachází pouze 3 obce – Radějov, Strážnice, Tvarožná Lhota. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 228 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 4,4 %.

Veselsko

Veselí nad Moravou je průmyslový mikroregion s relativně významným zastoupením zemědělství. Mikroregion se nachází ve východní části okresu, do něhož zasahuje horská část Bílých Karpat. Jako výhoda se projevuje existující přirozená spádovost obcí na sousední hospodářsky silnější Uherskohradištsko. Na Veselsku je většina hospodářských aktivit soustředěna do samotného města Veselí nad Moravou a do dvou významnějších sídel – do Moravského Písku a Blatnice pod Svatým Antonínkem. V současné době mezi nejvýznamnější zaměstnavatele v mikroregionu Veselsko patří společnost Z-Group Steel Holding, a.s., STIVAL Automotive s.r.o. a EUROTEC, k.s. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 812 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 4,9 %.

Veličsko

Veličsko je mikroregionem ležící v nejvýchodnější části okresu Hodonín, do něhož zasahuje horská část Bílých Karpat. Veličsko díky své odlehlosti a částečně i velké závislosti na jednom zaměstnavateli (Kordárna Plus a.s.), mívá spolu s Hodonínem a Veselskem v rámci okresu největší problémy s nezaměstnaností. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 278 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 4,8 %.

Ždánicko

Nejnižší nezaměstnanost v rámci okresu vykazuje mikroregion Ždánicko. Tato situace je z větší míry způsobena vyjížděnou pracovní síly do města Brna. Občané z tohoto mikroregionu tradičně ve velké míře denně dojíždějí za prací do krajského města. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 250 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 4,1 %. Nejvýznamnější zaměstnavatelé regionu jsou společnosti NAREX Ždánice a STAR TECHNIK, s.r.o.

Důvody vysokého podílu nezaměstnaných ve výše uvedených regionech okresu Hodonín lze nejspíše spatřovat v jejich relativně významném zastoupení zemědělství ve struktuře národního hospodářství – toto provází víceméně všechny výše uváděné mikroregiony. Dalším důvodem je značný úbytek pracovních příležitostí v souvislosti s restrukturalizací hospodářských odvětví sahající do devadesátých let minulého století, a to především ve spádových centrech – Kyjově a zejména Hodoníně, kam byli obyvatelé z mikroregionů léta zvyklí dojíždět za prací.

Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích okresu ke 31. 12. 2018 je znázorněn v kartogramu viz Příl. 5.

Okres Vyškov

Okres Vyškov je nejmenším okresem kraje a zároveň okresem s nejnižší hodnotou podílu nezaměstnaných osob v Jihomoravském kraji v posledních pěti letech. Podíl nezaměstnaných osob se trvale pohybuje výrazně pod celokrajským i pod celorepublikovým průměrem. V roce 2018 dosáhl průměrné roční hodnoty 2,3 % (krajský průměr byl 4,0 %, celorepublikový 3,2 %).

Okres těží z blízkosti a dobré dopravní dostupnosti Brna, kam řada obyvatel za prací dojíždí, a také z výhodné polohy na křížení hlavních dopravních tahů na Ostravu a na Zlín, která přilákala řadu investorů. Díky tomu je v okrese nabízeno poměrně velké množství pracovních míst. Počet uchazečů na jedno pracovní místo dosahoval na konci roku 2018 hodnoty 0,8 osob.

Krajská pobočka úřadu práce je v tomto okrese zastoupena třemi kontaktními pracovišti: v Bučovicích, Slavkově a Vyškově.

Silné stránky okresu

- ve struktuře zaměstnavatelů nepřevažuje výrazně jeden obor
- na zaměstnanosti v okrese Vyškov se podílejí především drobné a středně velké firmy
- výborná poloha okresu, kterým prochází páteřní komunikace D1

Slabé stránky okresu

- poměrně nízká úroveň mezd

Kontaktní pracoviště

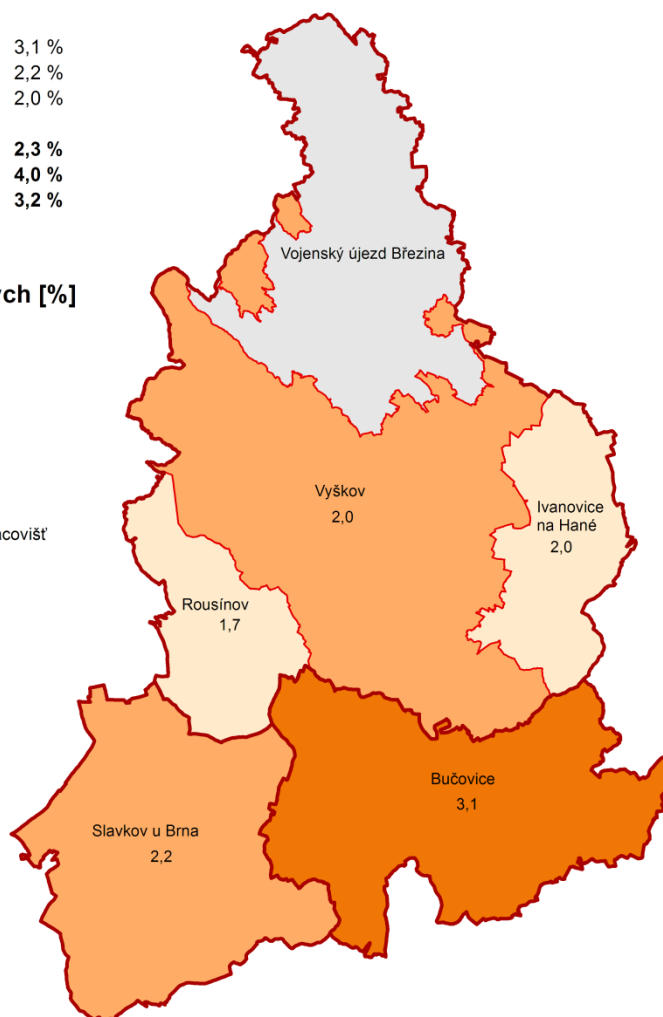
Bučovice	3,1 %
Slavkov u Brna	2,2 %
Vyškov	2,0 %

Okres Vyškov	2,3 %
Jihomoravský kraj	4,0 %
Česká republika	3,2 %

Podíl nezaměstnaných [%]
mikroregiony

	do 2,0
	2,1 - 2,5
	2,6 a více

	hranice kontaktních pracovišť
	hranice mikroregionů
	vojenský újezd

 ÚP ČR - krajská pobočka v Brně; Brno, 2019
 zdroj dat: MPSV; Arc ČR 500, A rcdata Praha

0 10 km

Obr. 23: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 let v okrese Vyškov (průměr za rok 2018)
Tab. 16: Charakteristika mikroregionů v okrese Vyškov k 31. 12. 2018

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Bučovice	331	166	165	11	66	140	2,9
Ivanovice na Hané	75	40	35	3	15	116	1,9
Rousínov	100	53	47	3	32	365	1,7
Slavkov u Brna	356	151	205	10	67	331	2,2
Vyškov	563	266	297	20	139	636	2,0
<i>uchazeči z jiných okresů</i>	11	5	6	1	1	110	-
Okres Vyškov	1 436	681	755	48	320	1698	2,2

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2018

Bučovicko

Je jediným dlouhodobě problematickým mikroregionem okresu. Za hlavní příčinu tohoto stavu je možno označit minimum středních a velkých zaměstnavatelských subjektů v této části okresu a dále pak kvalifikační strukturu uchazečů o zaměstnání. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 331 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 2,9 %. Významným zaměstnavatelem v této části okresu je textilní výrobce DINA – HITEX, spol. s r.o. v Bučovicích. Další významní zaměstnavatelé sídlí v průmyslové zóně v Brankovicích, a to výrobce bezpečnostních komponentů do automobilů EMS-PATVAG s.r.o. a výrobce lahůdek společnost KOKR BRANKOVICE, s.r.o.

Ivanovicko

K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 75 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 1,9 %. Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele v mikroregionu patří výrobce veterinárních výrobků společnost Bioveta, a.s, dalším významným zaměstnavatelem mikroregionu je výrobce komponentů do motorových vozidel společnost Fischer automotive systems s.r.o.

Rousínovsko

Hospodářské aktivity na území mikroregionu Rousínov jsou do značné míry podmíněny charakterem a socioekonomickými podmínkami zdejšího území. V mikroregionu má sídlo vedle malých a středních firem (tj. podniku do 250 pracovníků) i jeden větší podnik. V mikroregionu totiž sídlí nejvýznamnější zaměstnavatel okresu Vyškov, výrobce výherních automatů a herních systémů – firma European Data Project (EDP), která na konci roku 2016 zaměstnávala přes tisíc pracovníků (v Rousínově má výrobní závod, sídlí v Komořanech u Vyškova). Dalším důvodem nízké nezaměstnanosti mikroregionu je jeho dobrá poloha v rámci Jihomoravského kraje. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 100 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 1,7 % (tj. nejnižší hodnota v rámci Jihomoravského kraje).

Slavkovsko

Slavkovsko je průmyslový mikroregion s relativně výrazným zastoupením zemědělství. Mikroregion se nachází v jižní části vyškovského okresu. Většina ekonomických aktivit je soustředěna do města Slavkov u Brna. Na stabilizaci zaměstnanosti se i nadále podílejí společnost Lohmann & Rauscher, s.r.o., Liko-S, a.s., Pegas - Gonda s.r.o., Devro s.r.o., ViskoTeepak, s.r.o., Chemis engine a.s. a EMP s.r.o. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 356 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 2,2 %.

Vyškovsko

Největším zaměstnavatelským subjektem na Vyškovsku je již výše zmíněná společnost European Data Project s.r.o. v Komořanech. K největším zaměstnavatelům v okrese Vyškov v nevýrobní sféře stále patří Nemocnice s poliklinikou ve Vyškově a Ministerstvo obrany ČR – vojenské útvary se sídlem ve Vyškově - Dědicích. V mikroregionu Vyškov se nachází několik průmyslových zón. Ve městě Vyškov se nacházejí tři průmyslové zóny,

kde mají svá sídla následující společnosti: Lear Corporation Czech Republic s.r.o., Fritzmeier s.r.o., HESTEGO a. s., BKR ČR s.r.o, STAEG, spol. s r.o., Böttcher ČR, k. s., SMC Industrial Automation CZ, s.r.o. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 563 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 2,0 %.

Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích okresu ke 31. 12. 2018 je znázorněn v kartogramu viz Příl. 6.

Okres Znojmo

Okres Znojmo bylo v roce 2018 okresem s nejvyšší hodnotou podílu nezaměstnaných osob v Jihomoravském kraji (5,9 %), a zároveň pátou nejvyšší úrovní nezaměstnanosti mezi okresy ČR. Patří dlouhodobě mezi nezaměstnaností nejvíce postižené okresy zejména díky své geografické vzdálenosti od významných center a nedostatečné dopravní infrastruktury, která limituje možnosti denní dojížděky za prací.

Trh práce v okrese Znojmo je nevyvážený a má výrazně sezónní charakter s velkými výkyvy v zaměstnanosti. V regionu je nedostatek větších zaměstnavatelů a v ekonomice a zaměstnanosti hraje stále významnou roli zemědělská výroba a navazující zpracovatelský průmysl. Průmysl je koncentrován do Znojma a jeho blízkého okolí. Nedostatek pracovních příležitostí je zejména v okrajových mikroregionech Vranovska a Hrušovanska, kde se rovněž nejvíce projevuje sezónnost. Řada místních občanů vyjíždí za prací do blízkého Rakouska, ale v převážné míře se jedná pouze o pomocné sezónní práce v zemědělství a ve službách. V důsledku toho patří okres Znojmo k okresům s nejvyššími sezónními výkyvy v úrovni zaměstnanosti resp. nezaměstnanosti v rámci celé ČR. Počet uchazečů na jedno nahlášené pracovní místo v okrese Znojmo dosahoval k 31. 12. 2018 hodnoty 3,1 osob.

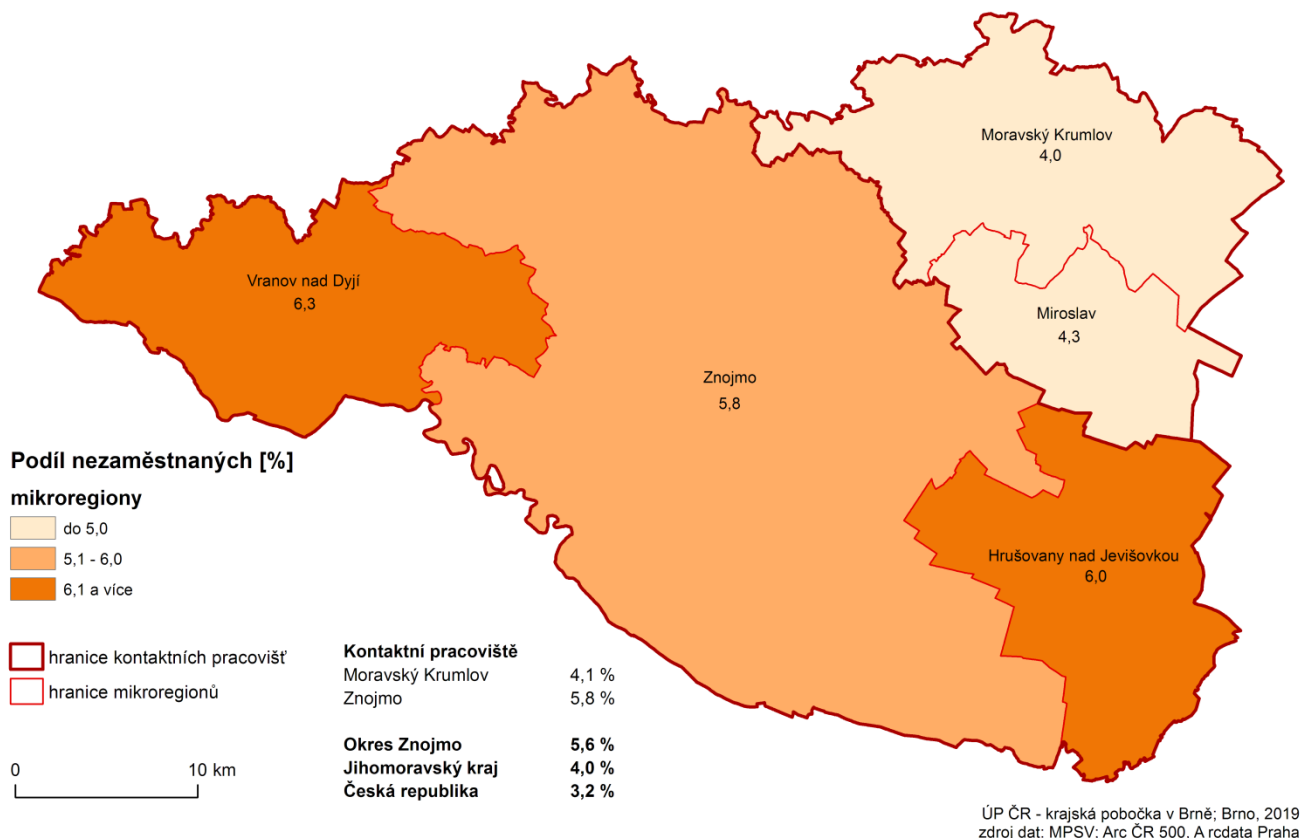
Krajská pobočka úřadu práce je v tomto okrese zastoupena čtyřmi pracovišti: v Hrušovanech nad Jevišovkou, Moravském Krumlově, Vranově nad Dyjí a Znojmě.

Silné stránky okresu

- sousedství s Rakouskem

Slabé stránky okresu

- geografická vzdálenost od větších center
- špatná dopravní infrastruktura a špatná dostupnost velké části regionu
- sezónnost trhu práce
- nízká úroveň vzdělanosti obyvatelstva
- nadprůměrná nezaměstnanost

Obr. 24: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 v okrese Znojmo (průměr za rok 2018)

Tab. 17: Charakteristika mikroregionů v okrese Znojmo k 31. 12. 2018

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Hrušovany nad Jevišovkou	499	241	258	18	61	124	6,2
Miroslav	213	106	107	14	26	104	4,5
Moravský Krumlov	432	204	228	20	77	65	4,3
Vranov nad Dyjí	264	109	155	10	33	30	7,6
Znojmo	3 116	1545	1 571	143	422	1135	6,1
<i>uchazeči z jiných okresů</i>	21	10	11	1	2	1	-
Okres Znojmo	4 545	2 215	2 330	206	621	1459	5,9

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2018

Hrušovansko

Region Hrušovany nad Jevišovkou patří v rámci kraje k nejproblémovějším. Dopravní obslužnost je nedostatečná, zvláště v okrajových oblastech, které jsou odkázány na silniční dopravu. Ta je vzhledem k velkým vzdálenostem mezi obcemi neefektivní a přepravci ji trvale redukuje. Velkou výhodou je doprava železniční, neboť mikroregionem prochází trať Znojmo-Břeclav a Znojmo-Brno. Ve srovnání s Vranovskem je zde situace

po transformaci zemědělství příznivější. Bývalý Státní statek Znojmo (dříve největší zaměstnavatel okresu) se rozpadl na řadu nových zemědělských subjektů, které zaměstnaly značnou část uvolněných pracovníků. Hlavním odvětvím regionu je zemědělství, které ovlivňuje svou sezonností také místní průmysl, orientovaný na zpracování zemědělských produktů – tj. průmysl cukrovarnický a konzervářský. S produkcí je úzce spjata také činnost přepravních společností. Jedním z největších zaměstnavatelů mikroregionu jsou např. Moravskoslezské cukrovarny a.s. v Hrušovanech nad Jevišovkou, které zaměstnávají v době sezony až 300 zaměstnanců (stálých zaměstnanců je cca 180), firma VAPAS a.s., Hrušovany nad Jevišovkou, která v době sezony zaměstnává až 400 zaměstnanců. V menší míře je v regionu zastoupen průmysl stavebních hmot, dřevozpracující, kovoobráběcí a elektro průmysl. V současnosti již dochází k navýšení stálých pracovních míst.

Díky své poloze blízkosti rakouských hranic roste v regionu podíl soukromých firem, jejichž předmětem podnikání je obchod, služby a pohostinství čerpající z potenciálu zahraniční klientely. Řada místních občanů vyjíždí za prací do blízkého Rakouska. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 499 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob, který byl druhý nejvyšší v rámci okresu (i kraje), dosáhl hodnoty 6,2 %.

Mirotlavsko

Malý region při hlavní dopravní komunikaci spojující Znojmo s Brnem. Poměrně výhodná dopravní poloha umožňující dojíždět za prací do krajského města i do větších hospodářských center okresu Brno-venkov (např. Ivančice, Pohořelice) způsobuje, že nezaměstnanost je v tomto mikroregionu na okresní poměry nízká, je dokonce nižší než na vlastním Znojmsku. K datu 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 213 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 4,5 %.

Moravskokrumlovsko

S nejnižší nezaměstnaností v rámci okresu Znojmo se můžeme setkat v regionu Moravský Krumlov. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 432 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 4,3 %. Moravský Krumlov je po okresním městě druhým nejvýznamnějším hospodářským centrem okresu. Ve městě samotném však ubývá pracovních příležitostí. Nedaří se přivést investory, kteří by vytvořili nová pracovní místa. Významnou roli hraje sousedství regionu s okresem Brno-venkov a rovněž i možnost dojíždět ze severních částí regionu za prací do Brna. Nejvýznamnější zaměstnavatel je spotřební družstvo Jednota Moravský Krumlov. Dalším důležitým zaměstnavatelem je výrobce netkaných textilií RETEX a.s. a výrobní závod společnosti PBS INDUSTRY, a.s.

Vranovsko

V mikroregionu Vranovsko se na trhu práce výrazně projevuje vliv sezónnosti, v důsledku čehož podíl nezaměstnaných osob je o třetinu nižší v letních měsících než v měsících zimních. Jedná se o trvale problémovou část okresu. V jižní části regionu se rozkládá Národní park Podyjí, který svými striktními ochrannými předpisy neumožňuje rozvoj dalšího průmyslu ani podnikání v této oblasti. Trh práce je jednostranně orientován na zemědělství, lesnictví a v letním období i na cestovní ruch v oblasti Vranovské přehrad.

Nově vytvářené pracovní příležitosti jsou až na malé výjimky pouze sezónního charakteru. V oblasti není rozvinut téměř žádný průmysl. Pracovní příležitosti v sousedním regionu Rakouska jsou většinou krátkodobého sezónního charakteru. K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 264 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 7,6 %. Jedná se o mikroregion, v němž v rámci Jihomoravského kraje je úroveň nezaměstnanosti nejvyšší. V rámci obcí Jihomoravského kraje leží na Vranovsku sedm obcí, ve kterých je podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2018 vyšší než 10 % (Zálesí, Vratětin, Uherčice, Zblovice, Vysočany, Lubnice a Stálky), přičemž v obci Stálky podíl nezaměstnaných osob dosahuje 15,5 %.

Znojensko

I přes vysokou nezaměstnanost je Znojensko mikroregionem s nejvyšší hospodářskou a sociální úrovní v rámci okresu. Tato je ovlivňována zejména městem Znojmem, které představuje přirozené centrum regionu s nejvíce pracovními příležitostmi v průmyslu, stavebnictví, obchodě i ve službách. Velká přednost pro budoucí rozvoj této části okresu spočívá v jeho výhodné poloze na příjezdu do České republiky. Ze své polohy, zejména z pohledu mezinárodního, může znojenský region do budoucna více získávat. Jedná se především o pracovní příležitosti ve službách a cestovním ruchu zaměřené z velké části na zahraniční klientelu. Mnoho pracovních míst již v příhraniční části regionu vzniklo; řada podnikatelských aktivit je zaměřena na poskytování služeb zejména rakouským občanům. V současné době mezi nejvýznamnější zaměstnavatele v mikroregionu Znojmo patří společnost Saint-Gobain Adfors CZ, Nemocnice Znojmo, Laufen CZ, EGSTON SYSTEM ELECTRONIC, spol. s r.o. a Tamura-Europe-Limited.

Společným znakem mikroregionu Znojensko je především sezonnost prací, a to téměř ve všech odvětvích výrobního i nevýrobního charakteru. Nedochozí k příchodu nových investorů, kteří by mohli pozitivně ovlivnit míru nezaměstnanosti. Některé obce se potýkají s nedostatečnou dopravní obslužností – lidé nemohou migrovat za prací do větších měst, popř. do sousedních regionů. Osoby samostatně podnikající vytvářejí pracovní místa především pro svou osobu a mnohdy pouze na sezonu. Vliv na rozdílnost ve výši nezaměstnanosti pak mají také SÚPM a VPP, která jsou uzavírána v mikroregionu Znojenska sice v hojné míře, nicméně se jedná opět především o místa sezonní.

Nejhorší situace na trhu práce je v oblasti ležící východně od města Znojma (okolí obce Jaroslavice). Jedná se oblast s převažující zemědělskou produkcí a převažujícím sezonním zaměstnáním. Částečně jsou obyvatelé zaměstnáváni v mikroregionu Hrušovany nad Jevišovkou, s níž tato oblast sousedí. I zde jsou především zemědělské popř. stavební činnosti vykonávány v době sezony. Velký podíl na zaměstnanosti v této lokalitě má bezprostřední blízkost hranic, kdy se opět jedná o práci po dobu sezony.

K 31. 12. 2018 bylo v mikroregionu evidováno celkem 3 116 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 6,1 %, jednalo se o mikroregion s třetí nejvyšší nezaměstnaností v kraji.

Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích okresu ke 31. 12. 2018 je znázorněn v kartogramu viz Příl. 7.

3 Charakteristika problémových skupin na krajském trhu práce a problémových regionů kraje z hlediska rozvoje zaměstnanosti

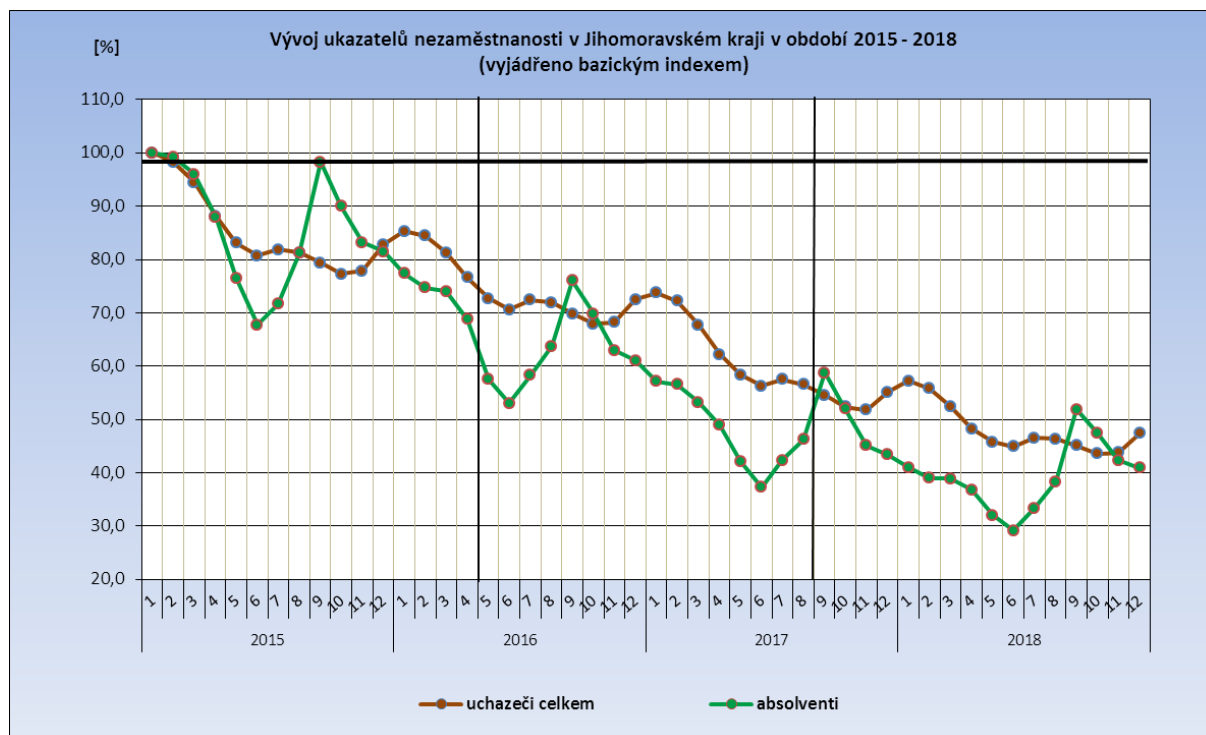
3.1 Problémové skupiny

K dlouhodobě obtížně umístitelným skupinám osob v Jihomoravském kraji vždy patřily osoby starší 50-ti let, dlouhodobě nezaměstnaní, nekvalifikovaní, zdravotně postižení a částečně také absolventi škol a mladiství. Tyto skupiny se mnohdy vzájemně prolínají a většina problémových uchazečů tak náleží k více skupinám současně.

Absolventi a mladiství

Tato skupina **v současné době již nepatří k problémovým skupinám**, přesto má svá specifika a proto zde podáváme její charakteristiku.

Z celkového počtu uchazečů o zaměstnání tvořili v Jihomoravském kraji na konci roku 2018 absolventi škol a mladiství 4,6 % (1 464 osob), tento podíl byl o 0,2 % vyšší než celorepublikový průměr. Z hlediska absolutního počtu došlo meziročně k poklesu počtu absolventů a mladistvých (o 90 osob, tj. o 0,4 % jejich stavu ke konci roku 2017). Průměrný roční podíl absolventů a mladistvých na celkovém počtu uchazečů byl v roce 2018 4,3 %, což je totožná hodnota jako v roce 2017.

Obr. 25: Vývoj ukazatelů nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji v období 2015 – 2018 (vyjádřeno bazickým indexem)

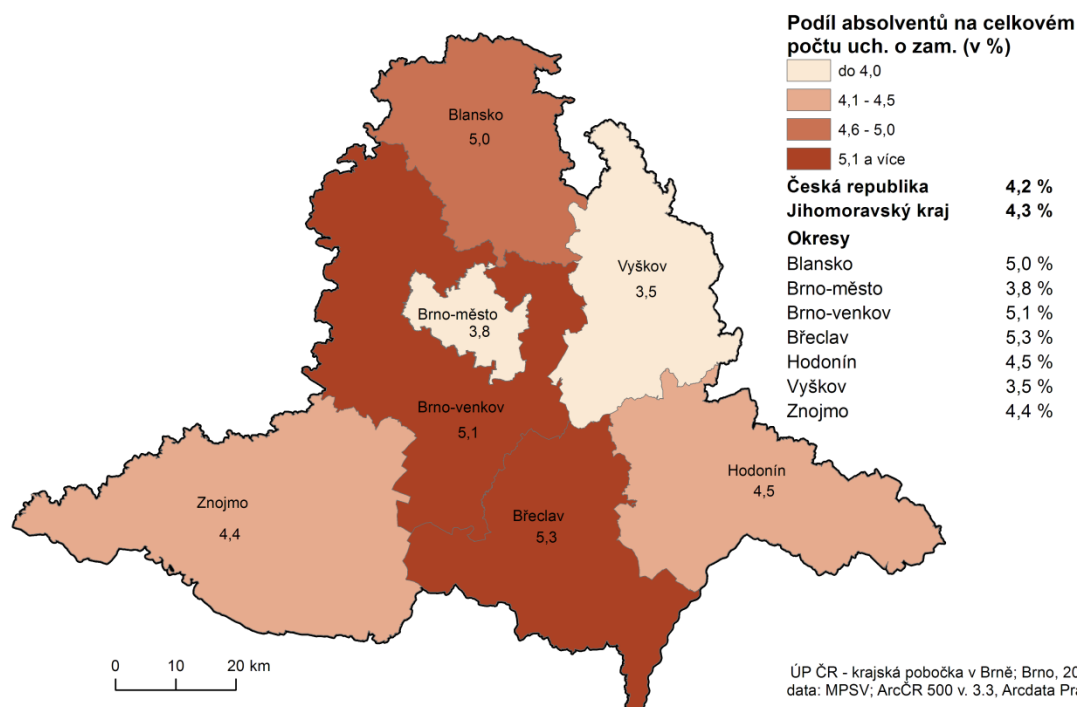
Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2018

V současné době se s uplatnitelností potýkají zejména absolventi bez jasné profesní profilace a bez dostatečných IT dovedností či jazykových znalostí, případně absolventi oborů, kterých školy produkují násobně více, než je trh práce schopen absorbovat (zejména humanitní obory).

Z regionálního hlediska byl průměr v roce 2018, měřeno celkovým počtem, absolutně nejnižší počet absolventů evidován v okrese Vyškov (52 osob), nejvíce jich logicky bylo v Brně-městě (460 osob). Z hlediska relativního podílu absolventů na celkovém počtu uchazečů je však situace rozdílná, neboť nejnižší průměrnou roční hodnotu vykazoval okres Brno-město (3,8 %), naopak nejvyšší Břeclav (5,3 %). V případě okresu Brno-město má na nízkém podílu absolventů mezi uchazeči o zaměstnání rovněž vliv rostoucí počet společností zaměřených na poskytování strategických služeb, které často přijímají i osoby bez praxe (administrativní pracovníky, programátory, účetní).

PODÍL ABSOLVENTŮ NA CELKOVÉM POČTU UCHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ

v Jihomoravském kraji v roce 2018 (roční průměr)

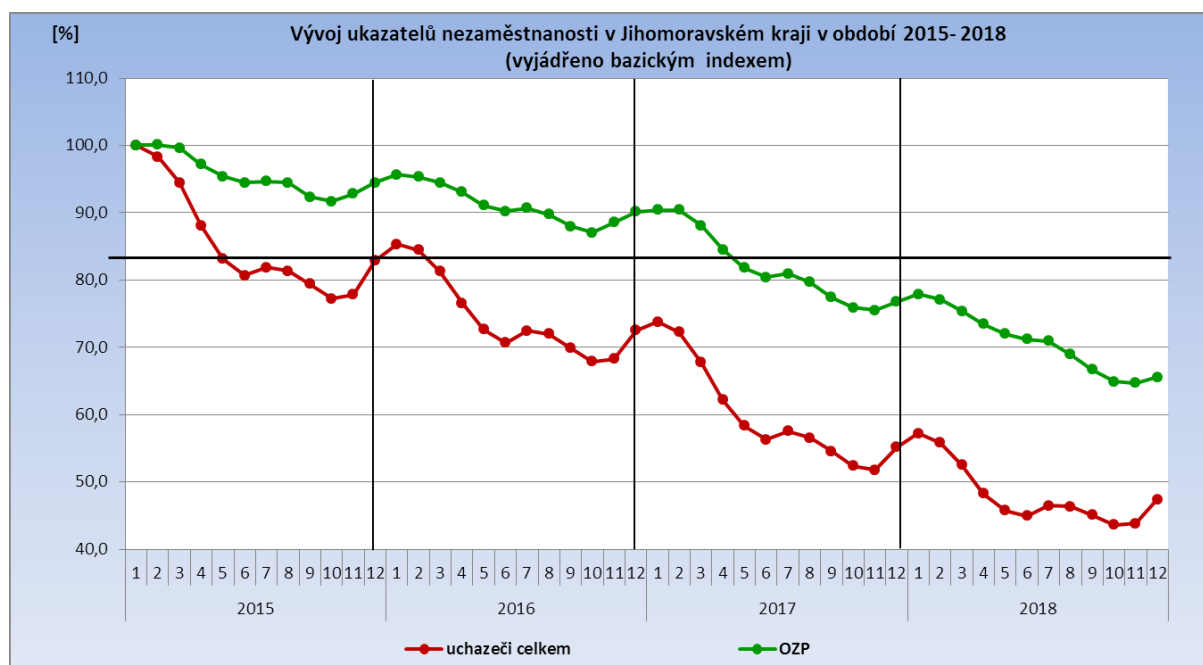
Obr. 26: Podíl absolventů na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji v roce 2018

Uplatnění mladých lidí na trhu práce se stále více dostává do popředí zájmu široké odborné veřejnosti ve všech evropských zemích. Známa skutečnost, že úroveň vzdělání je rozhodující pro uplatnění na trhu práce, se potvrzuje i u mladé generace vstupující na pracovní trh. Získání přinejmenším středního vzdělání s maturitou či v posledních letech i vysokoškolského vzdělání, se stává standardem pro mladé lidi. Bohužel však tento tlak na masové zvyšování kvalifikační úrovně s sebou na straně druhé přináší i snížení nároků na účastníky vzdělávání a tím také pokles výsledné kvality dosaženého vzdělání.

Zaměstnavatelé si pak často oprávněně stěžují na současnou úroveň absolventů, a to jak středních, tak vysokých škol.

Osoby se ZP

Počet uchazečů o zaměstnání se zdravotním postižením (dále OZP) se v posledních letech v Jihomoravském kraji příliš neměnil, pohyboval se kolem 7 tis. osob, avšak od roku 2017 se začal tento stav snižovat. Tento trend pokračoval i v roce 2018 a na konci prosince 2018 bylo registrováno 5 175 uchazečů se zdravotním postižením, což bylo o 883 osob méně než před rokem. Jejich podíl na celkové nezaměstnanosti se však vzhledem k celkovému poklesu úrovně nezaměstnanosti meziročně nezměnil a zůstal na 16,2 %.

Obr. 27: Vývoj ukazatelů nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji v období 2015 - 2018 (vyjádřeno bazickým indexem)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2018

Z hlediska absolutního počtu osob je cca čtvrtina OZP koncentrována do okresu Brno-město (25,6 %). Vysoký počet uchazečů se zdravotním postižením je také lokalizován v okrese Hodonín (22,4 %). Naopak nejméně osob z této skupiny je evidováno v okrese Vyškov (6,2 %).

Z hlediska podílu na celkové nezaměstnanosti je v případě osob se zdravotním postižením situace v jednotlivých okresech víceméně vyrovnaná. Výjimkou jsou okresy Brno-město, kde je lokalizován nejnižší podíl uchazečů OZP (11,5 %) a Znojmo s 13,7 %. Nejvyšší podíl je pak v okresech Vyškov (22,3 %) a Blansko (22,2 %). Hodnota tohoto podílu za celý Jihomoravský kraj byla na konci roku 2018 16,2 % (na úrovni celé ČR tvoří OZP 16,5 % všech uchazečů o zaměstnání).

Mezi osobami se zdravotním postižením je na úřadech práce v JMK nejvíce evidováno osob invalidních v I. stupni invalidity (59,7 %). Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o osoby s lehčími formami postižení, lze jim při cílené pomoci místo na trhu práce nalézt. Druhou významnou skupinou jsou invalidní osoby náležející do II. stupně invalidity (30,3 %). Ve struktuře osob se zdravotním postižením lze zaznamenat i některé odlišnosti ve zdravotním omezení podle pohlaví.

Tab. 18: Struktura OZP podle stupně zdravotního postižení v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2018

Území	Uchazeči OZP								
	celkem	ženy v %	muži v %	z toho osoba invalidní			z toho osoba zdrav. postižená		
				I. stupeň invalidity	II. stupeň invalidity	III. stupeň invalidity	plně invalidní	částečně invalidní	zdravotně znevýhodněná
Blansko	433	51,0	49,0	298	118	0	0	0	17
Brno-město	1324	54,9	45,1	754	340	2	0	0	228
Brno-venkov	781	53,8	46,2	454	288	1	0	0	38
Břeclav	536	48,7	51,3	326	155	0	0	0	55
Hodonín	1160	47,8	52,2	748	366	1	0	0	45
Vyškov	320	48,4	51,6	178	103	0	0	0	39
Znojmo	621	47,2	52,8	331	196	5	0	0	89
Jihomoravský kraj	5175	50,9	49,1	3089	1566	9	0	0	511

Pramen: Databáze OKpráce, ÚP ČR, 2018

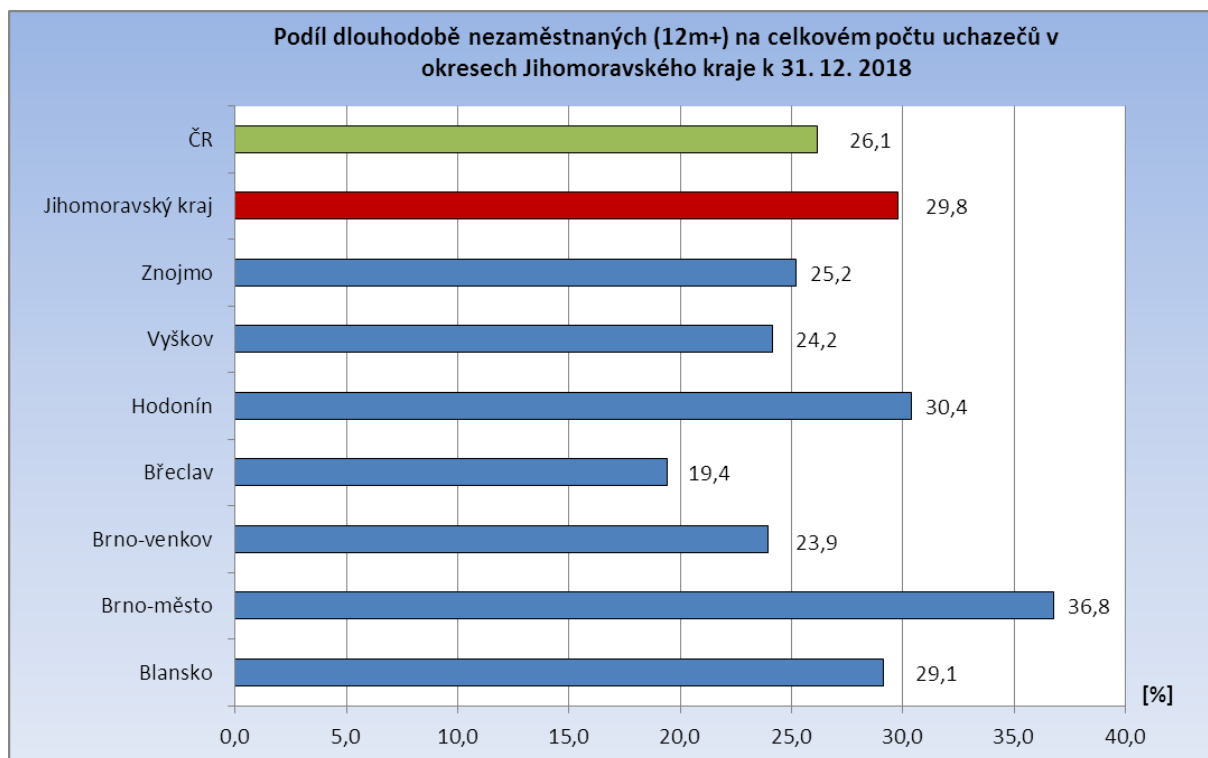
Z hlediska profesního uplatnění nachází osoby se zdravotním postižením práci v jednoduchých pracovních činnostech, které nejsou náročné fyzicky, mentálně ani smyslově. Mezi typy vhodných činností pro osoby s tělesným postižením se obecně řadí lehké či středně těžké manuální práce jakými jsou například: lepení papírových výrobků, zhotovení obalových materiálů, manipulace s nejrůznějšími materiály, měření a vyměřování, kreslení a zakreslování, stříhání, šití, rýsování, řezání a pilování různých materiálů, práce s ručním nářadím, montáž a demontáž různých součástí, popř. obsluha mechanických strojů, apod.

Uplatnění zdravotně handicapovaných uchazečů na trhu práce v Jihomoravském kraji je v současné době obtížné především z „kvalifikačních“ a osobních důvodů na straně uchazečů. Velká část těchto uchazečů má pouze základní vzdělání, což v kombinaci se zdravotním handicapem znamená, že na trhu práce jsou uplatnitelní jen stěží. Podpora ze strany státu, a to nejen finanční (§ 78 zákona o zaměstnanosti či zvýhodnění dodavatelů zaměstnávajících více než 50 % OZP dle zákona 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách) vytváří pro zaměstnávání OZP podmínky více než dobré a představuje pro řadu zaměstnavatelů významnou motivaci k rozvoji podnikání v této oblasti. Je však otázkou nakolik je tato masivní podpora (§ 78) skutečně efektivní – přestože totiž vynakládané prostředky na podporu zaměstnávání OZP prudce rostou, počet OZP v evidenci Úřadu práce se výrazněji nemění.

Dlouhodobě nezaměstnaní s délkou evidence nad 12 měsíců

Meziročně se podíl dlouhodobě nezaměstnaných na celkovém počtu uchazečů v Jihomoravském kraji snížil, a to ze 35,8 % (ve 4. čtvrtletí 2017) na 29,8 % (ve 4. čtvrtletí 2018). V posledních letech můžeme sledovat postupné snižování tohoto podílu, v roce 2018 podíl dlouhodobě nezaměstnaných dosahuje hodnot, které jsme mohli pozorovat před nástupem hospodářské krize (pro porovnání: ve 4. čtvrtletí 2008 činil v kraji podíl dlouhodobě nezaměstnaných 30,3 %). Nezaměstnaností delší než 12 měsíců jsou postiženy především osoby ve věku nad 50 let, dále uchazeči se základním vzděláním a osoby se zdravotním omezením.

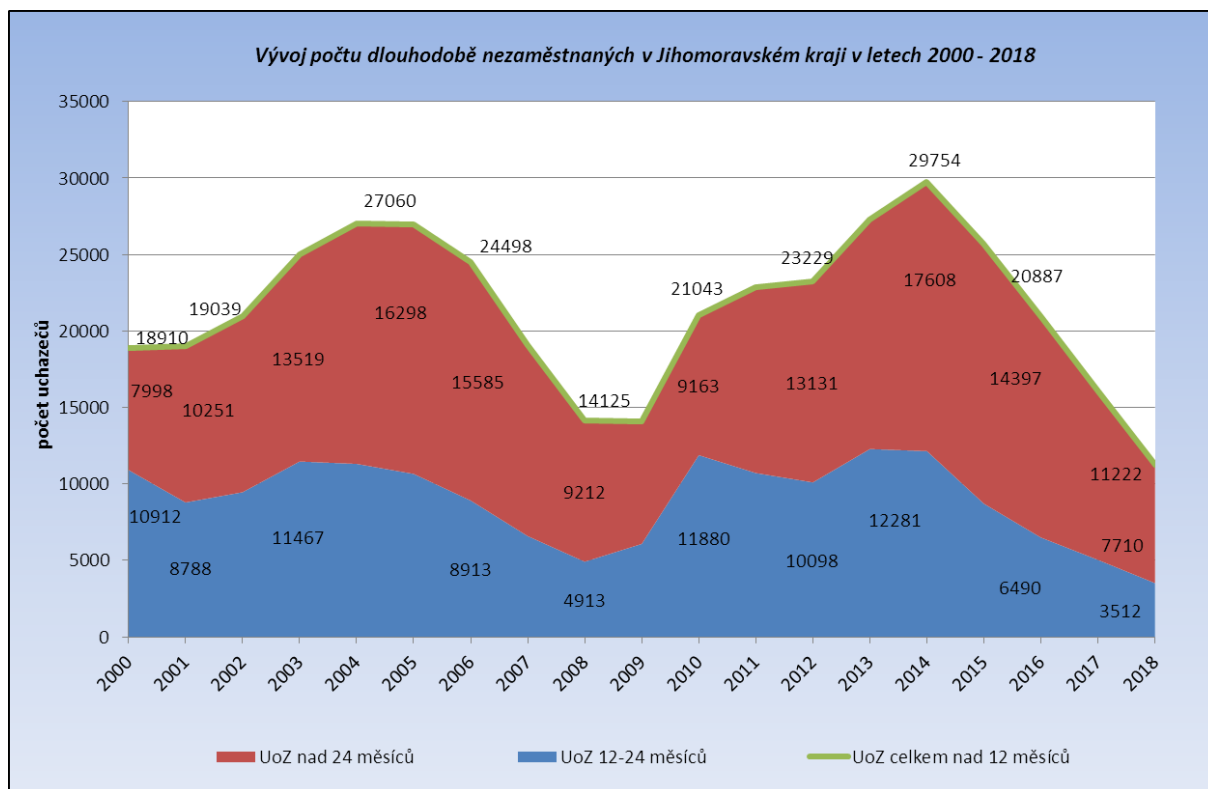
Více než dvě třetiny ze všech dlouhodobě nezaměstnaných jsou navíc v evidenci úřadu práce déle než dva roky (jedná se průměrně o cca 7700 osob z celkového počtu 11 222 osob dlouhodobě nezaměstnaných, tedy o 68,7 %). Zhruba třetina těchto osob již přesáhla věk 50 let, třetina má pouze základní vzdělání, mnoho jich navíc současně spadá do některé z dalších ohrožených skupin na trhu práce (OZP, osoby pečující o děti do 15 let). Tito lidé se, často ne vlastní vinou, „vydělili ze společnosti“ a k možnosti najít nové pracovní uplatnění bývají často skeptičtí. S hledáním zaměstnání mívají negativní zkušenosti – zaměstnavatelé je často již předem považují za osoby nezaměstnatelné. Faktem ovšem zůstává, že část z nich o pracovní uplatnění příliš nestojí a v evidenci úřadu práce setrvává pouze z důvodů možnosti žádat o sociální dávky, což potvrzují počty dlouhodobě nezaměstnaných v okrese Brno – město v porovnání s počty z ostatních okresů Jihomoravského kraje. V okrese Brno – město je dlouhodobě nezaměstnaných 36,8 %, v ostatních okresech se jejich počet pohybuje okolo 25 %. V okrese Brno – město je mezi dlouhodobě nezaměstnanými pouze 32 % uchazečů nad 55 let a jenom 24% OZP. Naopak počet uchazečů se základním nebo nižším vzděláním mezi dlouhodobě nezaměstnanými je v Brně-městě nadprůměrný (40,6 %) a podobně je na tom i procentuální zastoupení uchazečů s exekucemi (33 %). Ve všech ostatních okresech je situace opačná. Počet uchazečů nad 55 let se v ostatních okresech průměrně pohybuje okolo 42 % a počet uchazečů OZP kolem 43 %. Dlouhodobě nezaměstnaní se základním nebo nižším vzděláním jsou v ostatních okresech průměrně zastoupeni 29 % a uchazeči s exekucí pouze s 15 %. Na těchto výrazných rozdílech mezi okresem Brno-město a zbytkem okresů Jihomoravského kraje lze vidět, že dlouhodobá nezaměstnanost je především problémem sociálním, na jehož řešení běžné nástroje aktivní politiky zaměstnanosti nestačí.

Obr. 28: Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12m+) na celkovém počtu uchazečů v okresech Jihomoravského kraje k 31. 12. 2018

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2018

Z regionálního hlediska je k 31. 12. 2018, měřeno celkovým počtem, absolutně nejnižší počet osob dlouhodobě nezaměstnaných evidován v okrese Vyškov (347 osob), nejvíce jich je ve městě Brně (4 239 osob). Z hlediska podílu dlouhodobě nezaměstnaných osob na celkovém počtu uchazečů nejnižší hodnotu vykazuje okres Břeclav (19,4 %), nejvyšší okres Brno-město (36,8 %). Podíl dlouhodobě nezaměstnaných v Brně poměrně významně převyšuje hodnotu na úrovni Jihomoravského kraje (29,8 %), dokonce je o 10,7 p. b. vyšší než celorepubliková úroveň (26,1 %). Tato situace je poměrně alarmující, neboť více než každý třetí uchazeč je v Brně evidován déle než 1 rok (konkrétně 36,8 %). Uchazeči v evidenci ÚP déle než 2 roky tvoří cca čtvrtinu všech nezaměstnaných v Brně (25,8 %). V Brně je takto vysoká úroveň dlouhodobé nezaměstnanosti do značné míry důsledkem koncentrace sociálně vyloučených osob na straně jedné, a na straně druhé v podmínkách velkoměsta většími možnostmi setrvávat ve „chtěné“ nezaměstnanosti.

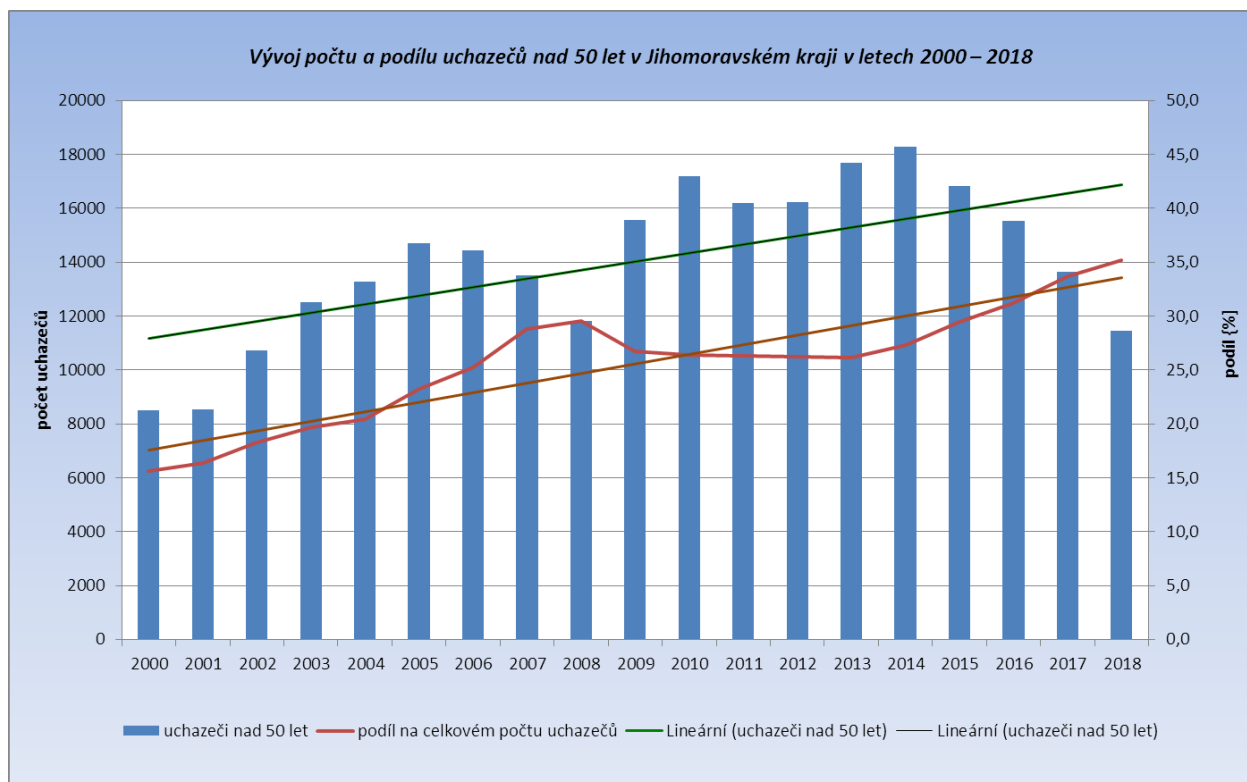
Obr. 29: Vývoj počtu dlouhodobě nezaměstnaných v Jihomoravském kraji v letech 2000 - 2018

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2018

Díky příznivému vývoji ekonomiky a poklesu celkové nezaměstnanosti v průběhu posledních tří let, kdy celkový počet uchazečů oproti 1. čtvrtletí 2014 klesl v Jihomoravském kraji téměř na třetinu, je příznivý i vývoj v oblasti dlouhodobé nezaměstnanosti. Počet dlouhodobě nezaměstnaných klesl oproti 1. čtvrtletí 2014 na konci roku 2018 přibližně na třetinu. Ve skupině uchazečů, kteří jsou evidováni déle, než dva roky je pokles oproti 1. čtvrtletí 2014 taktéž cca dvoutřetinový, v této skupině však počet nezaměstnaných dokonce ještě během celého roku 2014 rostl a postupně začal klesat až v roce 2015.

Skupina osob nad 50 let

Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání ve věku nad 50 let vzrostl od roku 2000 do roku 2015 v Jihomoravském kraji na téměř dvojnásobek, v posledních letech však dochází k postupnému poklesu evidovaných uchazečů v této kategorii. Vzhledem k úbytku celkového počtu uchazečů však relativní zastoupení této kategorie na celkovém počtu uchazečů roste. Celkový trend můžeme vidět v následujícím grafu. V roce 2008, kdy byl celkový počet uchazečů nad 50 let obdobný jako nyní a celkový počet uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji dosahoval téměř 40 tis. osob, byl podíl této skupiny 29,6 %, nyní (rok 2018) představují 35,2 % všech uchazečů (jedná se o průměrné roční hodnoty).

Obr. 30: Vývoj počtu a podílu uchazečů nad 50 let v Jihomoravském kraji v letech 2000 – 2018

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2018

Tato skupina zároveň vykazuje **nižší úroveň kvalifikace**, jejich dosažená kvalifikace navíc již často neodpovídá požadavkům současného trhu práce. Uplatnění osob starších 50-ti let se výrazně snižuje také v souvislosti se zdravotním omezením. Právě kombinace zdravotního omezení spolu s vyšším věkem a nedostatečnou kvalifikací vede ke skutečnosti, že tyto osoby velmi obtížně hledají uplatnění. Zároveň často mají negativní zkušenosti s přístupem zaměstnavatelů, kteří na volném trhu práce upřednostňují mladší věkové kategorie. To vede k postupné rezignaci a ztrátě motivace hledat nové zaměstnání.

Cílená podpora Úřadu práce při zaměstnávání těchto uchazečů je přitom ze strany zaměstnavatelů přijímána velmi pozitivně. Pro posílení možností APZ proto realizuje Krajská pobočka v Brně i Regionální individuální projekty zaměřené na tuto skupinu osob. V období 2016-2018 probíhá realizace projektu „50 PLUS v Jihomoravském kraji“, který je zaměřen na uchazeče ve věku nad 50 let, kteří jsou v evidenci déle než 5 měsíců a jeho hlavním cílem je pomoc klientům z cílové skupiny v jejich návratu na trh práce a získat kvalitní a dlouhodobé zaměstnání.

Z hlediska detailní věkové struktury je nejvíce osob evidováno ve věkové kategorii 55 – 59 let (39,8 %) a stále roste podíl uchazečů ve věkové skupině nad 60 let (ke konci roku 2018 podíl této věkové skupiny činil 27,9 %, což je o 2,0 p. b. více než v prosinci 2017). S ohledem na současnou věkovou hranici odchodu do důchodu se však jeví jako reálné motivovat k návratu na trh práce spíše uchazeče z věkových kategorií 50 – 58 let u žen a u mužů 50 – 59 let. Ve věkové kategorii nad 60 let lze již zaznamenat menší snahu si

práci hledat; tyto osoby z převážné části zůstávají na úřadech práce evidovány až do dosažení jejich důchodového věku, nebo využívají možnost odejít do předčasného důchodu.

Nekvalifikovaní uchazeči

Meziročně se počet uchazečů se základním vzděláním (včetně kategorie „bez vzdělání“) snížil v Jihomoravském kraji o 1 262 osob, tedy o 13,2 % jejich stavu v prosinci 2017. V evidenci poboček úřadu práce v Jihomoravském kraji bylo na konci prosince 2018 registrováno celkem 8 314 uchazečů se základním vzděláním. Podíl této skupiny nezaměstnaných na počtu všech evidovaných činil koncem roku 2018 25,9 %, což bylo o 0,2 p. b. více než v prosinci 2017. Šance najít pracovní uplatnění pro tyto uchazeče není v Jihomoravském kraji příliš dobrá, počty těchto uchazečů díky příznivé situaci na trhu práce sice klesají, avšak ne takovým tempem jako celkový počet uchazečů v Jihomoravském kraji, což vede k postupnému zvyšování podílu uchazečů se základním vzděláním na celkovém počtu UoZ. Situace v kraji je však o něco příznivější, než v rámci celé ČR, kde podíl nekvalifikovaných uchazečů činil ke konci roku 2018 30,7 % a byl tak o 4,8 p. b. vyšší.

Problémem této skupiny osob je často také jejich nízká motivace pracovat. Na trhu práce se tyto pracovníci nespokojují, pomoc úřadů práce proto spočívá i v možnosti nabídnout jim umístění např. prostřednictvím veřejně prospěšných prací (VPP). Důležitá je rovněž organizace rekvalifikačních kurzů či podpora zaměstnavatelů při přijetí a zaškolení těchto uchazečů o zaměstnání.

Z regionálního hlediska je k 31. 12. 2018, měřeno celkovým počtem, absolutně nejnižší počet nekvalifikovaných osob evidován v okrese Vyškov (329 osob), nejvíce jich je ve městě Brně (3 737 osob). Z hlediska podílu nekvalifikovaných osob na celkovém počtu uchazečů nejnižší hodnoty vykazují okresy Brno – venkov (20,0 %) a Blansko (20,2 %), naopak nejvyšší okres Brno-město (32,4 %).

Tato skupina se do značné míry prolíná s výše popsanými skupinami dlouhodobě nezaměstnaných, uchazečů nad 50 let a OZP.

Osoby pečující o děti do 15 let

Výraznému zvýšení zaměstnanosti těchto uchazečů brání, stejně jako v minulosti, nízký počet jednosměnných pracovních míst a míst na zkrácený úvazek, chybějící možnost zabezpečit péči o děti formou finančně nenáročných služeb, či v rámci rodin. Rodiče vracející se z mateřské dovolené zaměstnavatelé přirovnávají k absolventům. Navíc se obávají časté nemocnosti dětí a s tím spojené absence rodiče na pracovišti. K 31. 12. 2018 bylo v evidenci ÚP v Jihomoravském kraji vedeno **5 281 takovýchto osob**.

Tab. 19: Uchazeči o zaměstnání pečující o dítě ve věku do 15 let (stav k 31. 12. 2018)

Území	Počet UoZ pečujících o dítě ve věku do 15 let			Doba evidence			Doba evidence (v %)		
	celkem	v tom		do 12 měsíců	12 - 24 měsíců	nad 24 měsíců	do 12 měsíců	12 - 24 měsíců	nad 24 měsíců
		muži	ženy						
Blansko	382	70	312	291	43	48	76,2%	11,3%	12,6%
Brno-město	1989	118	1871	1060	255	674	53,3%	12,8%	33,9%
Brno-venkov	678	21	657	486	81	111	71,7%	11,9%	16,4%
Břeclav	369	7	362	289	37	43	78,3%	10,0%	11,7%
Hodonín	821	40	781	519	118	184	63,2%	14,4%	22,4%
Vyškov	270	12	258	213	30	27	78,9%	11,1%	10,0%
Znojmo	772	35	737	553	74	145	71,6%	9,6%	18,8%
Jihomoravský kraj	5281	303	4978	3411	638	1232	64,6%	12,1%	23,3%

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2018

Tuto skupinu tvoří převážně ženy (94,3%). Z hlediska detailní věkové struktury je nejvíce osob evidováno ve věkové kategorii 30 – 44 let. Co se týče úrovně kvalifikace, počet jedinců se základním vzděláním, vyučením a maturitou je podobný. Počet vysokoškoláku je v této skupině výrazně menší, jelikož tyto osoby často mohou kombinovat péči o děti s prací, nejen díky většímu finančnímu ohodnocení, ale i díky flexibilitě pracovní doby. Dosažená kvalifikace často po dlouhé neaktivitě, způsobené péčí o děti, již neodpovídá požadavkům současného trhu práce. Z pohledu doby délky evidence, jsou nejvíce zastoupenou skupinou uchazeči do 12 měsíců. Alarmující však je, že téměř čtvrtina uchazečů, je evidována více než 24 měsíců (viz. Tab. 19).

3.2 Problémové regiony

Nepříznivá situace na trhu práce je dlouhodobě zaznamenávána v příhraničních periferních regionech na jihu kraje. Problémové oblasti v Jihomoravském kraji jsou dislokovány přes téměř celé území okresu Hodonín (mikroregiony Hodonín, Kyjov, Strážnice, Velká nad Veličkou a Veselí nad Moravou) a přes celé území okresu Znojmo (mikroregiony Hrušovany nad Jevišovkou, Miroslav, Moravský Krumlov, Vranov nad Dyjí a Znojmo). Spolu s okresem Brno-město jsou tyto regiony dlouhodobě nad celokrajským průměrem hodnot podílu nezaměstnaných osob.

Tab. 20: Problémové mikroregiony s nadprůměrnou nezaměstnaností v Jihomoravském kraji (stav k 31. 12. 2018)

Mikroregion	Podíl nezaměst. [%]	Počet nezaměstnaných			Průměrný roční podíl nezaměst. [%]	Okres
		celkem	v tom			
			muži	ženy		
Vranov nad Dyjí	7,6	264	109	155	6,3	Znojmo
Hrušovany nad Jevišovkou	6,2	499	241	258	6,0	Znojmo
Znojmo	6,1	3 116	1545	1 571	5,8	Znojmo
Hodonín	5,5	2425	1268	1157	5,5	Hodonín
Kyjov	5,2	1282	645	637	5,1	Hodonín
Veselí nad Moravou	4,9	812	407	405	5,1	Hodonín
Velká nad Veličkou	4,8	278	163	115	4,8	Hodonín
Miroslav	4,5	213	106	107	4,3	Znojmo
Strážnice	4,4	228	120	108	4,3	Hodonín
Brno-město	4,3	11521	5317	6204	4,6	Brno-město
Moravský Krumlov	4,3	432	204	228	4,0	Znojmo

Pramen: MPSV,ČR, GIS Prostorová analýza, 2018

Podrobná charakteristika jednotlivých mikroregionů je uvedena v kapitole 2.2.

4 Cizinci na trhu práce

Ke dni 31. 12. 2018 bylo na kontaktních pracovištích **Úřadu práce ČR** v Jihomoravském kraji **registrováno 59,1 tis. cizinců**. Kromě toho bylo živnostenskými úřady v kraji registrováno dalších 7,2 tis. cizinců, kteří soukromě podnikají. **Celkem se tedy na trhu práce v Jihomoravském kraji legálně pohybuje zhruba 66,3 tis. zahraničních pracovníků.**

Tab. 21: Počet cizinců na trhu práce v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2018

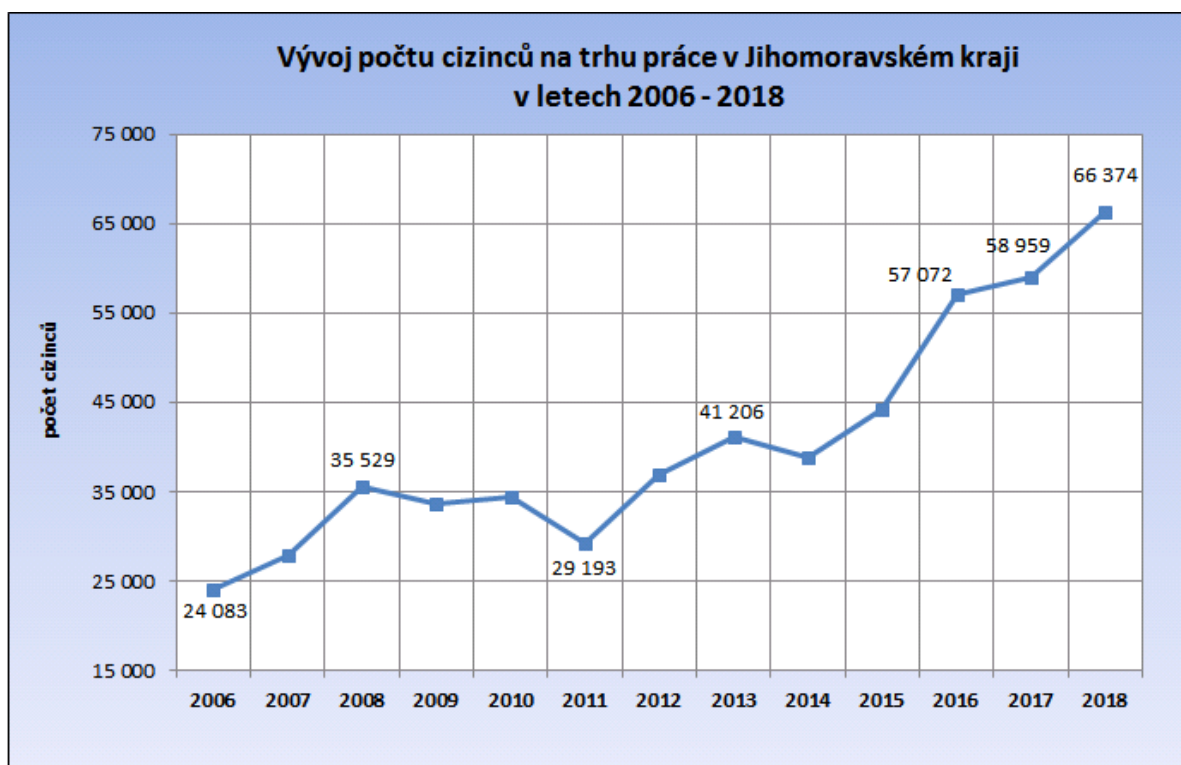
Stav k 31. 12. 2017	Blansko	Brno- město	Brno- venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo	kraj celkem
Cizinci registrovaní ÚP ČR - celkem	1 982	38 951	8 373	4 766	2 498	1 348	1 228	59 146
Informace - občané EU/EHP, Švýcarska	1 380	27 219	5 017	3 735	1 998	932	794	41 075
Informace - cizinci nepotřebující povolení	412	8 246	1 353	397	143	273	228	11 052
Cizinci s povolením celkem	190	3 486	2 003	634	357	143	206	7 019
<i>z toho</i>								
<i>Zaměstnanecké karty*</i>	173	3 025	788	150	167	67	68	4 438
<i>Modré karty</i>	0	17	2	2	0	0	1	22
<i>Povolení k zaměstnání</i>	17	444	1 213	482	190	76	137	2 559
Cizinci registrovaní živnostenskými úřady	283	4 283	771	540	469	380	502	7 228
Cizinci na trhu práce - celkem	2 265	43 234	9 144	5 306	2 967	1 728	1 730	66 374

Pramen: Statistika OK Práce 2018, statistika živnostenského podnikání MPO 2018

Celkový počet cizinců na trhu práce v Jihomoravském kraji od roku 2011 rychle roste, a to především díky zvyšujícím se počtům pracovníků ze zemí EU. Od roku 2015 - v souvislosti s růstem ekonomiky a snižující se celkovou nezaměstnaností však rychle roste i poptávka po zahraniční pracovní síle ze třetích zemí. Meziročně (srovnání stavu s koncem roku 2017) došlo k nárůstu celkového počtu cizinců v kraji o 7,4 tis. pracovníků, s tím, že stav cizinců-podnikatelů evidovaných živnostenskými úřady vzrostl pouze o 165 osob, zatímco stav zaměstnaných cizinců se meziročně navýšil o 14 % (to je o 7 250 osob).

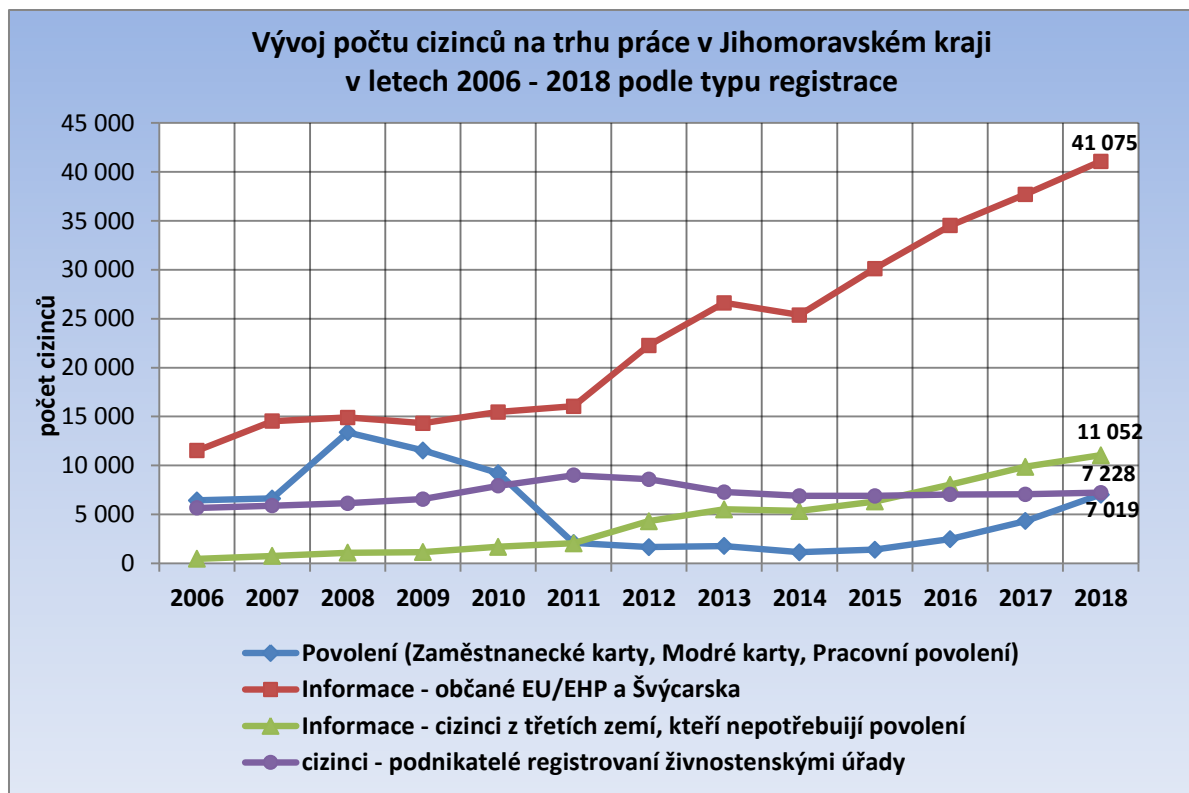
Struktura cizinců působících na trhu práce v Jihomoravském kraji tak doznala od nástupu hospodářské krize v roce 2008 výrazných změn. Zatímco v roce 2008, těsně před nástupem hospodářské krize, byl počet pracovníků ze zemí EU a cizinců ze třetích zemí téměř vyrovnaný, v současné době téměř **70 % cizinců evidovaných úřady práce (tedy cizinců v postavení zaměstnanců) v Jihomoravském kraji představují občané EU/EHP** (ke konci roku 2018 tento podíl činil 69,4 %). Po mírném poklesu počtu pracovníků ze zemí EU těsně po nástupu hospodářské krize došlo následně k výraznému nárůstu jejich počtu. Hospodářská recese po roce 2008, vedoucí k výraznému omezení

počtu cizinců působících na místním trhu práce na pracovní povolení, naopak urychlila příliv cizinců, kteří pracovní povolení nepotřebují, a v jejichž zemích původu byly dopady krize výraznější.

Obr. 31: Vývoj celkového počtu cizinců na trhu práce v Jihomoravském kraji v letech 2006-2018

Pramen: MPSV ČR, 2018

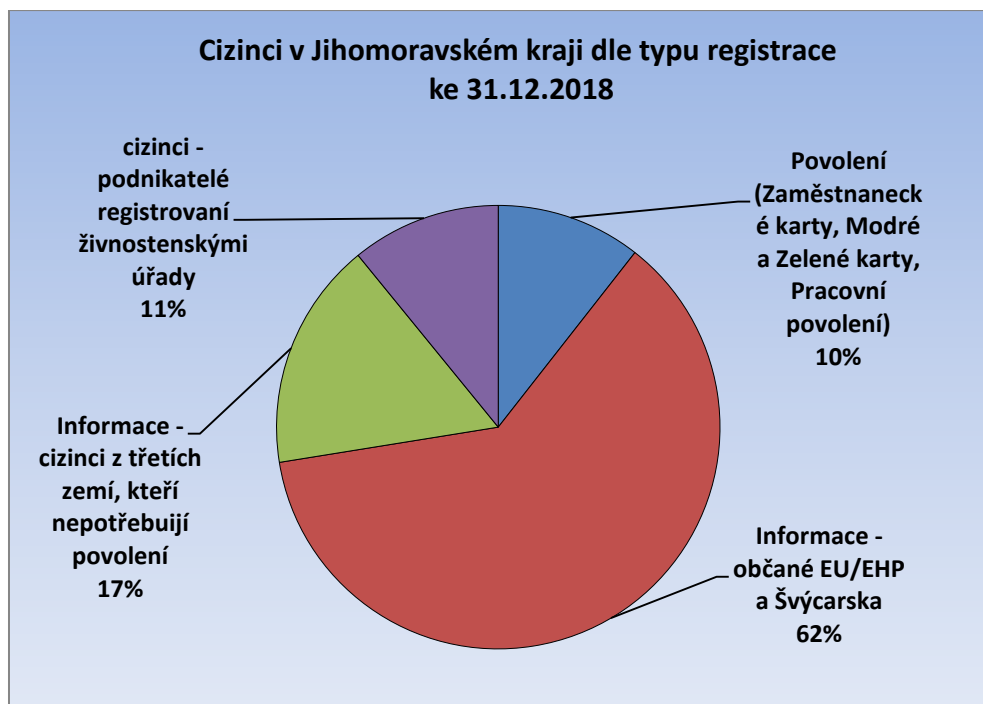

Obr. 32: Vývoj počtu cizinců na trhu práce v Jihomoravském kraji v letech 2006 - 2017 podle typu registrace

Pramen: MPSV ČR, 2018

V uplynulém roce pokračující ekonomický růst a rostoucí poptávka po pracovní síle v kombinaci s nejnižší úrovní nezaměstnanosti v ČR (v rámci EU) podnítily další přísun zahraniční pracovní síly. Zároveň roste i počet cizinců z třetích zemí, kteří nepotřebují pracovní povolení či zaměstnaneckou kartu (získali trvalý pobyt, jsou rodinnými příslušníky občana EU apod.). Takže ačkoli počet cizinců působících na trhu práce v kraji na základě pracovního povolení či zaměstnanecké karty zatím neosáhl rekordních hodnot z roku 2008, v celkovém součtu již počet cizinců z třetích zemí hodnoty z roku 2008 převýšil (v roce 2008 to bylo 14 470 osob, na konci roku 2018 již 18 071 osob).

Pokud jde o počty živnostníků, tak po dočasném nárůstu jejich počtu v letech 2009-2011 se jejich počet postupně vrací k hodnotám z let předkrizových. Nárůst počtu cizinců - podnikatelů v letech 2009-2011 byl důsledkem restriktivních opatření Úřadu práce v oblasti vydávání pracovních povolení. Část cizinců, jimž bylo odmítnuto standardní pracovní povolení, řešila situaci založením vlastní živnosti. Bylo to však zřejmě pouze dočasné řešení, protože po roce 2011 počet těchto živností postupně opět klesá na úroveň roku 2009. Zhruba třetinu celkového počtu představují Slováci (2 426 osob - 33,6 %), 21,8 % Ukrajinci (1 578 osob), a 18,4 % Vietnamci (1 332 osob). Občané těchto tří států tedy tvoří téměř tři čtvrtiny cizinců registrovaných živnostenskými úřady. Zastoupení dalších jednotlivých států dosahuje maximálně dvou procent a jedná se vesměs o sousední státy a země bývalého východního bloku (Rumuni 2,1 %, Rakušané, Poláci a Bulhaři 1,7 %, Rusové 1,6 %, Němci a Maďaři 1,5%). V posledním roce však - pravděpodobně v souvislosti s řešením očekávaných důsledků brexitu - narostl podíl občanů Velké Británie, a to na 1,9 %.

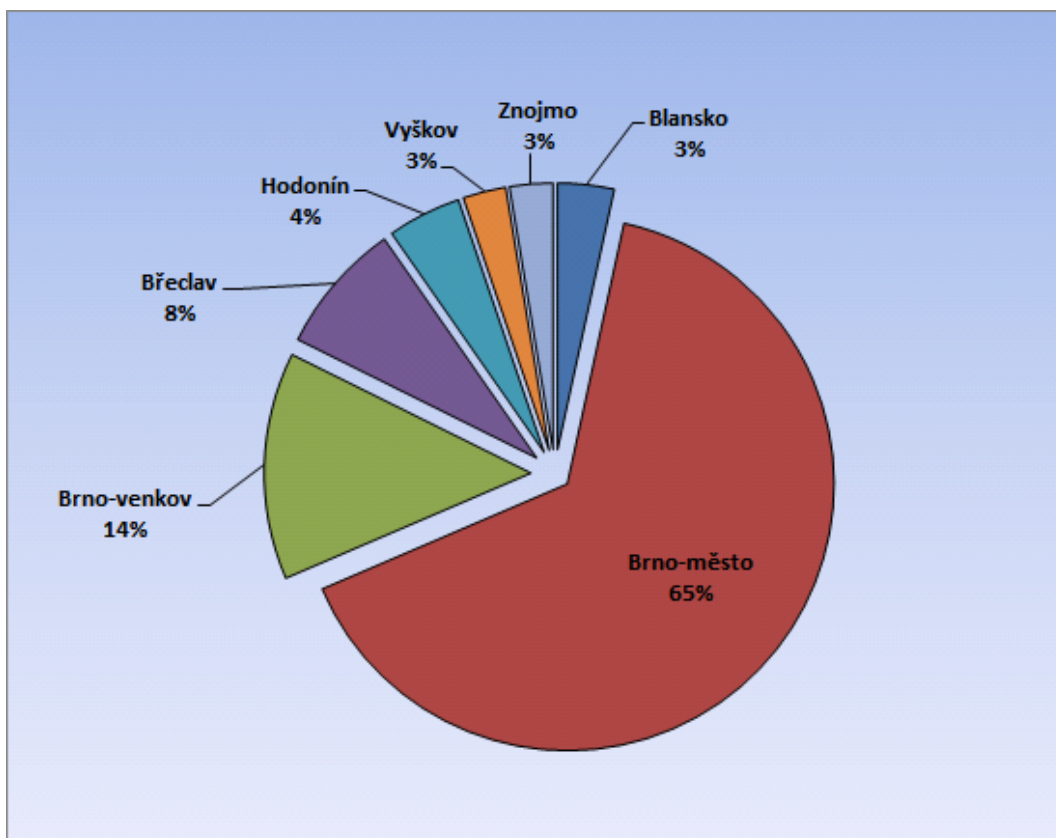

Obr. 33: Cizinci na trhu práce v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2018 dle typu registrace
Pramen: MPSV ČR, 2018

Vedle rostoucího počtu cizinců ze zemí EU/EHP **roste trvale také počet cizinců z třetích zemí, kteří pracovní povolení nepotřebují**. Právě do této kategorie totiž (díky splnění zákonných podmínek pro trvalý pobyt) přechází část cizinců, působilých zde dříve na standardní pracovní povolení. S velkou pravděpodobností také značná část těch, kteří situaci po roce 2009 řešili založením živnosti, zažádala později o trvalé pobyty a živnostenské oprávnění nyní již k legalizaci pobytu nepotřebují.

Jediným segmentem pracovního trhu, který v oblasti zahraniční zaměstnanosti může Úřad práce regulovat či ovlivňovat, je vydávání pracovních povolení a zaměstnaneckých karet, které v současné době představují pouze 10 % cizinců na trhu práce v kraji. V případě pracovních povolení došlo od roku 2011 ze strany Úřadu práce k výraznému omezení vydávání těchto povolení pro nekvalifikovanou pracovní sílu. V posledních třech letech však poptávka po této pracovní síle opět rychle roste. Není to však pouze důsledek nedostatku pracovní síly. Pro zaměstnavatele je atraktivní zaměstnávat zahraniční pracovníky, kteří jsou ochotni, na rozdíl od českých uchazečů, přistoupit na často fyzicky namáhavou práci a nabízené nízké (obvykle minimální) mzdy. Značnou roli samozřejmě hraje nezájem a nechuť českých uchazečů o zaměstnání pracovat na těchto finančně (a často i fyzicky) neatraktivních pozicích, přestože odpovídají jejich kvalifikační úrovni.

Vzhledem ke zdlouhavému administrativnímu procesu při vydávání zaměstnaneckých karet (v gesci ministerstva vnitra) výrazně roste počet krátkodobých povolení k zaměstnání vydávaných Úřadem práce. Zaměstnavatelé se tak snaží překlenout období do doby vyřízení zaměstnanecké karty.

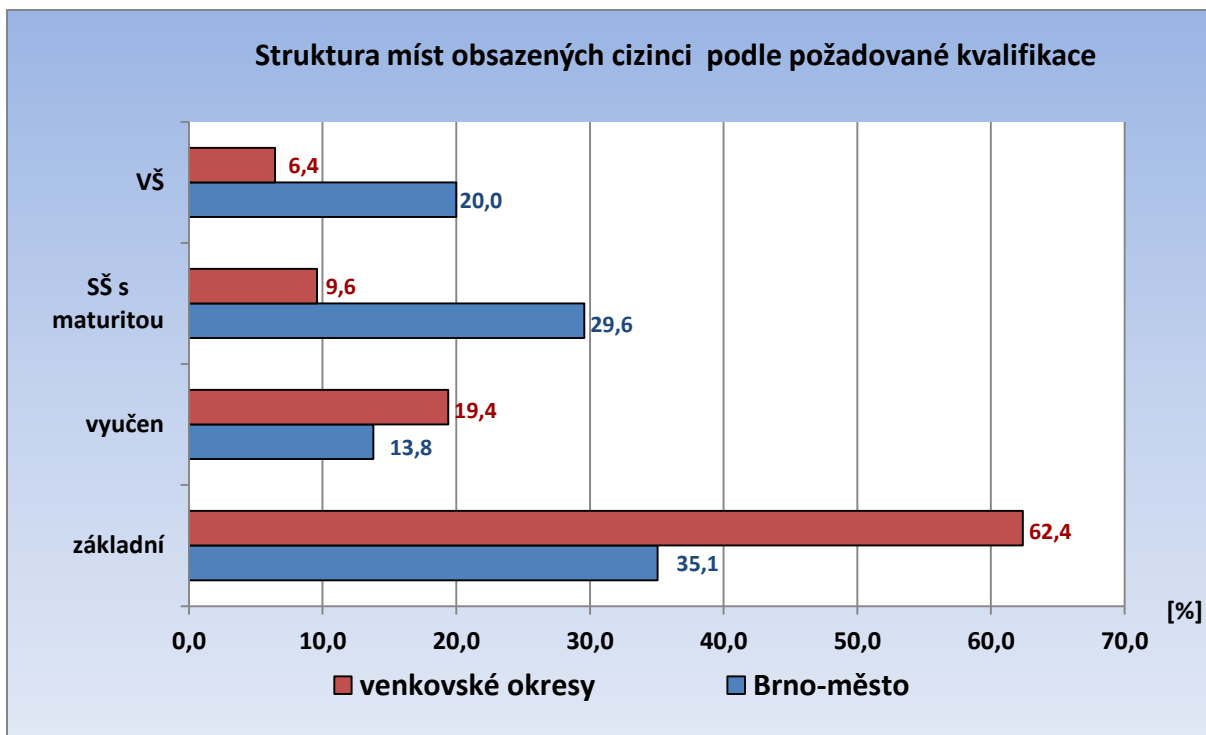

Obr. 34: Podíl jednotlivých okresů v Jihomoravském kraji na celkovém počtu cizinců (včetně podnikatelů) k 31. 12. 2018

Pramen: MPSV ČR, 2018

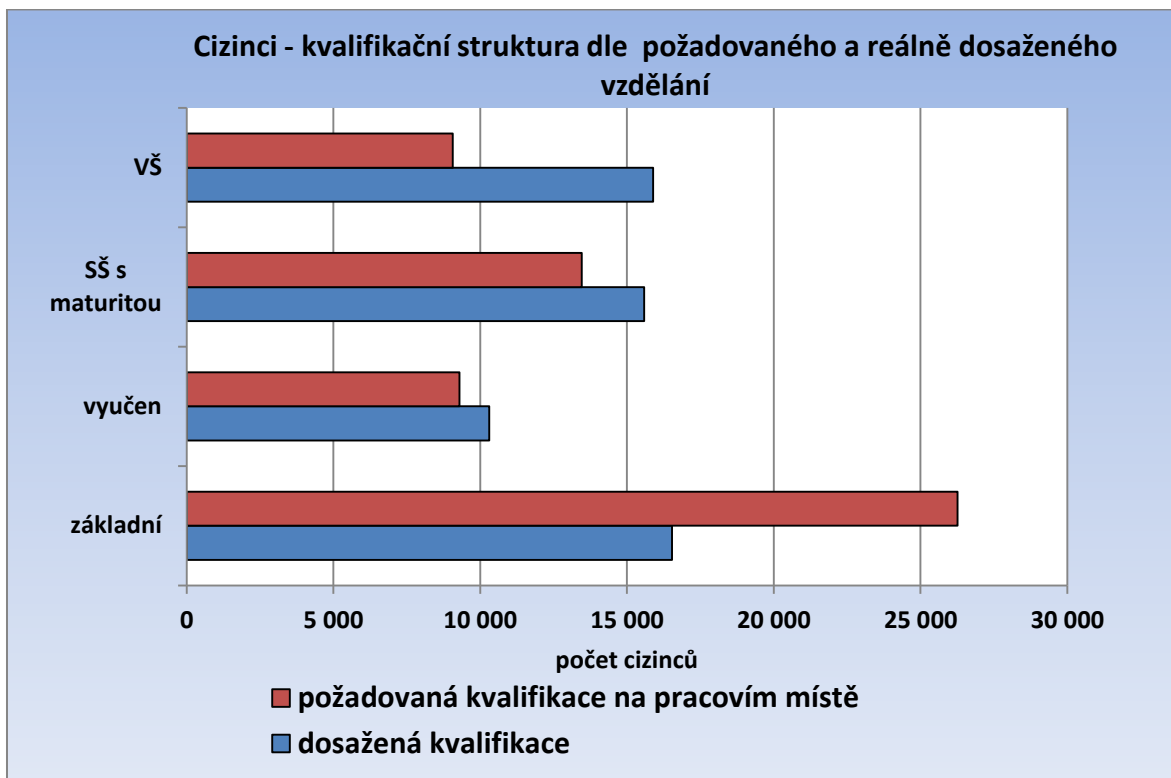
Téměř dvě třetiny všech cizinců působících v kraji jsou koncentrovány do krajského města. Zahraniční zaměstnanost je v současné době v Jihomoravském kraji relativně vysoká především díky vysokému počtu zde pracujících občanů Slovenska, kteří zde pracují téměř ve všech odvětvích národního hospodářství. Je to dáno jak geografickou blízkostí Slovenska, tak tím, že v Brně Slováci často zůstávají pracovat po ukončení studia. Brno navíc nabízí velký počet pracovních příležitostí v nadnárodních společnostech, které sem umístily svá mezinárodní centra a požadují kvalifikovanou a hlavně dobře jazykově vybavenou pracovní sílu. Na tyto pozice pak směřují jak cizinci ze západní Evropy, tak i kvalifikovaná pracovní síla ze třetích zemí.

Ve venkovských okresech kraje je zastoupení cizinců výrazně nižší, ačkoli postupně se jejich podíl zvyšuje. Rozdílná je i jejich struktura. Zatímco v Brně převažují cizinci na pracovních místech vyžadujících maturitní a vysokoškolské vzdělání (pracovní pozice pro vysokoškolsky v současnosti tvoří pětinu všech míst obsazených cizinci v Brně), ve venkovských okresech převažují naopak místa pro vyučené či nekvalifikované (4/5 míst). Cizinci zde pracují nejčastěji v dělnických profesích ve zpracovatelském průmyslu a ve stavebnictví a často také jako sezónní dělníci v zemědělství. Řada cizinců však pracuje na méně kvalifikovaných pozicích, než jaké je jejich skutečně dosažené vzdělání, reálná kvalifikační struktura cizinců je tedy lepší (v Brně městě má např. vysokoškolské vzdělání 35% cizinců). Jak výrazné jsou disproporce mezi kvalifikační strukturou míst v Brně a ve venkovských okresech a mezi kvalifikační strukturou míst a skutečnou kvalifikací cizinců ukazují následující grafy.

Obr. 35: Kvalifikační pracovních míst obsazených cizinci v Brně-městě a ve venkovských okresech Jihomoravského kraje k 31. 12. 2018

Pramen: MPSV ČR, 2018

Obr. 36: Kvalifikační struktura cizinců v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2018 podle požadované kvalifikace na pracovních místě a cizincem skutečně dosaženého stupně kvalifikace.

Pramen: MPSV ČR, 2018

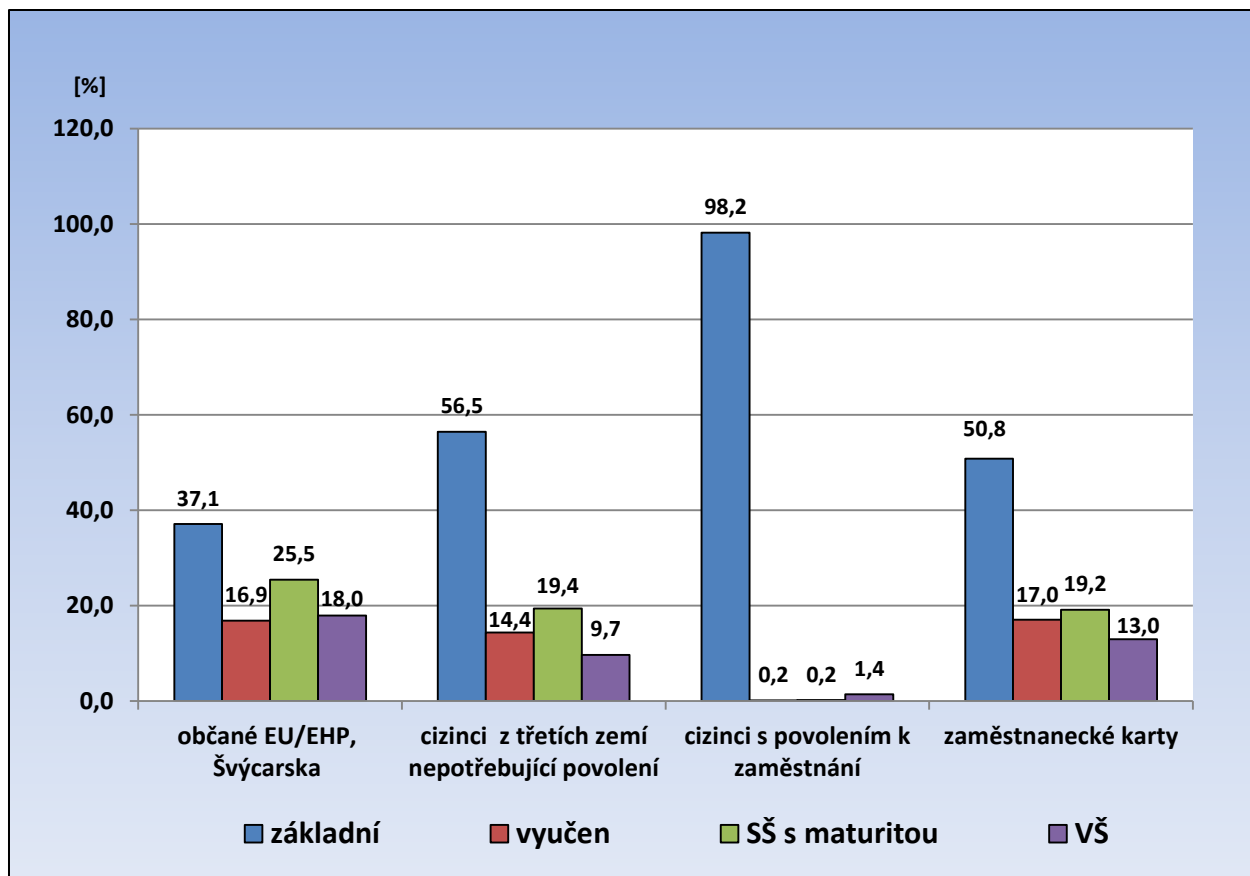

Kvalifikační struktura cizinců je v současné době poměrně vyrovnaná, 28 % cizinců má základní vzdělání, 17 % jsou vyučení, maturitní vzdělání má 26 % a 27% vzdělání vysokoškolské. **Z hlediska nároků na pracovní sílu** však již opět v současné době **dominuje poptávka po méně kvalifikované pracovní síle**. Téměř polovina pracovních míst v současné době obsazených cizinci (44,4%) nevyžaduje kvalifikaci.

Rozdíly v kvalifikační struktuře cizinců jsou však jak regionální, jak již bylo uvedeno výše, tak z hlediska typu registrace. Jak je zřejmé z následujícího grafu, **na pracovní povolení sem přichází zejména nekvalifikovaná pracovní síla** (sezónní zemědělství dělníci a málo kvalifikovaní dělníci ve stavebnictví a zpracovatelském průmyslu). **Největší změna v posledních dvou letech nastala ve struktuře skupiny cizinců, kteří mají zaměstnanecké karty**. Vysoká poptávka po pracovní síle, kterou domácí pracovní trh není schopen uspokojit, stupňuje požadavky na import pracovní síly ze zahraničí. Zatímco ještě v roce 2016 využívala zaměstnanecké karty většinou pracovní síla vysoce kvalifikovaná (odborníci v IT, manažeři, učitelé cizích jazyků), v roce 2018 již i v této skupině převládá pracovní síla nekvalifikovaná.

Struktura pracovní síly ze zemí Evropské unie je naopak poměrně vyrovnaná, což je dáno především vysokým zastoupením Slováků, kteří pracují téměř ve všech oborech. Ale oproti předchozím letům začíná i v této skupině převládat nekvalifikovaná pracovní síla.

Výrazně se také v posledních letech mění **struktura cizinců ze třetích zemí**, kteří nepotřebují pracovní povolení. Dříve se jednalo většinou o vysoce kvalifikovanou pracovní sílu (studenti, vědečtí pracovníci), v současnosti zde již převažují cizinci se základním vzděláním, neboť mnoho cizinců, kteří sem přišli pracovat na dělnické pozice na pracovní povolení, již získalo trvalý pobyt.

Obr. 36: Kvalifikační struktura pracovních míst obsazených cizinci k 31. 12. 2018 dle typu registrace

Pramen: MPSV ČR, 2018

Z hlediska národnostního jednoznačně převažují občané Slovenska. Geografická blízkost, neexistence jazykové bariéry a poměrně dobrá dopravní dostupnost umožňují občanům SR uplatnění ve většině oblastí pracovního trhu. Z cizinců registrovaných Úřadem práce v Jihomoravském kraji **Slováci** představují cca 46 %. Druhou nejpočetnější skupinou jsou **Ukrajinci** (cca 17 %), Následují občané **Rumunska** (cca 6,5 %) a **Bulharska** (cca 4,5 %). Pokud zahrneme i cizince působící zde na živnostenská oprávnění, tak pátou nejpočetnější národností budou s 3,5% Vietnamci. (Podíl předchozích skupin přitom zůstává zhruba stejný.) Cizinci ze třetích zemí se koncentrují především do Brna, ve venkovských okresech je (mimo Ukrajinců) jejich počet minimální. Ještě v roce 2014 byla početná skupina pracovníků z Mongolska v okrese Blansko, kteří byli zaměstnání především ve firmě APOS-AUTO s.r.o. Poté, co firma v roce 2015 postupně ukončila svou činnost, se na Blanensku jejich počty sice výrazně snížily, řada z nich však mezitím získala trvalý pobyt a nyní figurují i mezi uchazeči o zaměstnání.

Informační karty - občané EU/EHP a Švýcarska

Ke konci roku 2018 bylo Úřadem práce registrováno v Jihomoravském kraji 41,0 tis. pracovníků ze zemí Evropské unie. Největší podíl na této pracovní síle mají občané

Slovenska (66,4 %). Ti pracují kromě Brna především v příhraničních okresech Břeclav a Hodonín, kde využívají denní dojíždky do zaměstnání, a dále také na území okresu Brno-venkov. Slovenští občané jsou nejčastěji zaměstnáváni jako dělníci ve strojírenství, ve stavebnictví a zemědělství, navíc se - díky neexistenci jazykové bariéry - velmi často uplatňují rovněž v obchodě, službách a zdravotnictví. V Brně však postupně roste podíl vysoce kvalifikované pracovní síly ze Slovenska, což je spojeno jak s vysokým počtem slovenských studentů na vysokých školách v Brně, kteří zde často po ukončení studia zůstávají a hledají si zaměstnání (typicky lékaři), tak s rozmachem zaměstnavatelů poskytujících služby v oblasti IT, kteří stále kvalifikovanou pracovní sílu hledají.

Cizinci z ostatních zemí Evropské unie jsou koncentrováni především do Brna; jedná se jak o méně kvalifikovanou pracovní sílu, tak i o vysoce kvalifikovanou pracovní sílu (programátoři, analytici a pracovníci operačních systémů, ale také učitele jazyků, obchodní zástupci či vedoucí a řídicí pracovníci). Největšími zaměstnavateli těchto cizinců jsou firmy IBM, Red Hat Czech a AT&T.

Počet v kraji registrovaných zahraničních pracovníků ze zemí EU/EHP sice v důsledku krize v první polovině roku 2009 mírně poklesl (uvolňování byli zejména agenturní pracovníci v dělnických profesích), od druhé poloviny roku 2009 však již jejich počet začal opět růst a již na konci roku 2010 byl vyšší než před počátkem krize. Nyní je jejich počet oproti roku 2008 téměř trojnásobný. Po Slovácích jsou nejpočetněji zastoupeni občané Rumunska (9,3 %), Bulharska (6,4 %), Polska (4,5 %) a Maďarska (4,4 %).

Informační karty cizinců třetích zemí dle § 98 Zákona o zaměstnanosti

Cizinci ze třetích zemí, kteří působí v ČR na základě zvláštních předpisů (cizinci s povolením k trvalému pobytu, vědečtí pracovníci, stáže, rodinní příslušníci občana EU apod.), jsou úřady práce také pouze registrováni a nepotřebují pracovní povolení. Jejich počet i význam na pracovním trhu rychle roste. Zejména díky poměrně snadnému způsobu získávání trvalého pobytu tak v této skupině cizinců již nepřevládají vysoce kvalifikovaní pracovníci jako v předchozích letech, ale naopak osoby s nízkou kvalifikací, pocházející z východoevropských a asijských zemí. K 31. 12. 2018 bylo touto formou v Jihomoravském kraji evidováno **11 052 cizinců**, tj. o 12% více než v předchozím roce. Více než polovinu těchto cizinců v Jihomoravském kraji představují nyní Ukrajinci (51,1 %), početnějšími skupinami jsou ještě Rusové (11,3 %) a Vietnamci (6,3 %).

Cizinci s povolením (Zaměstnanecké karty, Modré karty a pracovní povolení)

V současné době mohou cizinci třetích zemí využít pro vstup na pracovní trh v ČR tři typy povolení, a to Zaměstnanecké karty, Modré karty a Pracovní povolení vydávaná Úřadem práce. Jejich bližší specifikace je uvedena dále.

K 31. 12. 2018 bylo v Jihomoravském kraji evidováno celkem **7 019** těchto dokladů.

Oproti loňskému roku narostl jejich počet o více než 60%. Tato pracovní síla představuje v současné době **10 % cizinců** pohybující se na trhu práce v kraji, přičemž polovina z nich jsou Ukrajinci (64,4 %). Dále pak jsou nejpočetněji zastoupeni Vietnamci (4,0 %), Rusové (3,7 %), a Indové (3,5 %).

Největší část pracovních povolení a zaměstnaneckých karet je využívána pro méně kvalifikované práce v průmyslové výrobě, stavebnictví a sezónní práce v zemědělství. Jedná se o případy, kdy ÚP není schopen nabídnout a zajistit odpovídající pracovní sílu, a to jak z důvodu objektivního nedostatku volné pracovní síly, tak z důvodů nezájmu ze strany českých uchazečů o zaměstnání (fyzicky náročná a málo placená práce).

Část cizinců z Ukrajiny i dalších východoevropských zemí však působí i **v kvalifikovaných dělnických profesích** (svářeči, zámečníci, brusiči, frézaři, zedníci, tesaři, elektromechanici), které jsou na trhu práce (zejména pokud jde o strojírenské profese) trvale nedostatkové.

Vysokoškolsky kvalifikovaná pracovní síla je soustředěna především do Brna a jejími největšími zaměstnavateli jsou firmy poskytující široké spektrum služeb v oblasti informačních technologií (IBM, Red Hat Czech, AT&T). Důvodem zaměstnávání těchto cizinců je především nedostatečná jazyková vybavenost českých uchazečů, neboť vedle počítačové odbornosti je zde vyžadována výborná znalost minimálně jednoho světového jazyka. Z mimoevropských zemí jsou zde zaměstnání především Indové.

Další cizinci působí v Brně na vysoce kvalifikovaných pozicích především jako manažeři, učitelé cizího jazyka, odborní a pedagogičtí pracovníci na vysokých školách.

Zaměstnanecké karty

V polovině roku 2014 došlo k významné změně v oblasti vydávání pracovních povolení pro cizince. Dne **24. 6. 2014 vstoupila v platnost novela Zákona o pobytu cizinců a Zákona o zaměstnanosti, která zavádí** nový druh povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR – tzv. **zaměstnanecké karty**. Ty spojují do jednoho dokladu pracovní povolení a povolení k pobytu a vydává je Ministerstvo vnitra. Úřad práce k vydání těchto karet vydává závazné stanovisko, posuzující možnost obsazení daného pracovního místa českými uchazeči o zaměstnání. Souhlasné stanovisko je vydáno, když úřad práce není schopen nabídnout zaměstnavateli pracovníky s odpovídající kvalifikací či zdravotním stavem a ochotou pracovat (pracovní místo je na volném trhu práce testováno po dobu 30-ti dnů).

K 31. 12. 2018 evidoval Úřad práce v Jihomoravském kraji **4 483 vydaných zaměstnaneckých karet**, jedná se tak o nejpočetnější skupinu v rámci všech vydaných povolení (podílí se na jejich celkovém počtu 62,6 %).

V kompetenci Úřadu práce nadále zůstává vydávání a prodlužování pracovních povolení pro společníky a členy družstev a **krátkodobých pracovních povolení**. Ta jsou vydávána jednak na sezónní práce, jednak jimi zaměstnavatelé nyní řeší akutní nedostatek pracovní síly, aby překlenuli mezidobí, než získají cizince na zaměstnaneckou kartu.

K 31. 12. 2018 pracovalo v Jihomoravském kraji **2 559 cizinců** na pracovní povolení. Počet cizinců s pracovním povolením oproti minulému roku narostl rovněž o 60%.

Pro vydávání nových povolení platí obdobná kritéria jako u stanovisek k zaměstnaneckým kartám. Prodlužování starších povolení pak je posuzováno zejména s ohledem na dobu, po kterou zde již žadatel žije a s ohledem na rodinné poměry. Někteří cizinci totiž nechtějí žádat o trvalý pobyt, přestože na území ČR již dlouhodobě žijí i se svými rodinami.

Modré karty

Modrá karta vydaná Českou republikou je povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci. Cizinec, který má modrou kartu, je oprávněn:

- pobývat na území České republiky a
- pracovat na pracovním místě, na které byla modrá karta vydána, a případně toto místo za definovaných podmínek změnit.

Modrá karta tedy (obdobně jako zaměstnanecká karta) spojuje povolení k pobytu i povolení k zaměstnání.

Modrá karta se vydává pracovníkům s vyšším odborným nebo vysokoškolským vzděláním, kteří mají pracovní smlouvu nejméně na dobu jednoho roku na zákonem stanovenou týdenní pracovní dobu a sjednanou hrubou měsíční nebo roční mzdu, jejíž výše odpovídá alespoň 1,5 násobku [průměrné hrubé roční mzdy](#) v České republice. Platnost modré karty je na dobu výkonu zaměstnání stanovenou v pracovní smlouvě plus 3 měsíce, nejdéle však na 2 roky.

K 31. 12. 2018 pracovalo v Jihomoravském kraji na modré karty 22 cizinců, z toho 17 v okrese Brno-město.

5 Prognóza vývoje trhu práce na rok 2019

Předpokládaný vývoj na trhu práce v Jihomoravském kraji. Varianty možného vývoje nezaměstnanosti

V nadcházejícím roce 2019 očekáváme, že nezaměstnanost v Jihomoravském kraji bude víceméně stagnovat (s obvyklými sezónními výkyvy). Vývoj české ekonomiky naznačuje, že růst již dosáhl vrcholu a ekonomika bude zpomalovat. Vlivy celosvětové pak je velmi obtížné odhadovat, lze však očekávat, že např. důsledky brexitu budou pro vývoj ekonomiky spíše negativní.

Zaměstnavatelé stále obtížněji hledají vhodné zaměstnance. Nejedná se přitom již jen o technické profese, ale i o zcela běžné pozice. V některých regionech (např. Vyškovsko) již je nezaměstnanost na hranici přirozené míry nezaměstnanosti, avšak i v regionech s nezaměstnaností vyšší se zaměstnavatelé potýkají s nedostatkem vhodné pracovní síly. Uchazeči vedeni v evidenci ÚP velmi často nesplňují požadavky zaměstnavatelů nejen po stránce kvalifikační, ale i z hlediska pracovní morálky, flexibility či ochoty pracovat za nabízenou mzdu. Zaměstnavatelé proto situaci řeší importem pracovní síly ze zahraničí (především z Ukrajiny).

Poptávka po pracovní síle sice stále roste, avšak do značné míry se jedná o růst „optický“, daný právě navyšováním počtu pracovních míst spojených se zaměstnáváním cizinců. Vzhledem k složitým a zdoluhavým administrativním procesům při vyřizování zaměstnaneckých karet rostou počty evidovaných tzv. „volných“ pracovních míst, přestože reálně tato místa již českým uchazečům o zaměstnání nabízet nelze.

Přes celkový růst zaměstnanosti lze tedy očekávat, že úbytek uchazečů z evidence ÚP již nebude tak rychlý, jako v předchozím období. Na regionálním trhu práce zůstávají vymezeny věkové, vzdělanostní i profesní skupiny osob, u nichž je šance získat práci ztížena z objektivních důvodů (uchazeči starší 50-ti let, osoby pečující o děti do 15 let věku, občané zdravotně postižení). K nejobtížněji uplatnitelným skupinám uchazečů pak patří zejména nekvalifikovaní a dlouhodobě nezaměstnaní uchazeči, u nichž jednak došlo ke ztrátě pracovních návyků a jednak dosažitelný pracovní výdělek není pro ně dostatečně motivující v poměru k pobíraným sociálním dávkám, případně jsou navíc zatíženi exekucemi a o legální pracovní příjmy proto nemají zájem. Bez intenzivní podpory Úřadu práce v rámci aktivní politiky zaměstnanosti jsou tyto osoby na volném trhu práce prakticky neuplatnitelné.

Nárůst počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání, k němuž dochází na počátku roku, vystřídá v jarních měsících opět pokles nezaměstnanosti spojený

s nástupem sezónních prací v zemědělství, stavebnictví a cestovním ruchu. K největšímu poklesu dojde zejména v jižních okresech kraje (Hodonín, Znojmo, Břeclav), pro které je výrazný sezónní vývoj zaměstnanosti typický. Odhadujeme, že v průběhu 1. pololetí 2019 by se počet nezaměstnaných evidovaných na kontaktních pracovištích Úřadu práce v kraji mohl snížit o 2-3 tis. osob. Dále předpokládáme, že v závěru roku nezaměstnanost v kraji opět mírně poroste (vlivem postupného ukončování sezónních prací), v důsledku čehož by se výsledný počet registrovaných nezaměstnaných v Jihomoravském kraji mohl k 31. 12. 2019 pohybovat v rozmezí okolo 30-32 tis. osob. Roční průměr podílu nezaměstnaných osob by se mohl pohybovat v rozmezí 3,8 - 4,0 %.

6 Realizace aktivní politiky zaměstnanosti v roce 2018

Na aktivní politiku zaměstnanosti bylo v roce 2018 vynaloženo celkem 470,3 mil Kč, z toho v rámci národní APZ **100,8 mil. Kč** a z prostředků ESF-OPZ **369,5 mil Kč**. Z celkového objemu prostředků vyčleněných na APZ (ze schváleného rozpočtu na rok 2018) tak bylo vyčerpáno cca 84,7 %.

Realizace aktivní politiky zaměstnanosti byla v roce 2018 ve všech okresech Jihomoravského kraje prováděna v souladu s Instrukcí MPSV 2/2018 a Směrnicí GŘ 1/2015, resp. 10/2018 *Postup Úřadu práce ČR při realizaci nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti* v platném znění. Na základě této metodiky byly příspěvky z APZ podpořeny přednostně kategorie uchazečů o zaměstnání znevýhodněných na trhu práce: dlouhodobě evidovaní uchazeči, uchazeči do 25 let a nad 50 let věku, ženy vracející se na trh práce po rodičovské dovolené, osoby pečující o děti do 10 let věku, osoby se zdravotním postižením a uchazeči, kterým je třeba věnovat zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání. Z nástrojů APZ byly nejvíce využívány veřejně prospěšné práce a společensky účelná pracovní místa s příspěvkem na vyhrazení, u kterých byla preferována místa s perspektivou trvalého umístění. Oba tyto nástroje byly vytvářeny převážně v rámci NIP Nové pracovní příležitosti SÚPM a Nové pracovní příležitosti VPP, financovány byly především v rámci OP Z, méně pak s využitím rozpočtu národních prostředků na APZ. V oblasti podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením bylo preferováno jejich umísťování na otevřeném trhu práce, v odůvodněných případech byl poskytnut příspěvek na zřízení pracovního místa pro OZP. Při poskytování příspěvků na podporu zaměstnávání OZP byla preferována podpora vzniku nových pracovních míst.

V rámci aktivní politiky zaměstnanosti bylo v Jihomoravském kraji v roce 2018 vytvořeno celkem 2 852 pracovních míst (z toho 1 337 VPP, 1 297 SÚPM a 218 SÚPM-SVČ) a na tato místa bylo **umístěno 2 899 uchazečů** o zaměstnání.

Dále bylo v rámci APZ nově zřízeno 16 pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením. Celkem **2 037 osob bylo zařazeno do rekvalifikací**.

Počet vytvořených pracovních míst klesl oproti předcházejícímu roku zhruba o třetinu, což je dáno zlepšující se situací na trhu práce a tudíž i objemem finančních prostředků vyčleněných na APZ v roce 2018. Počet uchazečů zařazených do rekvalifikací však naopak oproti předchozímu roku vzrostl o cca 12%. Potenciál volné pracovní síly s kvalifikací požadovanou trhem práce je prakticky vyčerpán, změna či rozšíření kvalifikace je tedy jednou z mála možností jak sladit požadavky trhu práce s nabídkou pracovní síly, která je v evidenci ÚP.

Intenzita a struktura využití nástrojů APZ v jednotlivých okresech závisí jak na úrovni nezaměstnanosti, tak na charakteru území. V okresech s vysokou úrovní nezaměstnanosti je intenzivnější tvorba pracovních míst, v okresech s nezaměstnaností nízkou jsou naopak využívány především rekvalifikace. Pokud se jedná o samotná pracovní místa, tak v odlehlejších venkovských regionech dlouhodobě převažuje tvorba míst v rámci VPP a žádostí zaměstnavatelů o vytváření SÚPM je méně. Naopak v krajském městě a jeho zázemí převažuje využívání SÚPM vyhrazených, o vytváření

VPP je zde ze strany starostů zájem nižší. Intenzitu využití vybraných nástrojů v jednotlivých okresech znázorňuje obr. č. 38.

Tab. 20: Počet osob podpořených nástroji APZ v roce 2018 (nově od počátku roku)

2018	Veřejně prospěšné práce	Společensky účelná pracovní místa	Rekvalifikace	Ostatní nástroje	Celkem
Blansko	103	103	196	55	457
Brno-město	410	395	532	65	1 402
Brno-venkov	144	206	417	46	813
Břeclav	169	136	157	23	485
Hodonín	237	328	374	100	1 039
Vyškov	55	134	207	62	458
Znojmo	282	197	154	188	821
Jihomoravský kraj	1 400	1 499	2 037	539	5 475

Pramen: Statistiky OKpráce, 2018

Tab. 21: Počet vytvořených pracovních míst v roce 2018 (nově od počátku roku)

	Veřejně prospěšné práce	Společensky účelná pracovní místa				Zřízení pracovního místa pro OZP
		vyhrazená (národní +NIP)	RIP - Záruky pro mladé	RIP ostatní	SVČ	
Blansko	109	36	25	32	11	0
Brno-město	382	209	72	74	39	8
Brno-venkov	132	124	33	23	25	3
Břeclav	169	65	14	15	40	1
Hodonín	234	185	48	49	67	4
Vyškov	54	67	14	42	11	0
Znojmo	257	59	49	62	25	0
Jihomoravský kraj	1 337	745	255	297	218	16

Pramen: Statistiky OKpráce, 2018

Tab. 24: Ostatní nástroje - počet podpořených míst / osob

2018	Příspěvek na provoz pracovního místa pro OZP a OZP-SVČ	regionální mobilita		Poradenství RIP	Překlenovací příspěvek
		příspěvek na dojížděku	příspěvek na stěhování		
Blansko	1	38	0	15	1
Brno-město	3	12	0	49	1
Brno-venkov	0	30	0	16	0
Břeclav	4	9	0	10	0
Hodonín	0	72	4	20	4
Vyškov	0	37	0	24	1
Znojmo	0	16	0	168	4
Jihomoravský kraj	8	214	4	302	11

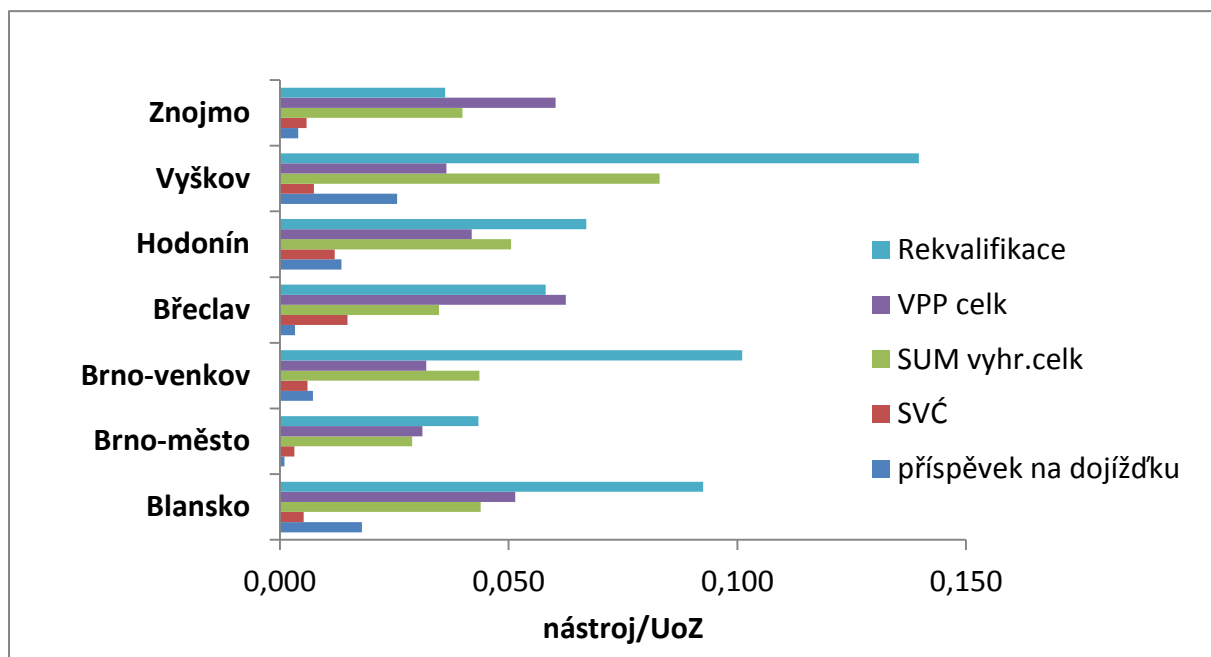
Pramen: Statistiky OKpráce, 2018

Tab. 25: Intenzita využití vybraných nástrojů APZ v roce 2018

	průměrný počet UoZ	Počet UoZ na vytvořené místo/nástroj				
		VPP	SUPM vyhrazená	SVČ	Rekvalifikace	příspěvek na dojížděku
Blansko	2 118	19	23	193	11	56
Brno-město	12 260	32	35	314	23	1022
Brno-venkov	4 126	31	23	165	10	138
Břeclav	2 703	16	29	68	17	300
Hodonín	5 581	24	20	83	15	74
Vyškov	1 482	27	12	135	7	39
Znojmo	4 261	17	25	170	28	251
Jihomoravský kraj	32 532	24	25	149	16	149

Pramen: Statistiky OKpráce, 2018

Z tabulky plyne, že ve vztahu k průměrnému počtu evidovaných uchazečů byly např. v okrese Vyškov velmi intenzivně využívány rekvalifikace. Byl zde do nich zařazen v průměru každý sedmý uchazeč, zatímco v okrese Znojmo to byl jen jeden z 28 uchazečů. Veřejně prospěšné práce byly naopak nejvíce využívány v okresech Břeclav a Znojmo.

Obr. 38: Intenzita využití vybraných nástrojů APZ v roce 2018 v jednotlivých okresech
(počet využitých nástrojů na roční průměrný počet uchazečů)

Od 1. 2. 2017 spolu s účinností novely zákona o pomoci v hmotné nouzi byla zintenzivněna a nově upravena **veřejná služba** jako opatření, jehož cílem je motivovat dlouhodobě nezaměstnané, kteří pobírají dávky hmotné nouze, k práci. V kraji je průběžně nabízeno okolo tisíce míst, obsazena je však jen zhruba třetina.

6.1 Realizace jednotlivých nástrojů APZ v roce 2018

- **Veřejně prospěšné práce**

Celkem bylo v rámci VPP **vytvořeno 1 337 pracovních míst**, nejvíce v okresech Brno-město (382 míst), Znojmo (257) a Hodonín (234 míst), na které bylo **umístěno celkem 1 400 uchazečů**. Ve srovnání s rokem 2017 klesl počet vytvořených míst o 607 tj. o 31,2%, počet umístěných uchazečů pak klesl o 544.

V rámci projektu *Nové pracovní příležitosti VPP* bylo vytvořeno 724 pracovních míst, výše nákladů činila **97 182 433 Kč**. **Z národních zdrojů** bylo podpořeno 613 míst, výše nákladů činila **70 701 491 Kč**.

Nástroj veřejně prospěšné práce je využíván především pro časově omezené umísťování dlouhodobě evidovaných uchazečů o zaměstnání s nižší kvalifikací, u kterých je důležitá obnova pracovních návyků. VPP jsou vytvářeny ve spolupráci s městskými a obecními úřady, také v neziskové sféře a charitativních organizacích, zájem o vytváření VPP mají i základní a mateřské školy jako příspěvkové organizace měst a obcí. Následně je podporován i postup uchazeče mezi nástroji VPP a SÚPM, aby došlo k podpoře plynulého začlenění uchazeče na trh práce s perspektivou trvalého pracovního uplatnění. Počty vytvářených VPP jsou podmíněny zájmem obcí tato místa zřizovat. Ve větších městech je dlouhodobě zájem o něco nižší než v menších obcích, ale i ve městě Brně se počty umísťovaných uchazečů v posledních letech zvýšily. Nejvíce míst je vytvářeno v největší městské části Brno - střed. V menších obcích je o tento nástroj mezi starosty stále velký zájem, obce využívají VPP především na úklid a údržbu veřejných prostranství a údržbu zeleně. Na tento nástroj jsou umísťováni výhradně uchazeči evidovaní déle než 12 měsíců, upřednostňováni jsou klienti v hmotné nouzi, opakované umísťování je povolováno výjimečně, pouze u klientů ohrožených sociálním vyloučením. Nedaří se však plně obsazovat všechna vytvořená místa, protože řada klientů v HN nemá zájem o VPP z obavy ze ztráty nároku na dávky v HN a následného poklesu příjmů.

Realizace v jednotlivých okresech:

Blansko:

V roce 2018 bylo vytvořeno **109 pracovních míst**, na která bylo umístěno 103 uchazečů o zaměstnání. Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst jen o 10% a umístěných uchazečů pouze o 5%, což je nemenší pokles v kraji. V tomto okrese však počet vytvořených VPP výrazně klesl již v minulém roce.

Vytváření a zejména obsazování vytvořených míst na VPP vhodnými uchazeči bylo v roce 2018 ovlivněno ještě výrazněji než v rocích předcházejících příznivou situací na trhu práce, poklesem podílu nezaměstnaných osob pod „zdravé“ hodnoty i počtem nabízených volných pracovních míst. Ze strany starostů měst a obcí byly mnohdy v žádostech uváděny nereálné počty na vytvoření míst. Úřad práce se v souladu se situací na regionálním trhu práce a strategiemi snažil vytváření míst korigovat a následně vytvořená místa obsazovat především uchazeči na hmotné nouzi nebo dlouhodobě evidovanými uchazeči. Tato snaha mnohdy narážela na nepochopení ze strany smluvního partnera. Obce nejsou v mnoha případech ochotny zaměstnávat uchazeče, u kterých ÚP potřebuje

obnovit pracovní návyky a vrátit je zpět na otevřený trh práce. Stále se nedaří zabránit fenoménu opakovaného umísťování stejných uchazečů u stejných zaměstnavatelů.

Výše čerpání finančních prostředků u OP Z (NoPP VPP) byla ovlivněna ukončením aktivit k 30.11.2018, zvýšenou nemocností pracovníků umístěných na VPP a dlouhodobým neobsazením některých vytvořených míst z důvodu nedostatku vhodných uchazečů.

Brno-město:

V roce 2018 bylo vytvořeno **382 pracovních míst**, na která bylo **umístěno 410 uchazečů** o zaměstnání. Ve srovnání s předchozím rokem **klesl počet** vytvořených míst i umístěných uchazečů **o cca 30%**.

V podmínkách města Brna je nástroj VPP nezastupitelnou a často jedinou možností uplatnění pro klienty pocházející ze sociálně vyloučených lokalit, kterých je v Brně nejvíce z celého kraje. Největší počty míst jsou vytvářeny v městské části Brno – střed a Brno – sever, kde jsou nejvíce zastoupené sociálně vyloučené lokality, a v Zoologické zahradě Brno. VPP jsou využívány především na úklid a údržbu veřejných prostranství a údržbu zeleně. Nedaří se však plně obsazovat všechna vytvořená místa, protože řada klientů v HN nemá zájem o VPP z obavy ze ztráty nároku na dávky v HN a následného poklesu příjmů.

Brno-venkov:

V roce 2018 bylo vytvořeno **132 pracovních míst**, na která bylo umístěno 144 uchazečů o zaměstnání. Ve srovnání s předchozím rokem **klesl počet** vytvořených míst **o 25%** a počet umístěných uchazečů o cca 18 %.

V průběhu roku 2018 probíhala realizace VPP plynule bez výrazných problémů. Stále klesající nezaměstnanost se projevila na počtu uchazečů o zaměstnání umístěných na veřejně prospěšné práce. Příspěvek z tohoto nástroje byl využíván nejvíce obcemi na úklid a údržbu veřejných prostranství.

Břeclav:

V roce 2018 bylo vytvořeno **169 pracovních míst**, na která bylo umístěno 169 uchazečů o zaměstnání. Ve srovnání s předchozím rokem **klesl počet** vytvořených míst **o 20%** a počet umístěných uchazečů o 26 %.

Příspěvky na vytvoření pracovních příležitostí v rámci VPP byly ve většině případů poskytovány obcím a městům na pracovní pozice „Dělník na úklid a údržbu obce, města“.

Již po několik let se daří udržovat spolupráci také se státním podnikem - Lesy ČR, s.p., uchazeči jsou umísťováni na pozice „Lesní dělník“.

Opakovaně byl podpořen uchazeč, který tzv. postoupil z VPP na SÚPM jako asistent prevence kriminality.

Hodonín:

V roce 2018 bylo vytvořeno **234 pracovních míst**, na která bylo umístěno 237 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst a umístěných uchazečů o cca o 37%.**

V roce 2018 byly veřejně prospěšné práce výrazně ovlivněny zpřísněním podmínek pro umístění opakovaně podpořených uchazečů o zaměstnání v minulých letech. V mnoha případech tak došlo k přerušení zacyklení uchazečů v rámci VPP, hlavně ve větších obcích a městech, kde byl možný výběr jiných vhodných uchazečů o zaměstnání. U menších obcí došlo k navýšení fluktuace u pracovních míst z důvodu nespolehlivosti vybraných uchazečů na pracovní místa VPP dříve obsazovaná opakovaně stejnými pracovníky.

Spolehlivé uchazeče o zaměstnání, které obce cyklicky umísťovaly v rámci schvalovaných pracovních míst VPP, zaměstnaly obce na vlastní náklady, i když se jednalo spíše o jednotlivce než skupiny.

Vyškov:

V roce 2018 bylo vytvořeno **54 pracovních míst**, na která bylo umístěno 55 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst i počet umístěných uchazečů o 60%.**

Realizátorem většiny VPP byly tradičně obce, v menším měřítku vytvářely VPP technické služby měst, či jiné subjekty.

Podpořeny byly zejména osoby s kumulací hendikepů, které měly problém dlouhodobě se uplatnit na trhu práce. Obecně s tímto nástrojem APZ nebyly ve sledovaném období výraznější problémy, jelikož jde o stabilizovaný nástroj, kde nedochází k metodickým změnám.

Znojmo:

V roce 2018 bylo vytvořeno **257 pracovních míst**, na která bylo umístěno 282 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst o 33% a počet umístěných uchazečů o cca o 27%.**

(Počet vytvořených míst vzrostl o 3, počet umístěných uchazečů klesl o 15, tj. o 3,8%)

Zájem o vytváření míst na veřejně prospěšné práce v okrese Znojmo je trvale vysoký. Zájem o vytváření míst na VPP byl hlavně ze strany obecních úřadů. Ne vždy však mohly být požadavky na počet pracovních míst uspokojeny z důvodu stanovených kritérií. Spolupráce s obecními úřady a komunikace se starosty je však na velmi dobré úrovni.

- **Společensky účelná pracovní místa vyhrazená u zaměstnavatele**

Celkem bylo v kraji v roce 2018 vytvořeno **1 297** společensky účelných pracovních míst vyhrazených a na tato místa **umístěno 1 282 uchazečů**. Ve srovnání s rokem 2017 klesl celkový počet vytvořených míst o 737, tj. o 36 %.

V rámci projektu NIP - Nové pracovní příležitosti SÚPM bylo vytvořeno **636** pracovních míst, výše nákladů činila **57 564 125 Kč**. **Z národních zdrojů** bylo podpořeno **109** míst, výše nákladů činila **15 207 097 Kč**.

V rámci Regionálních individuálních projektů ESF bylo vytvořeno **552 míst** a umístěno 532 uchazečů, z toho 255 míst bylo v rámci projektu „Záruky pro mladé“. **Jednotlivé projekty včetně vynaložených finančních prostředků jsou detailně popsány v kapitole projekty ESF.**

Nástroj společensky účelné pracovní místo je využíván pro umístění uchazečů, jejichž uplatnění nelze zajistit jiným způsobem. Preferována jsou místa umožňující získání nových odborných kompetencí pro další uplatnění na trhu práce. Prioritně byli zařazováni uchazeči o zaměstnání s kumulovanými handicapami. Zájem o využívání tohoto nástroje je především ze strany menších a středních firem, žádosti podávají více firmy podnikající v oblasti služeb a obchodu, méně výrobní podniky. Zájem zaměstnavatelů o využití příspěvku na SÚPM vzhledem k situaci na trhu práce, klesající nezaměstnanosti a nedostatku vhodných uchazečů v průběhu roku 2018 výrazně poklesl.

V rámci projektu NIP a národní APZ bylo v roce 2018 nejvíce míst vytvořeno v okresech Brno – město (209 míst) a Hodonín (185 míst), zároveň však v těchto okresech došlo (společně se Znojmem) k největšímu meziročnímu poklesu vytvářených míst (Brno-město o 53%, Znojmo - 47 %, Hodonín - 43%)

Realizace v jednotlivých okresech (NIP + národní APZ):

Blansko:

V roce 2018 bylo vytvořeno **36 pracovních míst**, na která bylo umístěno 35 uchazečů o zaměstnání. Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst o 13, tj. o 26%.

K podstatnému snížení počtu vytvářených míst došlo díky ekonomickému růstu a klesajícímu podílu nezaměstnaných osob již v roce 2017 a v roce 2018 tento trend pokračoval. Zaměstnavatelé se potýkají spíše s nedostatkem (zejména kvalifikované) pracovní síly.

Brno-město:

V roce 2018 bylo vytvořeno **209 pracovních míst**, na která bylo umístěno 208 uchazečů o zaměstnání. Oproti roku 2017 **klesl počet vytvořených míst** o 237, tj. **o 53 %**, jedná se o největší absolutní i relativní pokles v rámci kraje.

V okrese Brno-město je počet vytvářených SÚPM vyhrazených dlouhodobě nejvyšší ze všech okresů kraje, což je dáno jak počtem uchazečů o zaměstnání, tak specifickými podmínkami velkoměsta, ve kterých se tento nástroj osvědčuje jako neúčinnější forma aktivizace uchazečů. V roce 2018 bylo velmi dbáno na prioritní zařazování uchazečů

dlouhodobě nezaměstnaných či s kumulovanými handicapami, zejména z kategorií 55+ , evidence nad 24 měsíců a rodiče po rodičovské dovolené.

Brno-venkov:

V roce 2018 bylo vytvořeno **112 pracovních míst**, na která bylo umístěno 123 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst o 38, tj. o 24 %.**

Díky stále klesající nezaměstnanosti klesal i počet podaných žádostí, pokles však nebyl již tak razantní jako v roce 2017. Přestože bylo podpořeno méně uchazečů o zaměstnání celková suma vyplacena v roce 2018 byla srovnatelná s rokem předchozím.

Břeclav:

V roce 2018 bylo vytvořeno **65 pracovních míst**, na která bylo umístěno 67 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst pouze o 16, tj. o 20 %**

Díky velmi nízké nezaměstnanosti zůstávaly v evidenci uchazečů zejména osoby s kumulací několika hendikepů (nejvíce dlouhodobá nezaměstnanost, zdravotní stav, péče o dítě apod.), o které však zaměstnavatelé jevíli minimální zájem. I přes maximální snahu a úzkou spolupráci oddělení trhu práce s oddělením zprostředkování při komunikaci se zaměstnavateli, se z velké většiny nedařilo tyto uchazeče na trhu práce uplatnit.

Nejčastěji podporovanými uchazeči byli uchazeči s dlouhodobou evidencí, případně rodiče pečující o malé děti nebo osoby se zdravotním omezením. Uchazeči nad 50 let a absolventi škol bez praxe byli umísťováni v rámci projektů RIP. Realizace RIP nejvíce ovlivnila počet přijatých a vyřizovaných žádostí o příspěvek na „standardní SÚPM“ v rámci národních projektů – přednostně byli vhodní uchazeči zařazováni do individuálních projektů (RIP).

Hodonín:

V roce 2018 bylo vytvořeno **185 pracovních míst**, na která bylo umístěno 187 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst o 142, tj. o 43 %**, což je po okresech Brno-město a Znojmo třetí největší pokles v kraji.

Vedle klesající nezaměstnanosti byl pokles počtu vytvořených míst zapříčiněn zejména končícím projektem NoPP SÚPM a s tím související kratší dobou poskytování příspěvku a minimalizací výše závazků v rámci finančních zdrojů z národní APZ.

Vytvářena byla zejména pracovní místa, která umožnila trvalé nebo dlouhodobější zaměstnání pro uchazeče, kterým nelze zajistit jiným způsobem pracovní uplatnění. Vznikly pracovní příležitosti zejména pro uchazeče, kteří jsou v evidenci ÚP déle než 12 měsíců, uchazeče do 30-ti let věku a starších 50 let.

Vyškov:

V roce 2018 bylo vytvořeno **67 pracovních míst**, na která bylo umístěno 67 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst o 17, tj. o 20 %.**

I přes klesající míru nezaměstnanosti bylo v roce 2018 podáno 70 žádostí. Zpravidla se jednalo o uchazeče s kumulací hendikepů. Mírný pokles počtu podaných žádostí oproti loňskému roku opět ovlivnila nízká míra nezaměstnanosti a také čerpání příspěvků v rámci regionálních projektů, o něž je mezi zaměstnavateli velký zájem.

Znojmo:

V roce 2018 bylo vytvořeno **59 pracovních míst**, na která bylo umístěno 62 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst o 53, tj. o 47 %**, což je po okrese Brno-město druhý největší pokles v kraji.

Ve druhé polovině roku 2018 realizaci nástroje ovlivnila skutečnost, že projekt Nové pracovní příležitosti-SÚPM končil k datu 31.10.2018 a ze strany zaměstnavatelů nebyl zájem o poskytování příspěvků na zkrácená období.

Čerpání národních prostředků pro nástroj SÚPM vyhrazená probíhalo pouze v rovině zajištění odborné praxe pro absolventy v organizačních složkách státu a státních příspěvkových organizacích.

Finančně zajímavější byly pro zaměstnavatele i nadále příspěvky poskytované prostřednictvím RIP – Záruky pro mladé v JmK, 50 PLUS v JmK, ŽIVOT BEZ BARIÉR v JmK a Šance pro rodiče v JmK..

- **Společensky účelná pracovní místa zřízená zaměstnavatelem**

Zřízená společensky účelná pracovní místa jsou nástrojem, kterého zaměstnavatelé příliš často nevyužívají. Zaměstnavatelé raději volí bezpečnější formu příspěvku, a to příspěvku do mzdy (SÚPM vyhrazená). Vzhledem k tomu, že výše příspěvku na mzdové náklady je srovnatelná s výší příspěvku na zřízení, mnohdy i vyšší, není tento nástroj využíván a zaměstnavatelé nová místa nezřizují, pouze navyšují počty stávajících profesí.

V roce 2018 nebyl tento nástroj v kraji využit.

- **Společensky účelná pracovní místa zřízená za účelem zahájení samostatné výdělečné činnosti**

V roce 2018 bylo **nově zřízeno 218 pracovních míst**. Ve srovnání s rokem 2017 klesl počet vytvořených míst o 31, tj. o 12 %.

Náklady na SÚPM-SVČ byly hrazeny **pouze z národních prostředků** a činily za rok 2018 celkem **8 909 477 Kč**

Příspěvky z APZ na zahájení samostatné výdělečné činnosti (SÚPM – SVČ) slouží uchazečům k částečnému krytí nákladů potřebných k zahájení podnikání. Jedná se o významnou pomoc v případech, kdy pro uchazeče není na trhu práce vhodné volné místo, ale jeho kvalifikace umožňuje, aby si své budoucí pracovní místo vytvořil sám. Z hlediska oblastí činností se zájem o zahájení SVČ s pomocí příspěvku od Úřadu práce se ve srovnání s rokem 2017 příliš nezměnil. Nejčastěji uchazeči směřují svoji činnost do oblasti služeb (zejména osobní služby, např. kosmetika, manikúra, pedikúra, modeláž nehtů), o něco méně do oblasti řemesel. I přes pečlivé posuzování podnikatelských záměrů je někdy při průběžných kontrolách zjišťováno porušení dohod, zejména nenahlášení změny provozovny, nenahlášené předčasné ukončení činnosti, čerpání příspěvku v rozporu se schválenými nákladovými položkami.

V rámci tvorby pracovních míst se jedná o jediný nástroj, u kterého v roce 2018 nedošlo k plošnému propadu. V rámci kraje sice celkový počet vytvořených míst klesl, avšak k poklesu došlo jen ve třech okresech (Hodonín, Znojmo, Blansko). Ve zbývajících okresech počet stagnoval či dokonce vzrostl.

Realizace v jednotlivých okresech:

Blansko:

V roce 2018 bylo vytvořeno **11 pracovních míst**. Ve srovnání s předchozím rokem **klesl počet** vytvořených míst o 4 tj. o 27 %.

V uplynulém roce nadále pokračoval pokles počtu uzavřených dohod u tohoto nástroje. Hlavním důvodem je pokles podílu nezaměstnaných osob a následná struktura uchazečů v evidenci ÚP. Dlouhodobě evidovaní uchazeči nemají odvahu změnit svou situaci na trhu práce tím, že začnou samostatně podnikat. Poptávka zejména po službách všeho druhu (především řemeslných) by byla, podmínkou pro životaschopnost podnikatelských záměrů však jsou znalosti, zkušenosti a dostatečné finanční zázemí. Zejména poslední podmínka je problém. Definitivně byl zřejmě ukončen rozvoj v oblasti pohostinství, který v minulosti byl poměrně častým oborem začínajícího podnikání.

Brno-město:

V roce 2018 bylo vytvořeno **39 pracovních míst**, tj. naprosto stejný počet jako v předchozím roce.

Zájem o zahájení SVČ s pomocí příspěvku od Úřadu práce stále směřuje nejčastěji do oblasti osobních služeb (kosmetika, manikúra, pedikúra, modeláž nehtů) a obchodu.

Brno-venkov:

V roce 2018 bylo vytvořeno **25 pracovních míst**, tedy o jedno více, než v předchozím roce.

O zahájení SVČ byl přibližně stejný zájem jako v roce 2017. Mezi nejčastěji podporované předměty podnikání patřilo poskytování služeb (kadeřnictví, masérské, rekondiční a regenerační služby) nebo hostinská činnost. Nejčastějším důvodem k zamítnutí žádosti

byl podobně jako v předchozím roce neperspektivní podnikatelský záměr neudržitelný na trhu práce.

Břeclav:

V roce 2018 bylo vytvořeno **40 pracovních míst**, tj. o 6 více než v předchozím roce.

Břeclav je okresem, ve kterém je zahájení SVČ s pomocí příspěvku ÚP (v poměru k počtu uchazečů) **využíváno nejčastěji z celého kraje**. V roce 2018 na Břeclavsku takto zahájil SVČ každý 68-mý uchazeč, v kraji v průměru jen každý 149-tý.

Nejčastěji tuto formu zaměstnání volí uchazeči s délkou evidence do jednoho roku, převážně muži. Největší zastoupení v roce 2018 měla řemesla (19 uchazečů - zednictví a stavebnictví, truhlářství a tesařství, instalatéri a další), v 11 případech šlo o služby (kadeřnictví, kosmetika, tetování, masérské služby, IT služby), u 5 uchazečů to byla zemědělská činnost (vinohradnictví, zemědělská výroba, zahradnictví). U zbývajících 5-ti uchazečů to byla především obchodní činnost.

Stejně tak jako v roce 2017, tak i v letošním roce 2018 žádný z podpořených uchazečů neukončil podnikání.

Hodonín:

V roce 2018 bylo vytvořeno **67 pracovních míst**. Je to nejvíce v kraji, přestože ve srovnání s předchozím rokem **klesl počet** vytvořených míst o 24, tj. o 26 %.

Přes stabilnější hospodářskou situaci a nízkou míru nezaměstnanosti je i nadále zájem o podnikatelskou činnost velký. Jedná se především o řemeslné činnosti a služby osobního charakteru. V roce 2018 bylo celkem podáno 84 žádostí, 12 žádostí bylo zamítnuto, 5 žádostí bylo na popud žadatele stornováno. Důvodem zamítnutí žádostí bylo především nesplnění podmínek nebo možnost umístění se na trhu práce i bez příspěvku. Z podpořených 67 uchazečů bylo 20 uchazečů do 30 let a 5 uchazečů OZP. Průměrná výše příspěvku na osobu činila 37 015,- Kč. Nejčastěji jsou podporované řemeslné činnosti, dále služby a obchodní činnost.

Vyškov:

V roce 2018 bylo vytvořeno **11 pracovních míst**, tj. o jedno více než v předchozím roce.

Počet podaných žádostí ze strany uchazečů o zaměstnání (dále jen UoZ) zahájit podnikatelskou činnost s příspěvkem ÚP ČR oproti předchozímu roku vzrostl o jednu třetinu.

Z celkového počtu žádostí bylo 26,6 % mužů a 73,34% žen. U podpořených mužů se jednalo především o kategorii dlouhodobě nezaměstnaných, ženy spadaly zejména do kategorie uchazečů pečujících o dítě do 10 let věku.

Ve dvou případech byly žádosti zamítnuté vzhledem k přihlédnutí k předchozí podnikatelské činnosti a zohlednění současné situaci na trhu práce. V jednom případě došlo ke zpětvzetí žádosti.

Znojmo:

V roce 2018 bylo vytvořeno **25 pracovních míst**, ve srovnání s předchozím rokem **klesl počet** vytvořených míst o 11, tj. o 31 %, což je největší relativní pokles v rámci kraje.

V roce 2018 se opět snížil počet žádostí, což souvisí se zlepšenou situací na pracovním trhu. V roce 2018 bylo podáno 32 žádostí, zamítnuto bylo 5 žádostí. Dva žadatelé od žádosti odstoupili. Uzavřeno bylo tedy 25 dohod. Jeden příjemce příspěvku nedodržel roční dobu podnikání. Nejvíce žadatelů začalo podnikat ve stavebních činnostech a ve službách (masérství, manikúra, účetnictví). Průměrný příspěvek se nížil na 25 800,-Kč (v roce 2017 částka činila 47 500,-Kč).

- **Překlenovací příspěvek**

Překlenovací příspěvek je poskytován uchazečům o zaměstnání, kteří zahájili samostatnou výdělečnou činnost. Je poskytován na úhradu provozních nákladů na dobu nejdéle 5 měsíců. **V roce 2018 využilo tohoto příspěvku v Jihomoravském kraji 11 osob**, celkové náklady činily 209 820 Kč.

- **Zřízení pracovního místa pro OZP**

V roce 2018 bylo **nově zřízeno 16 pracovních míst pro OZP**. **Příspěvek na zřízení pracovních míst pro OZP** byl poskytnut v celkové částce **680 000 Kč**. Místa vznikla v okresech Brno - město (8 míst), Brno-venkov (3 místa), Břeclav (1 místo) a Hodonín (4 místa).

Takto zřízená pracovní místa nemusí být obsazena uchazeči z evidence úřadu práce. Ze tří míst zřízených v okrese Brno - venkov není uchazečem obsazeno ani jedno, ze 4 zřízených v okrese Hodonín jsou uchazeči z evidence ÚP obsazena místa 3.

Zaměstnavatelé z volného trhu práce zájem o tento příspěvek příliš nejeví, neboť nejsou schopni najít vhodné uchazeče splňující nastavená kritéria a obávají se i závazku udržitelnosti těchto míst po dobu 3 let. Raději volí způsob podání žádostí o uzavření dohody o uznání zaměstnavatele za zaměstnavatele na chráněném trhu práce, kde si po splnění podmínek žádají o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce.

- **Příspěvek na provoz pracovního místa pro OZP a OZP-SVČ**

Příspěvkem na provoz pracovního místa pro OZP a OZP-SVČ bylo v roce 2018 podpořeno 8 míst (Blansko 1, Brno-město 3, Břeclav 4). Celkem bylo vyplaceno 234 686 Kč.

V okrese Blansko je již několik let podporována jedna OZP-SVČ. Příspěvek je poskytován pouze na zvýšené správní náklady ve výši 7 % průměrné mzdy v NH.

V okrese Brno-město byly příspěvkem na provoz podpořeny 3 pracovní místa, dvě v profesi prodavačka a jeden grafik.

V okrese Břeclav byly příspěvkem na provoz podpořeny 4 pracovní místa profesí pradáka/pradlena.

- **Příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce**

Poskytnutí příspěvku dle § 78a je podmíněno účinností dohody o uznání zaměstnavatele za zaměstnavatele na chráněném trhu práce. Chráněný trh práce je tvořen zaměstnavateli zaměstnávajícími více než 50% OZP z celkového počtu svých zaměstnanců, kteří mají zároveň uzavřenou s ÚP ČR dohodu o uznání. Během roku 2018 bylo v kraji uzavřeno celkem **433** dohod o uznání zaměstnavatele za zaměstnavatele na chráněném trhu práce a příspěvky těmto zaměstnavatelům byly vyplaceny v celkové výši **952 696 404 Kč**.

- **Podpora regionální mobility**

Příspěvek na dojíždění:

V roce 2018 bylo podáno 313 žádostí o **příspěvek na dojíždění, podpořeno bylo 214 uchazečů o zaměstnání**. Výše vynaložených prostředků v roce 2018 činila **3 390 100 Kč** (národní APZ).

Příspěvek na podporu regionální mobility (realizován od dubna 2016) se již dostal plně do všeobecného povědomí, klienti vědí, že ÚP ČR takový příspěvek nabízí.

V průběhu roku 2018 počet podaných žádostí i podpořených uchazečů sice poklesl zhruba o čtvrtinu, to je ovšem dáno zejména vyšší nabídkou pracovních příležitostí. Nejvíce klientů využilo příspěvek v okrese Hodonín (72 osob), relativně (ve vztahu k počtu uchazečů o zaměstnání) byl však nejvíce využit v okresech Vyškov a Blansko. Na Vyškovsku jej využil každý 40-tý uchazeč o zaměstnání (na Hodonínsku každý 72). Nejvyšší využití příspěvku na regionální mobilitu je logicky v okrese Brno - město.

Nejčastější dojížděková vzdálenost byla 10-25 km (53% případů), následně pak 25-50 km (33% případů), vzdálenost nad 50 km se vyskytovala spíše výjimečně. Téměř v polovině případů byl příspěvek poskytnut na dobu 6-ti měsíců, na 12 měsíců byl poskytnut čtvrtině podpořených.

Spektrum profesí uchazečů využívajících příspěvek na dojížděku je velmi široké, nelze jednoznačně říci, že by se některé profese vyskytovaly častěji.

Určitá specifika ve využití tohoto příspěvku jsou v okrese Znojmo. Ačkoli se jedná o okres s vysokou úrovní nezaměstnanosti a malou nabídkou pracovních míst, kde by tedy teoreticky tento příspěvek mohl být velmi žádaný, není příliš využíván. Jedná se totiž o okres s velmi špatnou dopravní dostupností, a dojíždění za prací v rámci ČR není vesměs pro uchazeče o zaměstnání atraktivní. Většina uchazečů z okresu Znojmo dojíždí za prací do Rakouska, kde jim není příspěvek na dojížděku v rámci regionální mobility hrazen. Některé firmy zde také v rámci bonusů pro získání zaměstnanců dojíždění do zaměstnání hradí, nebo poskytují vlastní dopravu svými dopravními prostředky. Jedná se především o stavební firmy a společnosti sídlící na jiném okrese.

Realizace tohoto nástroje probíhá bez větších obtíží a z praxe je zřejmé, že pro klienty je tento příspěvek motivací dojíždět za prací i do vzdálenějších regionů.

V roce 2018 bylo podáno celkem 313 žádostí, zhruba každá pátá však byla zamítnuta. Nejčastějšími důvody pro zamítnutí žádosti bylo nesplnění podmínky evidence v době podání žádosti, neuvedení konkrétního místa výkonu práce (případně bydliště žadatele nebylo faktickým místem vyjíždky do místa výkonu práce) a výkon nekolidujícího zaměstnání v době podání žádosti. Dalšími důvody, které se vyskytovaly, byly daňové nedoplatky a nedoplatky a penále na pojistném za sociální či zdravotní pojištění.

V rámci poradenství jsou o tomto příspěvku informováni nejenom uchazeči vstupující do různých projektů, ale i zaměstnavatelé, které nejčastěji zajímají podmínky poskytnutí tohoto příspěvku pro jejich potencionální zaměstnance. Stejně jako v minulém roce byl příspěvek na dojíždku mnohdy využíván uchazeči, kteří byli podpořeni i jiným nástrojem aktivní politiky zaměstnanosti, zpravidla se jednalo o příspěvek na SÚPM vyhrazené. Jako příklad dobré praxe lze uvést např. využití příspěvku na dojíždku jako podpory při nástupu do zaměstnání osob se zdravotním postižením a osob nad 50 let věku.

Příspěvek na přestěhování:

V rámci kraje bylo v roce 2018 podáno 14 žádostí. **Podpořeni byli 4 klienti.** Výše vynaložených prostředků v roce 2018 činila **200 000 Kč** (národní APZ).

Většina podaných žádostí byla zamítnuta, nejčastějším důvodem pro zamítnutí byl rozdíl mezi doručovací adresou a adresou trvalého bydliště, neuvedení konkrétního místa výkonu práce v pracovní smlouvě, nedostačující vzdálenost či v době podání žádosti nebyla splněna podmínka změny bydliště.

6.2 Rekvalifikace, poradenství a pracovní rehabilitace

Do rekvalifikačních a poradenských programů v Jihomoravském kraji bylo v roce 2018 **nově zařazeno celkem 2679 uchazečů** a zájemců o zaměstnání, z toho 1856 klientů bylo podpořeno v rámci národního individuálního projektu Vzdělávání a dovednosti pro trh práce II., kde byly aktivity hrazeny z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost. Z prostředků národní APZ pak bylo podpořeno 97 klientů, 621 klientů prošlo rekvalifikacemi v projektech RIP (Regionální individuální projekty) hrazených převážně z ESF a 87 klientů v grantových projektech realizovaných jinými subjekty. Přehled o počtech uchazečů a zájemců o zaměstnání zařazených do rekvalifikací dle jednotlivých způsobů financování a typu rekvalifikací podávají následující tabulky.

Tab.26: Struktura účastníků všech rekvalifikací (tj. zabezpečovaných i zvolených)

RK kompletní (zabezpečované + zvolené) - účastníci RK	Celkem v rekvalifikaci	Zahájené v roce 2018	Ukončené		Pokračují do dalšího roku	Zaměření RK zahájených v roce 2018	
			celkem	z toho úspěšně		profesní	ostatní
Celkem	2 078	2 036	2 013	1 837	17	481	1555
z toho ženy	1 309	1 287	1 261	1 166	9	330	957
NIP	1 305	1 284	1 276	1 172	13	249	1035
RIP	633	621	603	543	1	192	429
Grantové projekty	88	87	86	76	0	23	64
Uchazeči o zam	1 991	1 953	1 934	1 762	11	450	1503
Zájemci o zam	86	82	78	74	6	31	51
Osoby se ZP	319	313	310	264	0	112	201

Pramen: Statistiky OKpráce, 2018

Tab. 227: Struktura účastníků zabezpečovaných rekvalifikací

Účastníci rekvalifikací zabezpečovaných	Celkem v rekvalifikaci	Zahájené v roce 2018	Ukončené		Pokračují do dalšího roku	Zaměření RK zahájených v roce 2018	
			celkem	z toho úspěšně		profesní	ostatní
Celkem	1 709	1 698	1 672	1 508	0	419	1279
z toho ženy	1 136	1 126	1 103	1 010	0	252	874
NIP	1 012	1 011	1 003	908	0	237	774
RIP	604	595	578	519	0	158	437
Grantové projekty	88	87	86	76	0	23	64
Uchazeči o zam	1 676	1 665	1 639	1 476	0	399	1266
Zájemci o zam	32	32	32	31	0	20	12
Osoby se ZP	290	287	281	239	0	103	184

Pramen: Statistiky OKpráce, 2018

Tab. 28: Struktura účastníků zvolených rekvalifikací

Účastníci RK zvolených	Celkem v rekvalifikaci	Zahájené v roce 2018	Ukončené		Pokračují do dalšího roku	Zaměření RK zahájených v roce 2018	
			celkem	z toho úspěšně		profesní	ostatní
Celkem	369	338	341	329	17	62	276
z toho ženy	173	161	158	156	9	54	107
NIP	293	273	273	264	13	34	239
RIP	29	26	25	24	1	11	15
Grantové projekty	0	0	0	0	0	0	0
Uchazeči o zam	315	288	295	286	11	34	254
Zájemci o zam	54	50	46	43	6	28	22
Osoby se ZP	29	26	29	25	0	9	17

Pramen: Statistiky OKpráce, 2018

Tab. 29: Struktura účastníků profesních rekvalifikací

Účastníci RK profesních	Celkem v rekvalifikaci	Zahájené v roce 2018	Ukončené		Pokračují do dalšího roku	Ze zahájených v roce 2018	
			celkem	z toho úspěšně		zabezpečované	zvolené
Celkem	483	481	467	437	3	419	62
z toho ženy	308	306	294	282	3	252	54
NIP	281	281	270	255	2	237	34
RIP	175	174	170	160	1	158	11
Grantové projekty	21	20	21	16	0	23	0
Uchazeči o zam	476	474	461	431	2	399	34
Zájemci o zam	7	7	6	6	1	20	28
Osoby se ZP	113	112	110	106	0	103	9

Pramen: Statistiky OKpráce, 2018

Do rekvalifikací byli klienti zařazováni na základě profesně poradenského pohovoru. Doporučování k rekvalifikaci byli zejména klienti, jimž je při zprostředkování zaměstnání věnována zvýšená péče dle § 33 odst. 1 zákona o zaměstnanosti, osoby sociálně vyloučené, osoby setrvávající v dlouhodobé evidenci, osoby s nízkou kvalifikací či osoby s kvalifikací, která neodpovídá aktuálním požadavkům na trhu práce.

Rekvalifikační kurzy zabezpečované byly nabízeny klientům s ohledem na dosažené vzdělání, dosavadní praxi, zdravotní stav a pracovní perspektivu.

Podané zájmy o zvolenou rekvalifikaci Úřad práce pečlivě posuzuje s ohledem na reálnou možnost následného pracovního uplatnění klienta a s ohledem na efektivní a hospodárné vynaložení finančních prostředků. O tento typ rekvalifikací, kdy si klienti sami

mohou vybrat druh rekvalifikace i rekvalifikační zařízení, zájem přetrvává, avšak byl zaznamenán pokles oproti předchozímu sledovanému období. Z uchazečů, zařazených do rekvalifikací v roce 2018, jich možnost zvolené rekvalifikace využilo 16,6 %, což je oproti předchozímu roku výrazně méně (v roce 2017 to bylo 26%). Tento pokles byl způsoben zejména rozšířením nabídky zabezpečovaných rekvalifikací.

O rekvalifikace mají největší zájem uchazeči se středoškolským vzděláním s maturitou (43%), dále se středním odborným vzděláním s výučním listem (28%), s vysokoškolským nebo vyšším odborným vzděláním (17%), nejméně jsou zastoupeni klienti se základním vzděláním (12%).

Z hlediska věku velmi záleží na zaměření konkrétních kurzů. Např. u kurzů pro strážné převažuje zájem v kategorii nad 45 let věku, uchazeči do 30 let věku (muži) mají výraznější zájem o přípravu pro profesi řidiče z povolání – konkrétně o získání řidičských oprávnění sk. C., C+E a Vstupní školení odborné způsobilosti řidičů. U ostatních rekvalifikačních kurzů jsou zastoupeny všechny věkové kategorie uchazečů bez výraznější převahy některé z nich.

Z hlediska cílů APZ stanovených na rok 2018 se zvýšil zájem uchazečů o rekvalifikace ve věku do 25 let (10%) oproti předchozímu období (6%), a také vzrostl počet zařazených uchazečů s délkou evidence nad 5 měsíců z 34% v roce 2017 na 41,2% v roce 2018. Naopak počet zařazených uchazečů ve věku nad 50 let klesl z 30% v roce 2017 na 24% v roce 2018.

Zaměření rekvalifikačních kurzů se v jednotlivých okresech Jihomoravského kraje liší jen nepatrně. Ve většině okresů převládá zájem o kurzy z oblasti účetnictví, svářečské kurzy a kurzy obsluhy osobního počítače.

V rámci zvolených rekvalifikací pak jednotně vedou kurzy k získání řidičských oprávnění vč. profesní způsobilosti řidičů, následují počítačové kurzy se specializovaným zaměřením.

- **Zabezpečované rekvalifikace**

Účetnictví

V rámci Jihomoravského kraje byly v roce 2018 nejčastěji realizovány kurzy z oblasti účetnictví. Krajská pobočka zabezpečuje rekvalifikace: Účetnictví a daňová evidence (s využitím VT) a Mzdové účetnictví (s využitím VT). Nejvíce využívají těchto kurzů ženy s následným uplatněním u zaměstnavatelů na pozici účetní, případně zahajují SVČ.

Ekonomika a administrativa

V této oblasti byl zaznamenán meziroční pokles o 4,6%. Nejčastěji byly realizovány kurzy asistentka-sekretářka a projektový manažer. O kurzy sekretářky mají nejčastěji zájem ženy se středoškolským vzděláním (podmínkou zařazení do kurzu je maturita), často se jedná o matky pečující o dítě do 15 let. U projektových manažerů naopak převažují muži, přičemž většina z nich má vysokoškolské vzdělání.

Kurzy svařování

Základní kurzy svařování jsou kombinovány s jednotlivými metodami – svařování obalenou elektrodou, tavicí se elektrodou, kyslíko-acetylenovým plamenem, nerez ocelí a svařování hliníku. Zájem o tyto rekvalifikace je ze strany mužů. Z hlediska následného uplatnění patří tyto kurzy mezi nejefektivnější. V rámci této oblasti byl zaznamenán meziroční nárůst o 1%.

Obchod, skladování, logistika

Nejčastěji realizovanou rekvalifikací z této oblasti je kurz Obsluha elektrovozíku a motovezíku, přičemž zájem o zařazení do kurzu jeví muži i ženy. Absolventi se uplatňují především na pozici skladníka.

Bezpečnost práce a ochrana majetku a osob

V rámci této oblasti zabezpečuje KrP v Brně rekvalifikační kurz dle Národní soustavy kvalifikací Strážný 68-008-E. Zájem o tuto profesní kvalifikaci projevují ženy i muži, často zastoupená je také skupina OZP. Následně se tito klienti uplatňují na pozici ostrahy nebo vrátných. Meziročně narostl počet rekvalifikací v této oblasti o 1%.

Strojírenství

Z této oblasti se realizují kurzy Obsluha CNC obráběcích strojů 23-026-H a Programátor CNC strojů. Do těchto kurzů jsou zařazováni muži, jejichž následná uplatnitelnost je vysoká a nastupují do zaměstnání ve velice krátkém čase po ukončení kurzu, což je způsobeno dlouhodobě vysokou poptávkou na trhu práce po kvalifikované síle do strojírenské výroby.

Počítačové rekvalifikace – základní dovednosti

Kurz Obsluha osobního počítače umožní klientům ÚP zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce napříč obory, jelikož znalost práce na PC je jedním ze základních požadavků zaměstnavatelů. V roce 2018 byla nabídka zabezpečených kurzů rozšířena o počítačové kurzy dle formátu ECDL.

Příprava k podnikání

KrP v Brně také zabezpečuje rekvalifikační kurz Základy podnikání určený klientům, kteří chtějí zahájit samostatně výdělečnou činnost.

Sociální oblast

Zde je realizován kurz Kvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách, o který jeví zájem především ženy, zpravidla se statusem péče o dítě do 15 let.

- **Zvolené rekvalifikace**

V rámci nástroje zvolené rekvalifikace jsou stále nejžádanější rekvalifikace vedoucí k získání **řidičských oprávnění a profesní způsobilosti řidičů**. Oproti roku 2017 byl zaznamenán nárůst o 4,4%. Nejčastěji realizovaným kurzem je Řidičské oprávnění sk. C, sk. CE a Vstupní školení řidičů v rozsahu 140 hod vedoucí k získání profesního průkazu řidiče. V návaznosti na nabídku volných pracovních míst pak klienti po získání těchto oprávnění nastupují do zaměstnání, které mají ve většině případů předem zajištěné.

V řadách zájemců o rekvalifikaci z této oblasti jsou většinou zastoupeni muži.

Dalším nejčastěji žádaným typem rekvalifikací jsou **počítačové kurzy se specializovaným zaměřením – Čtení a kreslení technické dokumentace, Tvorba www stránek, Pracovník grafického studia**.

Tab. 30: zaměření rekvalifikačních kurzů

	Oblasti rekvalifikací	%
1	účetnictví	17,1
2	počítačové rekvalifikace - základní dovednosti	11,8
3	řidičské průkazy vč. profesní způsobilosti	11,5
4	svářečské, strojnické a jiné odborné průkazy	10,8
5	sociální oblast	9,3
6	příprava k podnikání	5,8
7	osobní služby (péče o tělo, kosmetika, manikúra, pedikúra, ...)	5,7
8	Ekonomika, administrativa, personalistika	5,4
9	bezpečnost práce, ochrana majetku a osob	5,3
10	Obchod, skladování, logistika	4,5

Pramen: Statistiky OKpráce, 2018

- **Poradenské činnosti**

Poradenské aktivity jsou na KrP v Brně zajišťovány jak interně - odbornými pracovníky, tak externím dodavatelem.

Interní poradenství

V rámci činnosti Informačních a poradenských středisek pro volbu povolání bylo v roce 2018 uskutečněno **559 skupinových besed**, kterých se zúčastnilo 11 608 **studentů základních (64 %) a středních škol (36 %)**. Obsahovou náplní těchto schůzek je informovanost o uplatnitelnosti vzdělání, konkurenceschopnosti na trhu práce a o volbě povolání. Poradci IPS taktéž prezentují svoji činnost na veletrzích, burzách práce či veřejných seminářích, při setkání s výchovnými poradci nebo zástupci škol.

Skupinové informační schůzky slouží k informovanosti klientů ÚP o jejich právech a povinnostech, o nabídce služeb ÚP. V roce 2018 bylo uskutečněno **658** těchto akcí, kterých se zúčastnilo **11 797 klientů**. Cílovými skupinami těchto schůzek jsou klienti nově evidovaní, klienti dlouhodobě evidovaní (individuální akční plán), mladiství nebo klienti vracející se po rodičovské dovolené.

Individuální interní poradenství je využíváno k posouzení osobnostních předpokladů klientů k výkonu dané profese, na rozvoj sociálních dovedností a sebepoznání a na doplnění dalšího zaměření. V rámci ÚP tuto službu zajišťují odborní poradci a psychologové. V roce 2018 tímto typem poradenské aktivity prošlo **16 832 klientů** (uchazečů nebo zájemců o zaměstnání).

Součástí individuálního poradenství je i tzv. **distanční forma**, kdy je klientům věnována péče prostřednictvím telefonu nebo emailu. Tímto způsobem bylo podpořeno **7 526 osob**.

Tab. 31: Skupinové poradenství a akce ÚP realizované v roce 2018

Název poradenské činnosti	Počet konání	Počet zařazených účastníků
Skupinové poradenství pro ZŠ	345	7 498
Skupinové poradenství pro SŠ, VOŠ, VŠ	214	4 110
Skupinové poradenství pro UoZ, ZZ a veřejnost	110	1 351
Skupinové informační schůzky (práva a povinnosti UoZ, nabídka služeb ÚP, kontakty, ...)	658	11 797
Skupinové poradenství Job Club	24	250
Skupinové poradenství v rámci projektů RIP	34	325
Celkem v roce 2018 skupinové poradenství	1 385	25 331
Akce IPS a EURES (prezentace IPS a EURES na veletrzích, výstavách, ...)	42	
Setkání s výchovnými poradci (semináře, přednášky, besedy, ...)	61	
Celkem v roce 2018 akce ÚP	103	

Externí poradenství

Poradenské aktivity KrP v Brně jsou taktéž zajišťovány externím dodavatelem na základě veřejné zakázky.

V roce 2018 bylo do externích poradenských aktivit **zařazeno 643 klientů**. Externí poradenské služby jsou financovány z rozpočtu projektu NIP - Vzdělávání a dovednosti pro trh práce II. a z prostředků národní APZ. **V rámci NIP** bylo podpořeno 572 osob, náklady činily **1 697 725, 94 Kč**, z národní APZ bylo podpořeno 71 osob, náklady činily **466 745, 40 Kč**.

Největší zájem klienti projeví o **Bilanční diagnostiku**, kterou prošlo 42 % podpořených osob.

Druhým nejčastěji realizovaným poradenským programem je **JOB CLUB**, kterého se zúčastnilo 34 % osob podpořených v roce 2018.

Třetí dodavatelsky zajišťovanou skupinovou aktivitou je **Poradenský program se základy počítačové gramotnosti** určený především klientům, kteří doposud nedisponují znalostmi obsluhy osobního počítače, této aktivitě se zúčastnilo 13 % podpořených osob.

Poslední aktivitou zajišťovanou externím dodavatelem byl poradenský program **Profesní seniorita**® obsahující činnosti zaměřené na techniky vyhledávání zaměstnání a další aktivity směřující k pracovnímu uplatnění fyzické osoby.

Do poradenských aktivit byli především zařazováni uchazeči o zaměstnání spadající do skupiny § 33 zákona o zaměstnanosti, kterým je věnována zvýšená péče, osoby sociálně vyloučené, osoby zdravotně či tělesně znevýhodněné, osoby s nízkou kvalifikací či osoby s kvalifikací, která neodpovídá aktuálním požadavkům na trhu práce, osoby dlouhodobě evidované či jinak znevýhodněné při vstupu na trh práce.

Obsah poradenských aktivit je zaměřen na orientaci na trhu práce, techniky vyhledávání zaměstnání a jejich nácvik, vytvoření osobnostního profilu, komunikační dovednosti, sebe prezentace.

- **Realizace pracovní rehabilitace**

V roce 2018 bylo v kraji podáno 17 žádostí o pracovní rehabilitaci a **podpořeno celkem 17 osob** se zdravotním postižením. Na pracovní rehabilitaci bylo vynaloženo 60 809 Kč. Související náklady na ergodiagnostická vyšetření činily 90 340 Kč.

Pracovní rehabilitace je souvislá činnost zaměřená na získání a udržení vhodného zaměstnání osoby se zdravotním postižením. Uskutečňuje se na základě individuálního plánu pracovní rehabilitace.

Uzavřeno bylo celkem 14 individuálních plánů pracovní rehabilitace (tj. o 9 více než v roce 2017). Nejčastěji využitou formou pracovní rehabilitace byla poradenská činnost a specializované rekvalifikační kurzy, dále pak příprava k práci a ergodiagnostická vyšetření. Celkem bylo realizováno 26 ergodiagnostických vyšetření.

V roce 2018 se podařilo významně prohloubit spolupráci s poskytovateli sociálních služeb v rámci realizace dostupného systému sociální a pracovní rehabilitace. Tento faktor výrazně ovlivnil nárůst žadatelů o pracovní rehabilitaci v loňském roce.

Tab. 32: Pracovní rehabilitace

	Počet žádostí o PR	IPPR	Formy pracovní rehabilitace			Ergodiagnostika
			Příprava k práci	Rekvalifikační kurz	Poradenství	
Blansko	1	1	0	0	1	4
Brno - město	2	1	1	1	0	7
Brno - venkov	4	2	1	3	3	7
Břeclav	1	1	0	0	1	1
Hodonín	4	4	1	3	3	3
Vyškov	4	4	0	1	2	1
Znojmo	1	1	0	0	0	3
Jihomoravský kraj	17	14	3	8	10	26

6.3 Projekty ESF

Národní individuální projekty (NIP)

- **NoPP SÚPM a NoPP VPP**

V roce 2018 pokračovala realizace NIP **Nové pracovní příležitosti VPP** a NIP **Nové pracovní příležitosti SÚPM**, v rámci kterých byly financovány nástroje veřejně prospěšné práce a společensky účelná pracovní místa vyhrazená. Realizací těchto projektů byla významně posílena aktivní politika zaměstnanosti, zejména tyto dva nejvíce využívané nástroje. **Celkem** bylo v rámci těchto projektů v roce 2018 **vynaloženo 154 746 558 Kč**.

V rámci společensky účelných pracovních míst vyhrazených bylo vytvořeno 636 míst s náklady 57 564 125 Kč. V rámci VPP bylo vytvořeno 724 míst s náklady 97 182 433. **Umístěno** tak bylo celkem **1 426 uchazečů** o zaměstnání.

Realizace obou projektů byla ukončena k 31.12.2018.

- **NIP Vzdělávání a dovednosti pro trh práce II (VDTP II)**

V roce 2018 pokračovala realizace národního individuálního projektu **Vzdělávání a dovednosti pro trh práce II**, v jehož rámci byly financovány rekvalifikace uchazečů a zájemců o zaměstnání a byla tak výrazně posílena aktivní politika zaměstnanosti v této oblasti. V rámci tohoto projektu bylo do rekvalifikačních programů zařazeno **1 283 klientů**, tzn. 62% všech osob zařazených do rekvalifikací v roce 2018. Realizovány byly jak rekvalifikace zabezpečované (1010 osob), tak rekvalifikace zvolené (723 osob). **Celkové náklady činily 13 124 809 Kč**.

- **NIP Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců (POVEZ II)**

V roce 2018 pokračovala realizace projektu **Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců II.**, který je realizován na základě Výzvy č. 021 z OP Z v období 1.12.2015 do 30.11.2020.

V roce 2018 bylo na projekt vynaloženo celkem 91 581 179 Kč.

Hlavním cílem projektu **Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců II.** je pomoci zaměstnavatelům v odborném vzdělávání stávajících i nově přijímaných zaměstnanců tak, aby mohli pružně reagovat na měnící se situaci a podmínky na trhu. Projekt umožňuje zaměstnavatelům získat finanční příspěvky na externí vzdělávání zaměstnanců nebo na mzdy interních lektorů a zároveň na mzdové náklady vzdělávaných zaměstnanců po dobu jejich vzdělávání.

Konkrétním cílem projektu je podpora odborného vzdělávání. Zájem je především o kurzy v oblasti odborné IT, a to jak programátorské kurzy, tak kurzy různých projekčních softwarů. Druhou nejčastější oblastí jsou odborně technické vzdělávací aktivity, zde mají

největší zastoupení svářečské kurzy a kurzy obsluhy CNC strojů. V neposlední řadě jsou žádané kurzy jazykové.

V roce 2018 bylo v celém Jihomoravském kraji do projektu **nově zapojeno 476 subjektů**, z toho 41 OSVČ a **podpořeno 2 640 osob**. Nejvíce jej využívali zaměstnavatelé v Brně (280 zaměstnavatelů, 1 341 podpořených osob). V roce 2018 bylo v Jihomoravském kraji uzavřeno s žadateli celkem 603 dohod (co dohoda, to vzdělávací aktivita). Přesto, že projekt nově umožňuje vzdělávání formou interního školení, 97 % vzdělávacích aktivit bylo realizováno prostřednictvím externího dodavatele.

Regionální individuální projekty (RIP)

V roce 2018 realizovala Krajská pobočka v Brně v rámci Operačního programu Zaměstnanost 4 regionální individuální projekty:

1. Záruky pro mladé v Jihomoravském kraji
2. 50 PLUS v Jihomoravském kraji
3. ŽIVOT BEZ BARIÉR v Jihomoravském kraji
4. Šance pro rodiče v Jihomoravském kraji

- **Záruky pro mladé v Jihomoravském kraji – CZ.03.1.48/0.0/0.0./15 004/0000009**

Zahájení realizace: 1. ledna 2016

Ukončení realizace: 31. prosince 2020

Cílová skupina (1 400 osob):

- osoby do 29 let věku (včetně)
- pracovní zkušenosti max. 3 roky
- evidence na úřadech práce v Jihomoravském kraji

Projekt je určen pro uchazeče o zaměstnání.

Primárním cílem projektu je zvýšit zaměstnanost a uplatnitelnost cílové skupiny na trhu práce. Prostřednictvím aktivit projektu je snaha poskytnout klientům odborné dovednosti a znalosti pro výkon konkrétní profese, poskytnout odborné praxe s perspektivou dalšího uplatnění na trhu práce, předcházet opakované evidenci a snížit průměrnou dobu evidence mladých uchazečů o zaměstnání na úřadu práce. V případě uchazečů o zaměstnání bez dokončené odborné kvalifikace se usiluje o opětovné zahájení přípravy na budoucí povolání, resp. návrat do vzdělávání.

AKTIVITY PROJEKTU PRO KLIENTY (údaje k 31. 12. 2018):

VÝBĚR KLIENTŮ DO PROJEKTU – je realizován odbornými pracovníky projektu na všech kontaktních pracovištích a to ve spolupráci s oddělením zprostředkování. Uchazeči o zaměstnání byli vybíráni, v souladu s požadavky na cílovou skupinu, jak dle jejich zájmu, tak s ohledem na konkrétní odborné praxe u zaměstnavatelů. Vybráno a

podpořeno aktivitami bylo od počátku projektu celkem 1484 klientů (z plánovaných 1400 osob, což je 106 %). S každým klientem byla uzavřena dohoda o účasti v projektu.

Během roku 2018 vstoupilo do projektu 482 osob.

PORADENSTVÍ – cílem této aktivity, opět realizované odbornými pracovníky projektu, je maximální možná podpora klientů projektu zvýšit motivaci a sebevědomí klienta a zajištění jeho pracovního potenciálu, které povede k uplatnění na trhu práce.

Typy poradenství:

- Individuální (absolvoval každý klient) – posílení motivace úspěšně absolvovat projekt, poradenství pro volbu povolání a rekvalifikace, získání a udržení odborné praxe, atd. Rozsah je individuální dle potřeb klientů. Bylo poskytnuto 2114,5 hodin individuálního poradenství, přičemž některým klientům opakovaně.
- Skupinové (absolvovalo od počátku projektu 170 osob z 200 plánovaných, což je 85 %) – v rámci skupinového poradenství je klientům poskytován celkový přehled v oblasti práva a zaměstnanosti, rozvoj sebe prezentace (sestavování životopisů, motivačních dopisů, práce s databázemi zaměstnavatelů apod.). Rozsah je zpravidla jednodenní.
- Pracovní diagnostika (absolvovalo od počátku projektu 201 klientů z plánovaných 220, což je 91,36 %) – pracovní diagnostiku absolvovali ti klienti, u kterých byla potřeba zjištění předpokladů k začlenění na trh práce, stanovení konkrétních dovedností, které je klient schopen získat dalším vzděláváním a možnosti pracovní uplatnění.

V roce 2018 bylo poskytnuto 746 hodin individuálního poradenství, skupinové poradenství absolvovalo 64 osob a pracovní diagnostiku dokončilo 37 osob.

REKVALIFIKACE – byly zaměřeny na získání odborných znalostí a dovedností, obecně vyžadovaných na trhu práce, s cílem připravit uchazeče o zaměstnání především na konkrétní profesi (odbornou praxi) nebo přiblížit jejich kvalifikaci požadovaným nebo očekávaným potřebám trhu práce. Bylo možné absolvovat rekvalifikaci klasickou (vysoutěženou) či zvolenou. Celkem bylo od počátku projektu zahájeno 107 rekvalifikačních kurzů (z plánovaných 120). Úspěšně ukončeno bylo celkem 97 kurzů.

Během roku 2018 prošlo úspěšně rekvalifikací 61 klientů.

ODBORNÉ PRAXE – hlavní aktivita projektu. Odborné praxe byly realizovány u zaměstnavatelů na území ČR formou SÚPM vyhrazených. Praxe byly zpravidla sjednávány na dobu 12 měsíců. Výše příspěvku se pohybovala od 15.000 Kč/měsíc do 18.000 Kč/měsíc na mzdové náklady (včetně zákonných odvodů) a to dle stanovených kritérií. Na odbornou praxi byli zařazeni uchazeči o zaměstnání s evidencí na ÚP delší než 3 měsíce.

Celkem od počátku projektu bylo uzavřeno, resp. podepsáno, 828 dohod (z 1167 plánovaných, tj. 70,95 %). V případě potřeby a účelnosti byl poskytnut také finanční příspěvek na mentora (uzavřeno 88 dohod, z plánovaných 80).

V roce 2018 bylo podepsáno 236 dohod o SÚPM.

KRÁTKODOBÁ PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOST – jedná se o doplňkovou aktivitu projektu. Cílem práce na zkoušku je zjistit připravenost cílové skupiny k nástupu na pracovní místo (odbornou praxi). Na tuto aktivitu, zvanou také práce na zkoušku, bylo zařazeno 11 klientů (aktivita celkem plánována pro 13 osob). Pracovní smlouva byla uzavřena s maximálním možným úvazkem 0,5 na maximální možnou dobu - 3 měsíce.

V roce 2018 nebyla podepsána žádná dohoda o krátkodobé pracovní příležitosti.

NÁVRAT DO VZDĚLÁVÁNÍ – doplňková aktivita (plánem je podpořit max. 20 osob). Doposud touto aktivitou prošly dvě klientky projektu. Jejím cílem je zajistit návrat do vzdělávání u uchazečů, u kterých bude tato potřeba zjištěna a zajistit tak jejich lepší uplatnění na trhu práce v budoucnu. Odborní pracovníci trhu práce uchazeče motivovali ke vstupu do vzdělávání, poskytli odborné informace, zprostředkovali kontakt s vhodnou školou.

V roce 2018 se žádný klient nevrátil zpět do vzdělávání.

Z celkového počtu 1484 klientů, kteří do 31. 12. 2018 vstoupili do projektu, jich 1318 vystoupilo, přičemž 1163 vystoupilo z důvodu nástupu do jakéhokoliv zaměstnání (tj. 88,24 %). **Během roku 2018 vystoupilo z projektu 459 klientů, z toho 378 z důvodu nástupu do jakéhokoliv zaměstnání.**

Z celkové částky rozpočtu 211 857 197 Kč (původní rozpočet 147 684 004 Kč byl v březnu 2018 navýšen na uvedenou částku z důvodu prodloužení doby realizace projektu do 31. 12. 2020) bylo **v roce 2018 vyčerpáno 51 368 408 Kč**, celkem 128 085 909 Kč od začátku realizace projektu.

• **50 PLUS v Jihomoravském kraji – CZ.03.1.48/0.0/0.0/15 010/0000041**

Zahájení realizace: 1. ledna 2016

Ukončení realizace: 31. března 2022

Cílová skupina projektu (1800 osob)

- evidence na úřadech práce v Jihomoravském kraji
- osoby starší 50 let v evidenci déle než 5 měsíců
NEBO
- osoby starší 50 let bez ohledu na délku evidence v případě, že jim nevznikl nárok na podporu v nezaměstnanosti.

Projekt je určen pro uchazeče o zaměstnání.

V roce 2018 došlo k prodloužení doby realizace projektu do 31. 3. 2022 a s tím spojené navýšení rozpočtu včetně navýšení cílových hodnot sledovaných indikátorů projektu.

Počet zařazených uchazečů do projektu se zvýšil z 800 na 1800 klientů, dále pak počet uzavřených dohod o absolvování rekvalifikačního kurzu ze 180 na 260 dohod, z nichž alespoň 200 klientů získá osvědčení. Počet plánovaných mzdových příspěvků formou tzv. společensky účelných pracovních míst se zvýšil z hodnoty 462 na 952 míst s tímto příspěvkem.

AKTIVITY PROJEKTU PRO KLIENTY (údaje k 31. 12. 2018)

VÝBĚR KLIENTŮ PROJEKTU – byl prováděn ve spolupráci s jednotlivými kontaktními pracovišti v rámci celého Jihomoravského kraje. Vhodní uchazeči o zaměstnání byli na základě doporučení zprostředkování pozváni na individuální nebo skupinovou schůzku s odbornými pracovníky projektu, kde jim byl představen projekt a jeho aktivity. Od začátku realizace projektu bylo zařazeno 1564 uchazečů.

V roce 2018 vstoupilo do projektu 376 klientů.

MOTIVAČNÍ PROGRAM – nabízel účastníkům rozvoj komunikačních a sociálních dovedností, odborní pracovníci předávali uchazečům informace z oblasti ekonomiky, práva či zaměstnanosti. Aktivity se účastnily skupiny zájemců v rozsahu 12 – 15 hodin dle jejich potřeb a možností. Motivační program od začátku realizace absolvovalo již 298 klientů z plánovaných 420.

V roce 2018 prošlo Motivačním programem 48 klientů.

PORADENSKÉ ČINNOSTI – cílem aktivity je formou poradenství zvýšení motivace klientů projektu a zjištění jejich pracovního potenciálu.

Aktivita zahrnuje:

- **Individuální poradenství** – klienti měli možnost konzultovat svoji aktuální situaci, schopnosti, dovednosti a možnosti za účelem zapojení se zpět na trh práce. Poradenství poskytovali jak odborní pracovníci projektu, tak odborný pracovník – psycholog, dle individuálních potřeb klientů, max. však 5 hodin na jednoho uchazeče. Od začátku realizace projektu bylo poskytnuto 1852,5 hodin individuálního poradenství, některým opakovaně.
- **Pracovní diagnostika** – zjišťuje možnosti pracovního uplatnění pro klienty projektu. Za tímto účelem jsou využívány různé diagnostické testy, které byly v rámci projektu pořízeny. Aktivitu absolvovalo již 217 uchazečů z plánovaných 300.

V roce 2018 bylo poskytnuto 755 hodin individuálního poradenství a 34 klientů absolvovalo pracovní diagnostiku.

REKVALIFIKAČNÍ KURZY – umožňovaly klientům získání nové kvalifikace či prohloubení kvalifikace stávající. Počet plánovaných rekvalifikací byl navýšen na 260 kurzů, jeden uchazeč může absolvovat až 2 rekvalifikační kurzy. Od začátku realizace projektu se uskutečnilo celkem 195 kurzů a bylo vydáno celkem 172 osvědčení.

V roce 2018 bylo realizováno 66 rekvalifikačních kurzů a vydáno 62 osvědčení o úspěšném absolvování kurzu.

MONITORING TRHU PRÁCE A ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ – odborní pracovníci trhu práce a poradenství ve všech okresech Jihomoravského kraje soustavně

monitorovali vhodná pracovní místa pro klienty projektu a poskytovali informace zaměstnavatelům ohledně možnosti využití mzdových příspěvků při zaměstnání klienta projektu. V roce 2018 došlo k navýšení počtu podpořených míst formou mzdových příspěvků na 952 tzv. společensky účelných pracovních míst. Výše příspěvku se pohybovala v rozmezí 15 000 – 17 000 Kč v závislosti na věku klienta projektu a délce jeho evidence na úřadu práce. Příspěvky byly poskytovány na dobu 6 – 12 měsíců. Od začátku projektu nastoupilo na toto místo 777 klientů.

V roce 2018 byla podepsána dohoda o poskytnutí příspěvku na společensky účelné pracovní místo pro 225 klientů projektu.

Z celkové částky navýšeného rozpočtu 214 622 984 Kč bylo **v roce 2018 vyčerpáno 33 059 156 Kč**, celkem 111 317 480 Kč od začátku realizace projektu.

- **ŽIVOT BEZ BARIÉR v Jihomoravském kraji – CZ.03.1.48/0.0/0.0/15 010/0000037**

Zahájení realizace: 1. dubna 2016

Ukončení realizace: 30. června 2022

Cílová skupina projektu (1270 osob):

- evidence na úřadech práce v Jihomoravském kraji
- osoby v evidenci delší než 12 měsíců
NEBO
- osoby se zdravotním postižením dle zákona č. 435/2004 Sb., § 67 odst. 2 bez ohledu na délku evidence

Projekt je určen pro uchazeče o zaměstnání i zájemce o zaměstnání.

Cílem projektu v roce 2018 bylo pokračovat v realizačním režimu nastaveném v roce 2017 (realizace projektu vlastními silami a ne dodavatelsky, jak bylo uvedeno ve schválených projektech) za účelem naplnění plánovaných indikátorů.

Aktivity pro klienty projektu započaly v únoru 2017.

AKTIVITY PROJEKTU PRO KLIENTY (údaje za rok 2018)

VÝBĚR KLIENTŮ PROJEKTU – je prováděn ve spolupráci s jednotlivými úřady práce v kraji v časovém rozsahu cca 3 hodiny. Zařazení do projektu je podmíněno evidencí na kterémkoliv kontaktním pracovišti Úřadu práce ČR v JmK. Klientem se může stát pouze osoba, splňující podmínky cílové skupiny. Celkem do projektu lze zařadit min. 1270 klientů. Do projektu už bylo vybráno celkem 819 osob, z toho 372 osob v roce 2018.

VSTUPNÍ BLOK – jednodenní (6 hodin) blok informací o projektu a jeho poradenských, motivačních a vzdělávacích aktivitách a legislativě z pracovní oblasti povinný pro všechny klienty projektu. Dohodu o účasti v projektu dosud podepsalo celkem 721 osob z 1270 plánovaných, z toho 319 osob v roce 2018.

PLÁN ROZVOJE KLIENTA – Každý klient projektu spolupracuje při individuálním pohovoru s odborným pracovníkem úřadu práce na sestavení svého vhodného rozvojového a výukového plánu aktivit. Na doporučení odborného pracovníka může být klient zařazen do následujících motivačních, poradenských a vzdělávacích aktivit.

INDIVIDUÁLNÍ PORADENSTVÍ – všichni klienti projektu mohou dle vlastního uvážení požádat o individuální poradenství odborného pracovníka úřadu práce za účelem zlepšení sebezpoznání. Celková kapacita poskytovaných poradenských hodin v tomto projektu je 4350 hodin, což odpovídá průměru 3,2 hodin pro klienta. Aktivitu využilo celkem 457 klientů, z toho 285 v roce 2018.

MOTIVAČNÍ PROGRAM – obsahem aktivity je rozvoj sebe prezentace, rozvoj komunikačních a sociálních dovedností, všeobecný přehled v oblasti ekonomiky, práva a zaměstnanosti. Aktivita probíhá 4 dny po 5 hodinách denně a je určena pro min. 520 klientů. Program dosud absolvovalo celkem 235 klientů, z toho 136 klientů v roce 2018.

PROGRAM FINANČNÍ GRAMOTNOSTI – cílem aktivity je podat všeobecný přehled v oblasti financí nebo nabídnout pomoc a poradenství klientům, kteří jsou v tíživé finanční situaci, naučit klienty orientovat se ve finančních rozhodnutích, spravovat osobní finanční podmínky, které mají dopad na materiální zajištění jedince, probírat témata peněz. Aktivita probíhá 4 dny (5+6+6+5 hod.) a je určena pro min. 520 klientů. Program dosud absolvovalo celkem 203 klientů, z toho 128 klientů v roce 2018.

PORADENSKÝ PROGRAM a ERGODIAGNOSTIKA – pracovní nebo bilanční diagnostika je určena pro min. 520 klientů z řad uchazečů o zaměstnání, ergodiagnostika pro 45 klientů se statutem OZP. Dosud bylo vyhotoveno celkem 55 zpráv z pracovní diagnostiky, z toho 46 v roce 2018, 158 zpráv z bilanční diagnostiky, z toho 79 v roce 2018, 21 zpráv z ergodiagnostiky, z toho 17 v roce 2018.

REKVALIFIKACE – účast klientů v rekvalifikačních kurzech vychází z jejich sestaveného Plánu rozvoje klienta. Klienti si mohou vybrat z nabídky rekvalifikačních kurzů úřadu práce nebo si zajistit zvolenou rekvalifikaci. Celkem je plánováno zajištění min. 460 rekvalifikací. Dosud bylo vydáno celkem 247 osvědčení úspěšným absolventům kurzů, z toho 189 v roce 2018.

ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ – odborní pracovníci úřadu práce jsou nápomocni klientům projektu při hledání zaměstnání vyhledáváním vhodných potenciálních zaměstnavatelů. Celkem bude pro klienty projektu zajištěno min. 250 pracovních míst se mzdovým příspěvkem (Společensky účelná pracovní místa-vyhrazená). Z důvodu nástupu do jakéhokoliv zaměstnání vystoupilo z projektu celkem 344 klientů, z toho 210 klientů v roce 2018.

DOPROVODNÁ A PODPŮRNÁ OPATŘENÍ – pomáhají formou příspěvku na úhradu nutných nákladů klientům s účastí na aktivitách projektu (úhrada cestovného, poplatků zdravotních, správních a administrativních, jako například založení živnosti, výpis z rejstříku trestů v souvislosti s nástupem na rekvalifikaci, příspěvek na hlídání dětí a dalších závislých osob).

Z celkové částky rozpočtu 69 134 500,- Kč bylo **v roce 2018 vyčerpáno 16 480 601,64 Kč**, celkem bylo vyčerpáno 19 926 682,71 Kč od začátku realizace projektu.

- **Šance pro rodiče v Jihomoravském kraji – CZ.03.1.48/0.0/0.0/15_010/0000042**

Zahájení realizace: 1. dubna 2016

Ukončení realizace: 30. června 2022

Cílová skupina projektu (1200 osob):

- evidenci na úřadech práce v Jihomoravském kraji
- péče o dítě do 10 let věku

Projekt je určen pro uchazeče o zaměstnání i zájemce o zaměstnání.

Cílem projektu v roce 2018 bylo pokračovat v realizačním režimu nastaveném v roce 2017 (realizace projektu vlastními silami a ne dodavatelsky, jak bylo uvedeno ve schválených projektech) za účelem naplnění plánovaných indikátorů.

Aktivity pro klienty projektu započaly v únoru 2017.

AKTIVITY PROJEKTU PRO KLIENTY (údaje za rok 2018)

VÝBĚR KLIENTŮ PROJEKTU – je prováděn ve spolupráci s jednotlivými úřady práce v jihomoravském kraji v časovém rozsahu cca 3 hodiny. Zařazení do projektu je podmíněno evidencí na kterémkoliv kontaktním pracovišti Úřadu práce ČR v JmK. Klientem se může stát pouze osoba, splňující podmínky cílové skupiny. Celkem do projektu lze zařadit min. 1200 klientů. Do projektu už bylo vybráno celkem 814 osob, z toho 416 osob v roce 2018.

VSTUPNÍ BLOK - jednodenní (6 hodin) blok informací o projektu a jeho poradenských, motivačních a vzdělávacích aktivitách a legislativě z pracovní oblasti povinný pro všechny klienty projektu. Dohodu o účasti v projektu dosud podepsalo celkem 750 osob z 1200 plánovaných, z toho 371 osob v roce 2018.

PLÁN ROZVOJE KLIENTA - každý klient projektu spolupracuje při individuálním pohovoru s odborným pracovníkem na sestavení svého vhodného rozvojového a výukového plánu aktivit. Na doporučení odborného pracovníka může být klient zařazen do následujících motivačních, poradenských a vzdělávacích aktivit.

INDIVIDUÁLNÍ PORADENSTVÍ - všichni klienti projektu mohou dle vlastního uvážení požádat o individuální poradenství odborného pracovníka za účelem zlepšení sebepoznání. Celková kapacita poskytovaných poradenských hodin v tomto projektu je 4200 hodin, což odpovídá průměru 3,2 hodin pro klienta. Aktivitu využilo celkem 466 klientů, z toho 284 v roce 2018.

MOTIVAČNÍ PROGRAM – zvýšení motivace a sebevědomí klienta pro uplatnění na trhu práce, získání základních znalostí z oblasti informačních technologií, posílení právního

vědomí a zvýšení orientace v problematice trhu práce při využití přednášek, nácviku a tréninku, rozvoj dovedností při hledání zaměstnání. Aktivita probíhá 4 dny po 5 hodinách denně a je určena pro min. 380 klientů. Program dosud absolvovalo celkem 229 klientů, z toho 142 klientů v roce 2018.

PROGRAM FINANČNÍ GRAMOTNOSTI – cílem aktivity je podat všeobecný přehled v oblasti financí nebo nabídnout pomoc a poradenství klientům, kteří jsou v tíživé finanční situaci, naučit klienty orientovat se ve finančních rozhodnutích, spravovat osobní finanční podmínky, které mají dopad na materiální zajištění jedince, probírat témata peněz. Aktivita probíhá 4 dny (5+6+6+5 hod.) a je určena pro min. 435 klientů. Program dosud absolvovalo celkem 131 klientů, z toho 86 klientů v roce 2018.

PORADENSKÝ PROGRAM – zjištění pracovního a osobnostního potenciálu klienta a posouzení jeho předpokladů pro uplatnění na trhu práce formou pracovní nebo bilanční diagnostiky. Určeno pro min. 520 klientů z řad uchazečů o zaměstnání. Dosud bylo vyhotoveno celkem 61 zpráv z pracovní diagnostiky, z toho 56 v roce 2018, 160 zpráv z bilanční diagnostiky, z toho 82 v roce 2018.

REKVALIFIKACE – účast klientů v rekvalifikačních kurzech vychází z jejich sestaveného Plánu rozvoje klienta. Klienti si mohou vybrat z nabídky rekvalifikačních kurzů úřadu práce nebo si zajistit zvolenou rekvalifikaci. Celkem je plánováno zajištění 440 rekvalifikací. Dosud bylo vydáno celkem 338 osvědčení úspěšným absolventům kurzů, z toho 280 v roce 2018.

ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ – odborní pracovníci úřadu práce jsou nápomocni klientům projektu při hledání zaměstnání vyhledáváním vhodných potenciálních zaměstnavatelů. Celkem bude pro klienty projektu zajištěno min. 250 pracovních míst se mzdovým příspěvkem (Společensky účelná pracovní místa vyhrazená). Z důvodu nástupu do jakéhokoliv zaměstnání vystoupilo z projektu celkem 427 klientů, z toho 269 klientů v roce 2018.

DOPROVODNÁ A PODPŮRNÁ OPATŘENÍ – pomáhají formou příspěvku na úhradu nutných nákladů klientům s účastí na aktivitách projektu (úhrada cestovného, poplatků zdravotních, správních a administrativních, jako například založení živnosti, výpis z rejstříku trestů v souvislosti s nástupem na rekvalifikaci, příspěvek na hlídání dětí a dalších závislých osob).

Z celkové částky rozpočtu 59 837 260 Kč bylo **v roce 2018 vyčerpáno 15 197 241,50 Kč**, celkem 18 492 673 Kč od začátku realizace projektu.

6.4 Vyhodnocení cílů APZ stanovených na rok 2018

Aktivní politika zaměstnanosti v kraji byla v souladu s přijatou Strategií APZ pro rok 2018 zaměřena především na podporu uchazečů o zaměstnání znevýhodněných na trhu práce.

Hlavní pozornost byla věnována aktivním a preventivním opatřením pro uchazeče o zaměstnání nejvíce znevýhodněné na trhu práce, ohrožené dlouhodobou nezaměstnaností a sociální exkluzí. Nejvíce podporovanými kategoriemi byly uchazeči s evidencí delší než 24 měsíců a uchazeči starší 55 let. U uchazečů o zaměstnání ohrožených ztrátou pracovních návyků a ztrátou motivace k hledání vhodného pracovního uplatnění bylo využíváno nástrojů a opatření APZ jako motivačního a aktivizačního prvku.

Přednostně byly do nástrojů APZ zařazovány tyto cílové skupiny uchazečů o zaměstnání:

- dlouhodobě evidovaní uchazeči o zaměstnání (déle než 12 měsíců)
- uchazeči do 25 let věku, zejména absolventi škol bez praxe
- rodiče pečující o dítě do 10 let věku
- uchazeči starší 50 let věku
- osoby se zdravotním postižením
- ženy vracející se z mateřské nebo rodičovské dovolené
- uchazeči, kterým bylo potřeba věnovat zvýšenou péči z jiného důvodu bránícího jejich vstupu na volný trh práce, např. ohrožení sociální exkluzí z důvodu setrvávání v dlouhodobé nezaměstnanosti

Zvýšená pozornost byla věnována především klientům, u nichž docházelo ke kumulaci handicapů ve vztahu k trhu práce (nepříznivý zdravotní stav, vyšší věk, absence kvalifikace, apod.).

Pro umístění uchazečů byly využívány zejména nástroje **společensky účelné pracovní místo a veřejně prospěšné práce**, financované zejména v rámci NIP. V rámci **SÚPM byla preferována místa s příspěvkem na vyhrazení**.

Stanoveny byly tyto cíle:

1. Zaměřit se především na podporu uplatnitelnosti osob dlouhodobě nezaměstnaných, v hmotné nouzi a osob starších 50 let.

Z podpořených osob na pracovních místech podpořit minimálně:

40 % UoZ starších 50 let

50 % UoZ evidovaných déle než 12 měsíců

Tento cíl se podařilo naplnit zčásti:

- uchazeči **nad 50 let** představovali **39 % podpořených** – tedy téměř splněno
- uchazeči evidovaní **déle než 12 měsíců** představovali **32% podpořených**, tedy méně, než jsme si stanovili. Příčinou je, že v řadě případů byli podpořeni uchazeči s opakovanou evidencí a ohrožení dlouhodobou nezaměstnaností (např. po návratu z VPP), kteří původně dlouhodobě nezaměstnaní byli a jiné pracovní uplatnění by nenalezli.

2. Věnovat zvýšenou pozornost mladým do 30 let. Podpořit jejich umístění prostřednictvím regionálního individuálního projektu Záruky pro mladé do 30 let, kombinací nástrojů a opatření za využití rekvalifikačních nebo poradenských. Podporovat především absolventy bez praxe.

- podpořit minimálně **15 % mladých do 30-ti let** z celkového počtu podpořených osob.

Tento cíl se podařilo naplnit. Mladí do 30-ti let představovali 20,4% z celkového počtu podpořených osob.

3. Zaměřit se na podporu návratu rodičů pečujících o děti do 10 let na trh práce, zejména rodičů vracejících se z mateřské a rodičovské dovolené.

- podpořit minimálně **500 UoZ** z této cílové skupiny.

Tento cíl se podařilo naplnit. Na pracovních místech bylo umístěno 528 uchazečů z této cílové skupiny.

4. Vytvořit předpoklady pro snížení dlouhodobé nezaměstnanosti na území kraje a snížit počet dlouhodobě nezaměstnaných s délkou evidence nad 12 měsíců o minimálně **5 000 osob**.

Tento cíl se téměř podařilo naplnit. **Průměrný počet dlouhodobě nezaměstnaných se snížil o 4 981 osob.**

Tab. 33: Plnění cílů APZ 2018

Plnění cílů APZ 2018	stanovený cíl	dosažená hodnota
dlouhodobě nezaměstnaní nad 12 m	50% na prac. místech	31,8 %
uchazeči nad 50 let	40% na prac. místech	38,8 %
mladí do 30 let	15% z celkem podpořených	20,4%
matky po MD či s dětmi do 10let	500 osob	528 osob na prac. místech
Pokles počtu dlouhodobě nezaměstnaných	5 000 osob	4 981 osob

7 Cíle APZ pro rok 2019

1. Zaměřit se především na podporu uplatnitelnosti osob dlouhodobě nezaměstnaných, v hmotné nouzi a osob starších 55 let. Cílem je aktivizovat skupiny většinově vyloučené z trhu práce, ohrožené ztrátou pracovních návyků a ztrátou motivace k hledání pracovního uplatnění. Nástrojů a opatření APZ bude využíváno jako aktivizačního a motivačního prvku, který umožní získání nových odborných dovedností a kompetencí pro další uplatnění na volném trhu práce.

Z podpořených osob na pracovních místech bude minimálně:

25 % UoZ starších 55 let

20 % UoZ evidovaných déle než 12 měsíců a zároveň v hmotné nouzi

2. Věnovat zvýšenou pozornost mladým do 30 let. Podpořit jejich umístění prostřednictvím regionálního individuálního projektu Záruky pro mladé, a to kombinací nástrojů a opatření za využití rekvalifikací nebo poradenství. Podporovat především absolventy bez praxe.

Cílem je podpořit minimálně **430 uchazečů ve věku do 30-ti let.**

3. Snížit rozdíl mezi úrovní nezaměstnanosti v ČR a v Jihomoravském kraji z 0,8 p.b. na 0,6 p.b. Zvýšená pozornost při uplatňování nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti bude věnována zejména okresům s nejvyšší úrovní nezaměstnanosti, tedy okresům Hodonín, Znojmo a Brno - město.

8 PŘÍLOHY

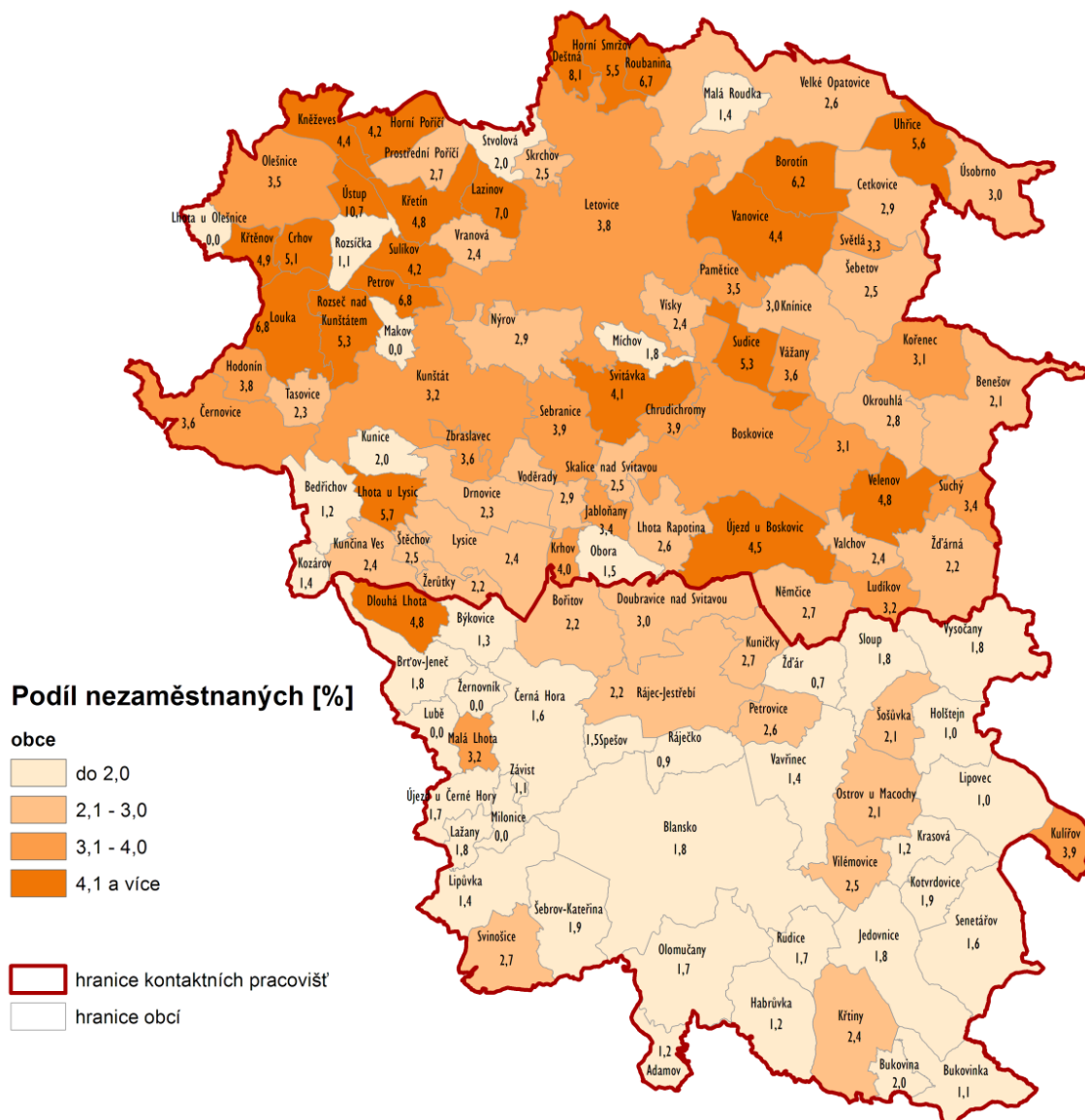
PŘÍLOHA 1

Tato příloha obsahuje individuální data a nemůže být proto zveřejněna

PŘÍLOHA 2

PODÍL NEZAMĚŠTNANÝCH NA OBYVATELSTVU VE VĚKU 15-64 LET

v okrese Blansko ke 31. 12. 2018

Kontaktní pracoviště	okres Blansko	2,5 %
Blansko	Jihomoravský kraj	3,9 %
Boskovice	Česká republika	3,1 %

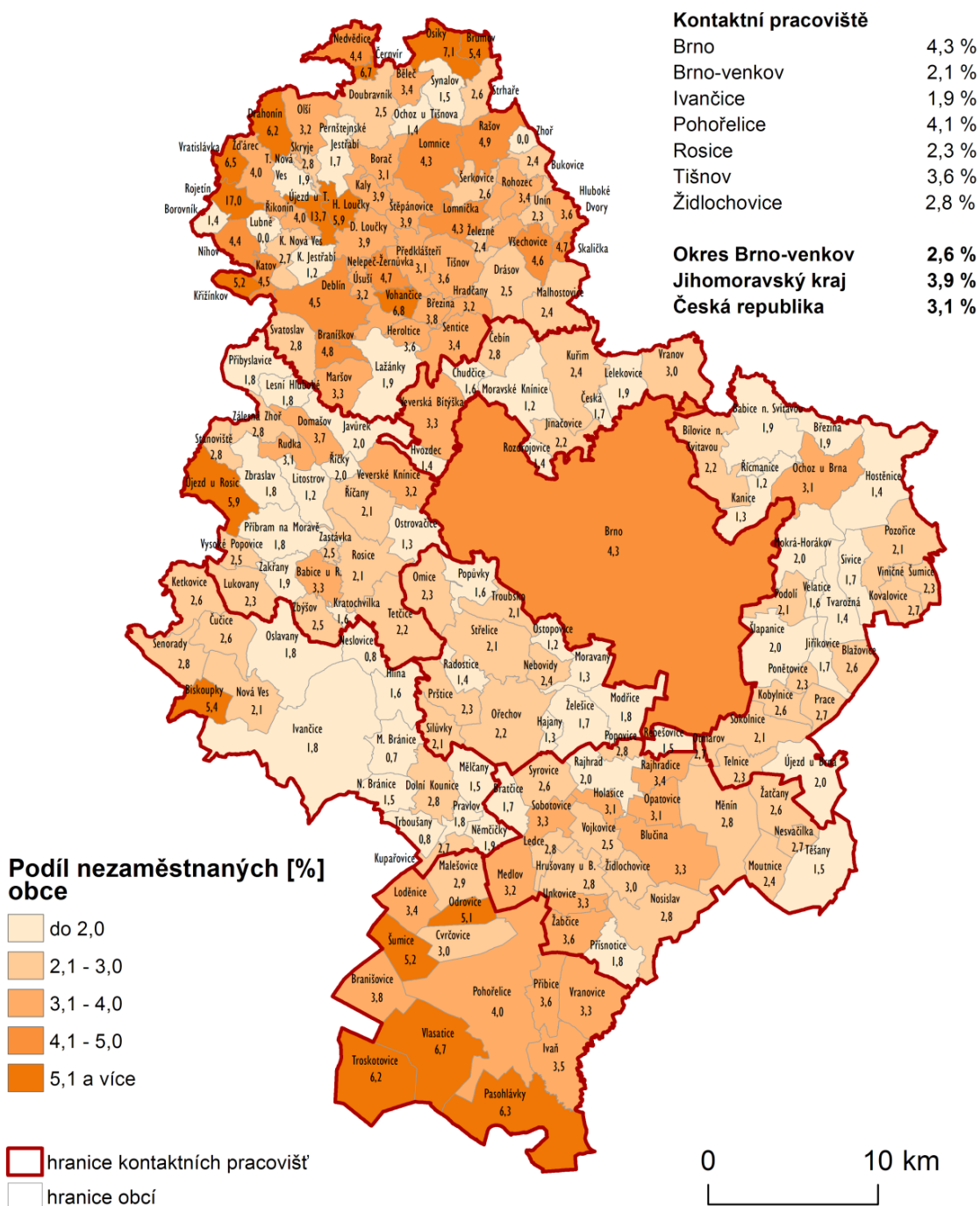
0 5 10 km

ÚP ČR – Krajská pobočka v Brně; Brno, 2019
Data: MPSV; ArcČR 500v.3.2., Arcdata Praha

PŘÍLOHA 3

PODÍL NEZAMĚŠTNÝCH NA OBYVATELSTVU VE VĚKU 15 - 64 LET

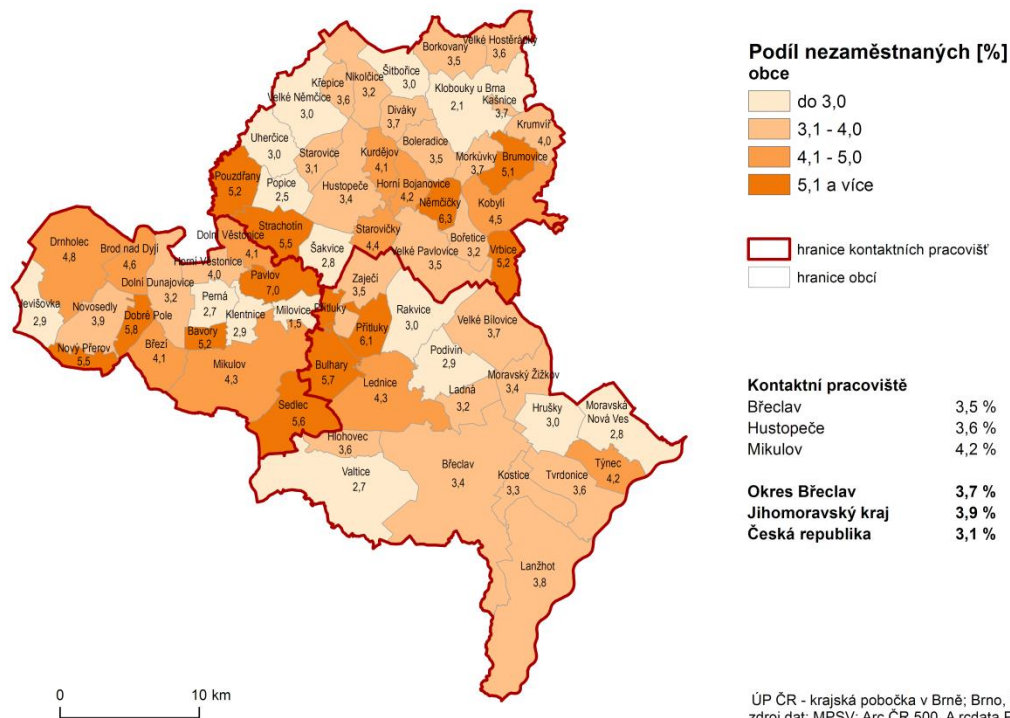
Kontaktní pracoviště okresů Brno-město a Brno - venkov ke 31. 12. 2018

ÚP ČR - krajská pobočka v Brně; Brno, 2019
zdroj dat: MPSV; Arc ČR 500, Arcdata Praha

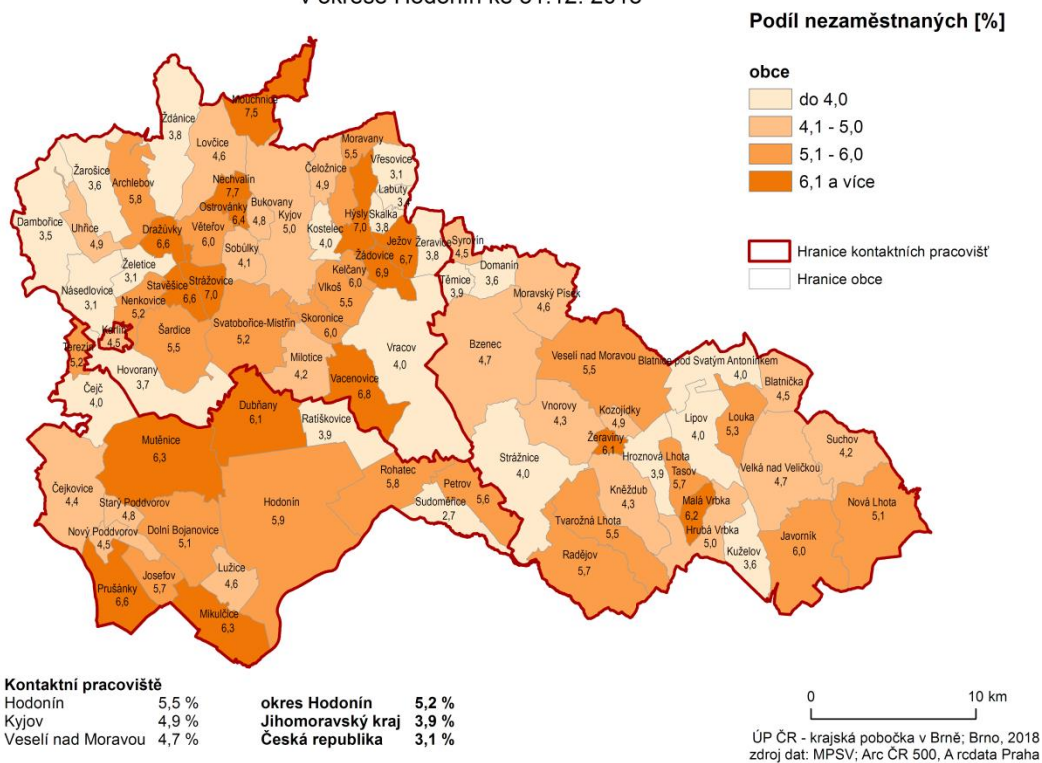
PŘÍLOHA 4

PODÍL NEZAMĚŠTNANÝCH NA OBYVATELSTVU VE VĚKU 15 - 64 LET
v okrese Břeclav k 31.12. 2018

PŘÍLOHA 5

PODÍL NEZAMĚŠTNANÝCH NA OBYVATELSTVU VE VĚKU 15 - 64 LET
v okrese Hodonín ke 31.12. 2018

PŘÍLOHA 6

PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH NA OBYVATELSTVU VE VĚKU 15 - 64 LET v okrese Vyškov k 31. 12. 2018

Kontaktní pracoviště

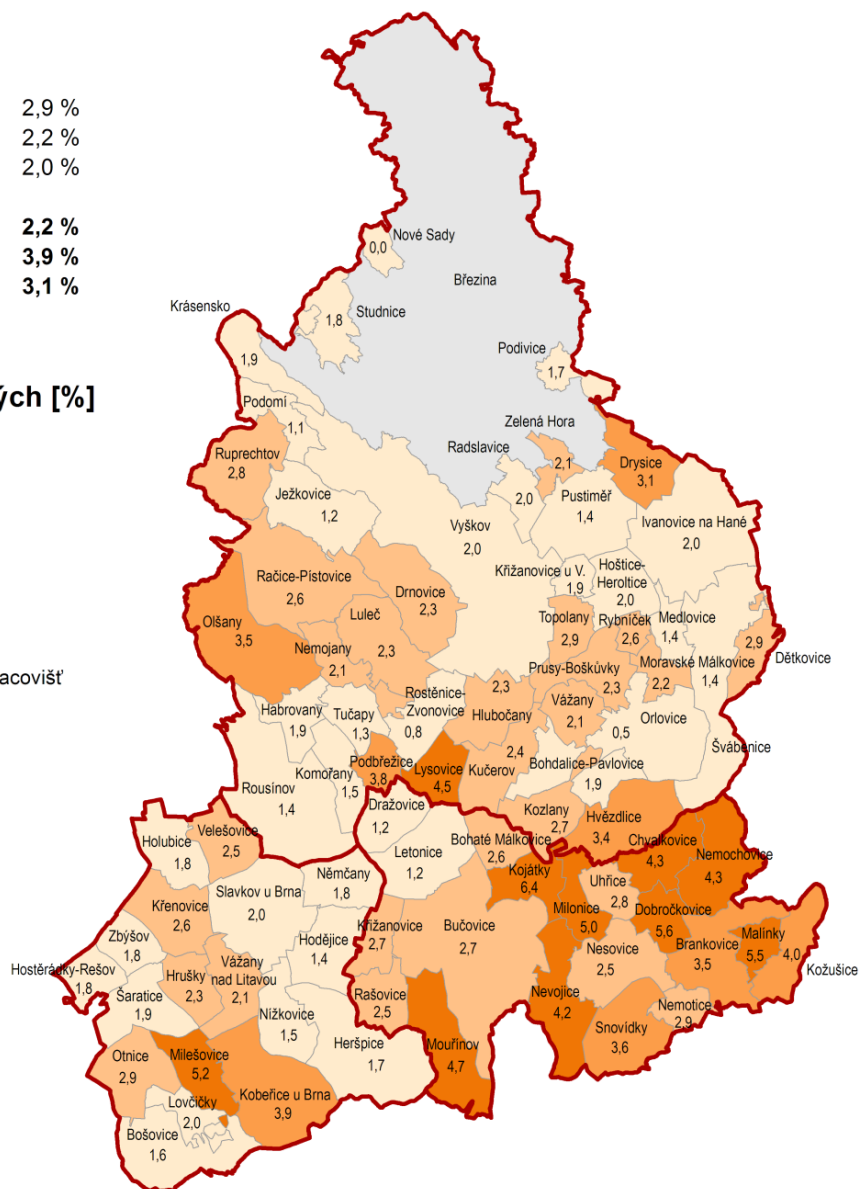
Bučovice	2,9 %
Slavkov u Brna	2,2 %
Vyškov	2,0 %

Okres Vyškov	2,2 %
Jihomoravský kraj	3,9 %
Česká republika	3,1 %

Podíl nezaměstnaných [%] v obcích

	do 2,0
	2,1 - 3,0
	3,1 - 4,0
	4,1 a více

	hranice kontaktních pracovišť
	hranice obcí
	vojenský újezd

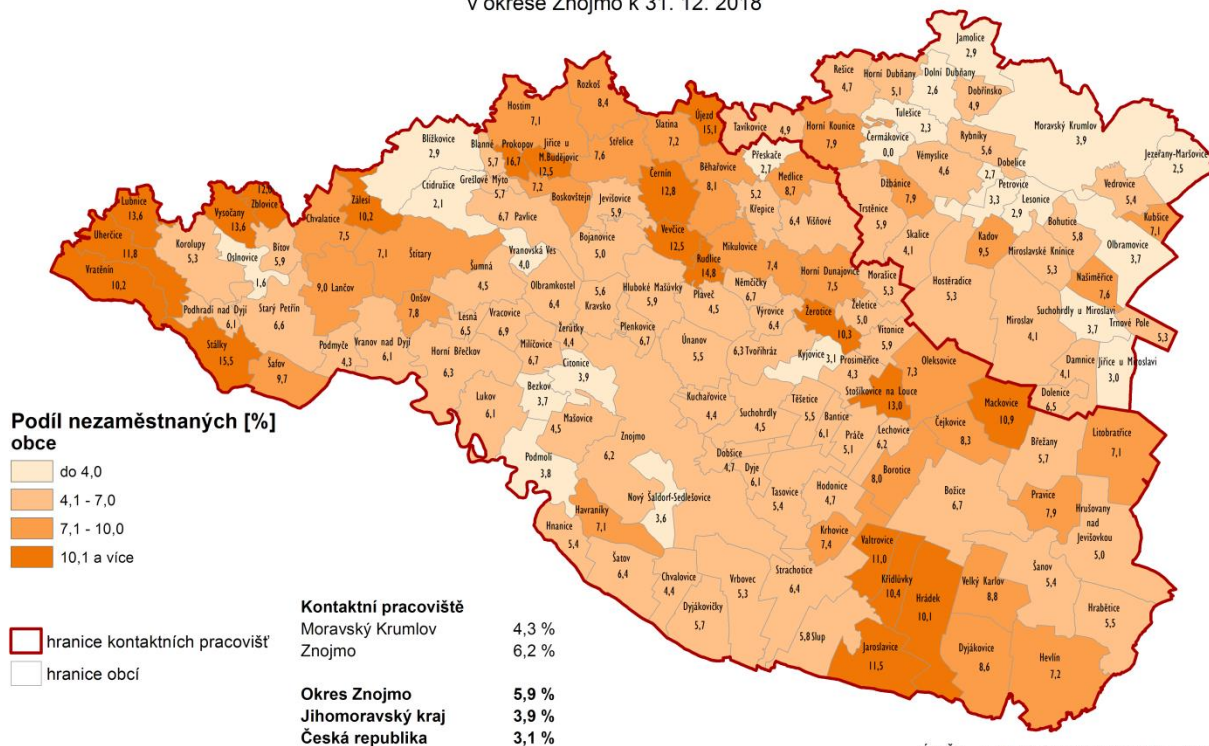
ÚP ČR - krajská pobočka v Brně; Brno, 2019
zdroj dat: MPSV; Arc ČR 500, Arcdata Praha

0 10 km

PŘÍLOHA 7

PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH NA OBYVATELSTVU 15 - 64 LET

v okrese Znojmo k 31. 12. 2018

ÚP ČR - krajská pobočka v Brně; Brno, 2019
 zdroj dat: MPSV; Arc ČR 500, A rcdta Praha